

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حسابداری حقوق و دستمزد

رشته حسابداری
گروه بازرگانی و امور اداری
شاخه فنی و حرفه‌ای
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه

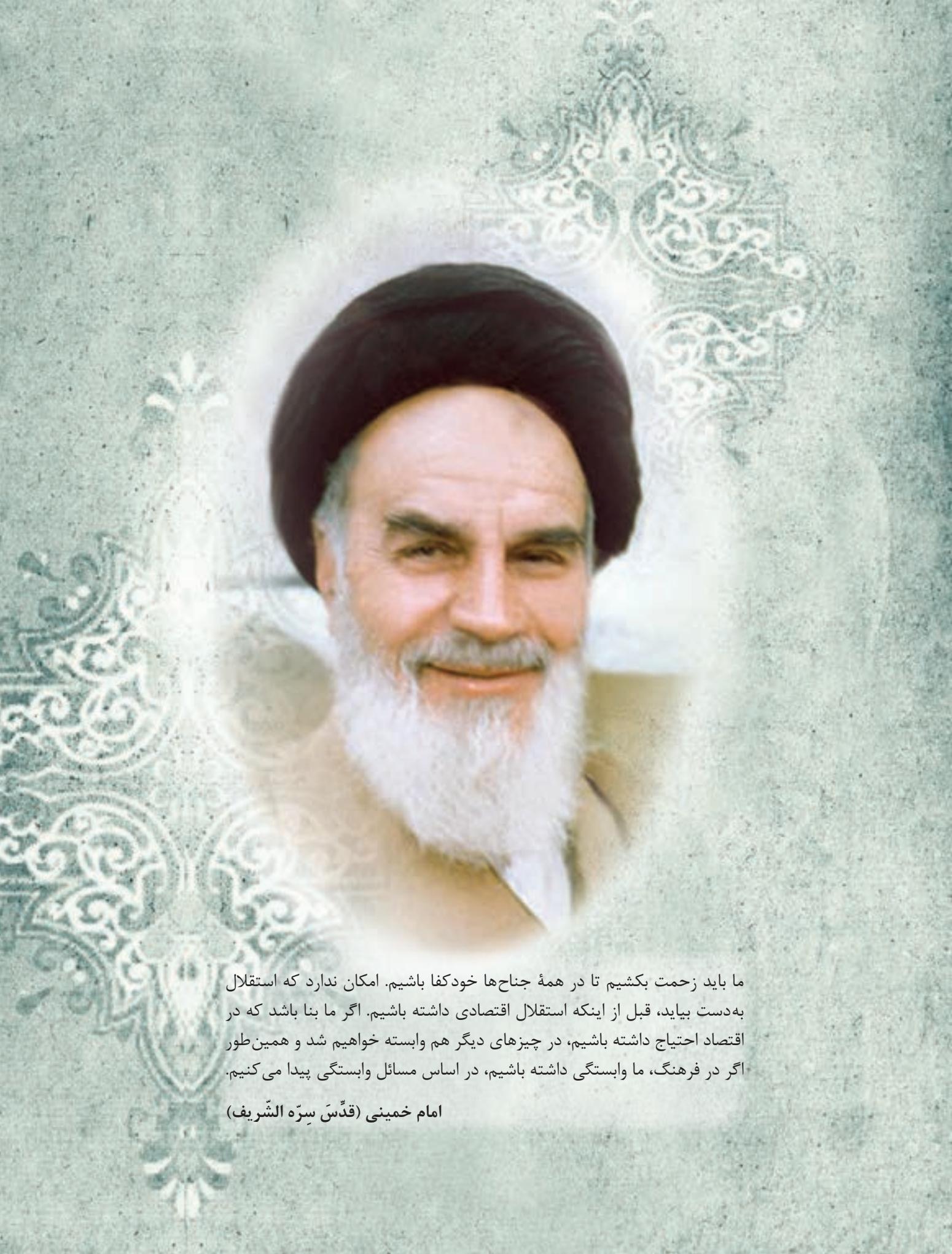

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	حسابداری حقوق و دستمزد - ۲۱۱۲۵۱
پدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تأییف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارданش
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	بهزاد بشیر صدرآبادی، بهزاد پرویزی، مهدی رضوی، داود سلطانی، مهدی صابری، حسن فرج‌زاده دهکردی، کبری نورشاهی، محمد یوسف محمدی (اعضا شورای برنامه‌ریزی)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	فرشته حدادی وايقان، حسين دهقاني (اعضا گروه تأليف) - اسدالله معظمی گودرزی (وييراستار)
شناسه افزوده آماده‌سازی:	اداره کل نظارت بر نشر و توزيع مواد آموزشی
نشانی سازمان:	جواد صفری (مدیر هنری) - ظاهر حسن‌زاده (طراح جلد) - مهلا مرتضوی (صفحه‌آرا)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن:	۰۹۱۶۱-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب‌گاه:	www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج-خیابان ۶۱
(دارو پخش) تلفن:	۰۹۱۶۱-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۹۱۶۰-۴۴۹۸۵۱۶۰
صندوق پستی:	۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه:	شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ دوم ۱۳۹۷

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز، ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ما باید زحمت بکشیم تا در همه جناح‌ها خودکفا باشیم. امکان ندارد که استقلال به دست بیاید، قبل از اینکه استقلال اقتصادی داشته باشیم. اگر ما بنا باشد که در اقتصاد احتیاج داشته باشیم، در چیزهای دیگر هم وابسته خواهیم شد و همین طور اگر در فرهنگ، ما وابستگی داشته باشیم، در اساس مسائل وابستگی پیدا می‌کنیم.

امام خمینی (قدس سرّه الشریف)

فهرست

۱.....	فصل اول: کنترل ساعت کارکرد پرسنل
۴۳	فصل دوم : محاسبه حقوق و دستمزد
۷۷	فصل سوم: تهیه جداول بیمه و مالیات
۱۰۵	فصل چهارم: حسابداری حقوق و دستمزد
۱۵۷	فصل پنجم: مزایای پایان خدمت و تسویه حساب کارکنان
۱۸۷	فهرست منابع

سخنی با هنرجویان عزیز

شرایط در حال تغییر دنیای کار در مشاغل گوناگون، توسعه فناوری‌ها و تحقق توسعه پایدار، ما را بر آن داشت تا برنامه‌های درسی و محتوای کتاب‌های درسی را در ادامه تغییرات پایه‌های قبلی براساس نیاز کشور و مطابق با رویکرد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران در نظام جدید آموزشی بازطراحی و تألیف کنیم. مهم‌ترین تغییر در کتاب‌ها، آموزش و ارزشیابی مبتنی بر شایستگی است. شایستگی، توانایی انجام کار واقعی بطور استاندارد و درست تعریف شده است. توانایی شامل دانش، مهارت و نگرش می‌شود.

در رشته تحصیلی حرفه‌ای شما، چهار دسته شایستگی در نظر گرفته است:

- ۱ شایستگی‌های فنی برای جذب در بازار کار مانند توانایی تنظیم لیست حقوق و دستمزد
- ۲ شایستگی‌های غیر فنی برای پیشرفت و موفقیت در آینده مانند دقت و تعهد
- ۳ شایستگی‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات مانند کار با نرم افزارها
- ۴ شایستگی‌های مربوط به یادگیری مادام‌العمر مانند کسب اطلاعات از منابع دیگر

بر این اساس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش مبتنی بر استناد بالادستی و با مشارکت متخصصان برنامه‌ریزی درسی فنی و حرفه‌ای و خبرگان دنیای کار مجموعه استناد برنامه درسی رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای را تدوین نموده‌اند که مرجع اصلی و راهنمای تألیف کتاب‌های درسی هر رشته است.

این درس، سومین درس شایستگی‌های فنی و کارگاهی است که ویژه رشته حسابداری در پایه یازدهم تأسیف شده است. کسب شایستگی‌های این کتاب برای موفقیت آینده شغلی و حرفه‌ای شما بسیار ضروری است. هنرجویان عزیز

سعی نمایید؛ تمام شایستگی‌های آموزش داده در این کتاب را کسب و در فرآیند ارزشیابی به اثبات رسانید.

کتاب درسی حسابداری حقوق و دستمزد شامل پنج فصل است. هر فصل دارای یک یا چند واحد یادگیری است و هر واحد یادگیری از چند مرحله کاری تشکیل شده است. شما هنرجویان عزیز، پس از یادگیری هر فصل می‌توانید شایستگی‌های مربوط به آن را کسب نمایید. هنرآموز محترم شما برای هر فصل یک نمره در سامانه ثبت نمرات منظور می‌نماید و نمره قبولی در هر فصل حداقل ۱۲ می‌باشد. در صورت احراز نشدن شایستگی پس از ارزشیابی اول، فرصت جبران و ارزشیابی مجدد تا آخر سال تحصیلی وجود دارد. کارنامه شما در این درس شامل ۵ فصل و از دو بخش نمره مستمر و نمره شایستگی برای هر فصل خواهد بود و اگر دریکی از فصل‌ها نمره قبولی را کسب نکردید، تنها در همان فصل لازم است مورد ارزشیابی قرار گیرید و فصل‌های قبول شده در مرحله اول ارزشیابی مورد تأیید و لازم به ارزشیابی مجدد نمی‌باشد. همچنین این درس دارای ضریب ۸ است و در معدل کل شما بسیار تأثیرگذار است.

همچنین علاوه بر کتاب درسی، امکان استفاده از سایر اجزای بسته آموزشی که برای شما طراحی و تألیف شده است، وجود دارد. یکی از این اجزای بسته آموزشی کتاب همراه هنرجو می‌باشد که برای انجام فعالیت‌های موجود در کتاب درسی باید استفاده نمایید. کتاب همراه خود را می‌توانید هنگام آزمون و فرایند ارزشیابی همراه داشته باشید. اجزای بسته آموزشی دیگری نیز برای شما در نظر گرفته شده است که با مراجعه به وبگاه رشته خود با نشانی www.tvoccd.medu.ir می‌توانید از عنایوین آن مطلع شوید.

فعالیت‌های یادگیری در ارتباط با شایستگی‌های غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای، حفاظت از محیط‌زیست و شایستگی‌های یادگیری مدام‌العمر و فناوری اطلاعات و ارتباطات همراه با شایستگی‌های فنی طراحی و در کتاب درسی و بسته آموزشی ارائه شده است. شما هنرجویان عزیز کوشش نمایید، این شایستگی‌ها را در کنار شایستگی‌های فنی آموزش ببینید، تجربه کنید و آنها را در انجام فعالیت‌های یادگیری به کار گیرید. رعایت نکات ایمنی، بهداشتی و حفاظتی از اصول انجام کار است. لذا توصیه‌های هنرآموز محترمان درخصوص رعایت مواردی که در کتاب آمده است، را در انجام کارها جدی بگیرید. امیدواریم با تلاش و کوشش شما هنرجویان عزیز و هدایت هنرآموزان گرامی، گام‌های مؤثری در جهت سربلندی و استقلال کشور و پیشرفت اجتماعی و اقتصادی و تربیت مؤثری شایسته جوانان برومند میهن اسلامی برداشته شود.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

سخنی با هنرآموزان عزیز

در راستای تحقق اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و نیازهای متغیر دنیای کار و مشاغل، برنامه‌درسی رشته حسابداری و براساس آن محتوای آموزشی نیز تألف گردید. کتاب حاضر از مجموعه کتاب‌های کارگاهی می‌باشد که برای پایهٔ یازدهم تدوین و تألیف گردیده است این کتاب دارای ۵ فصل است و هر فصل از یک یا چند واحد یادگیری تشکیل شده است. همچنین ارزشیابی مبتنی بر شایستگی از ویژگی‌های این کتاب می‌باشد که در پایان هر فصل شیوه ارزشیابی آورده شده است. هنرآموزان گرامی می‌بایست برای هر فصل یک نمره در سامانه ثبت نمرات برای هر هنرجو ثبت کنند. نمره قبولی در هر فصل حداقل ۱۲ می‌باشد. نمره هر فصل از دو بخش تشکیل می‌گردد که شامل ارزشیابی پایانی در هر فصل و ارزشیابی مستمر برای هریک از فصل‌ها است. از ویژگی‌های دیگر این کتاب طراحی فعالیت‌های یادگیری ساخت‌یافته در ارتباط با شایستگی‌های فنی و غیرفنی از جمله مدیریت منابع، اخلاق حرفه‌ای و مباحث زیست محیطی است. این کتاب جزئی از بسته آموزشی تدارک دیده شده برای هنرجویان می‌باشد که لازم است از سایر اجزای بسته آموزشی مانند کتاب همراه هنرجو، نرم‌افزار و فیلم آموزشی در فرایند یادگیری استفاده شود. کتاب همراه هنرجو در هنگام یادگیری، ارزشیابی و انجام کار واقعی مورد استفاده قرار می‌گیرد. شما می‌توانید برای آشنایی بیشتر با اجزای بسته یادگیری، روش‌های تدریس کتاب، شیوه ارزشیابی مبتنی بر شایستگی، مشکلات رایج در یادگیری محتوای کتاب، بودجه‌بندی زمانی، نکات آموزشی شایستگی‌های غیرفنی، آموزش اینمنی و بهداشت و دریافت راهنمای و پاسخ فعالیت‌های یادگیری و تمرین‌ها به کتاب راهنمای هنرآموز این درس مراجعه کنید. لازم به یادآوری است، کارنامه صادر شده در سال تحصیلی قبل بر اساس نمره ۵ فصل بوده است و در هنگام آموزش و سنجش و ارزشیابی فصل‌ها و شایستگی‌ها، می‌بایست به استاندارد ارزشیابی پیشرفت تحصیلی منتشر شده توسط سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی مراجعه گردد. رعایت اینمنی و بهداشت، شایستگی‌های غیرفنی و مراحل کلیدی بر اساس استاندارد از ملزمات کسب شایستگی می‌باشند. همچنین برای هنرجویان تبیین شود که این درس با ضریب ۸ در معدل کل محاسبه می‌شود و دارای تأثیر زیادی است.

کتاب پرورش مهارت‌های ارتباطی و مشارکتی شامل فصل‌های زیر است:

فصل اول: با عنوان «تهییه و تنظیم لیست کارکرد پرسنل» در این فصل نحوه کنترل ساعت‌کار کرد پرسنل (ورود و خروج ایشان) ارائه گردیده است.

فصل دوم: با عنوان «حقوق و دستمزد» چگونگی محاسبه حقوق و دستمزد با توجه به ساعات کارکرد، اطلاعات استخدامی و ریز اطلاعات فردی تشریح شده است.

فصل سوم: با عنوان «حسابدار بیمه و مالیات حقوق» است. در این فصل محاسبات مربوط به بیمه و مالیات حقوق و دستمزد ارائه شده است.

فصل چهارم: با عنوان «سند حقوق و دستمزد» است که در این فصل نحوه صدور کلیه اسناد حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد و ذخیره دستمزد ایام مرخصی کارکنان، آموزش داده شده است.

فصل پنجم: با عنوان «حسابدار حقوق و دستمزد (سنوات پایان خدمت)» می‌باشد که در آن هنرجویان ابتدا با نحوه صدور سند ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان و چگونگی تسویه حساب با کارکنان آشنا می‌شوند. امید است که با تلاش و کوشش شما همکاران گرامی اهداف پیش‌بینی شده برای این درس محقق گردد.

دفتر تأییف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

فصل ۱

کنترل ساعات کارکرد پرسنل

فرض کنید شما به عنوان حسابدار در شرکتی مشغول به کار شده‌اید، در شرکت شما افراد دیگری نیز مشغول به کار می‌باشند. این افراد در قبال کاری که انجام می‌دهند باید دستمزد بگیرند. آیا شما به عنوان حسابدار حقوق و دستمزد فکر کرده‌اید که برای محاسبه حقوق و دستمزد خود و سایرین به چه اطلاعاتی نیاز خواهید داشت؟ برای انجام محاسبات مربوط به حقوق پرسنل، ملزم به رعایت چه قوانینی خواهید بود؟ شایان ذکر است که آماده‌سازی اطلاعات مربوط به کارکرد کارکنان با توجه به قانون کار انجام می‌گیرد. بنابراین در این فصل با قوانین مربوط به کارکرد پرسنل از قبیل ساعات کاری موظف، اضافه کاری، نوبت کاری و سایر موارد مرتبط آشنا خواهید شد که بتوانید حقوق و دستمزد افراد را به درستی محاسبه کنید تا حقی از افراد شاغل به واسطه محاسبه غلط شما زایل نگردد، که اگر محاسبه درست انجام نشود، شاید افراد نتوانند احقيق حق نمایند اما شما باید پاسخگو باشید.

«وَأَنَّ لَيْسَ لِلإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى»

و اینکه برای انسان جز حاصل تلاش او نیست و [نتیجه] کوشش او به زودی دیده خواهد شد.

«آیات ۳۹ و ۴۰ سوره نجم»

مقدمه ۴

آیا می دانید لیست کارکرد پرسنل شامل چه مواردی می باشد؟

آیا قانون خاصی برای شناسایی عوامل کارکرد پرسنل وجود دارد؟

استاندارد عملکرد

تمکیل خلاصه لیست حقوق و دستمزد با استفاده از مدارک ارسالی از واحد اداری در زمان تعیین شده براساس قوانین کار و امور اجتماعی و آیین نامه های داخلی.

شاپیستگی هایی که در این فصل کسب می گنید

- ۱ توانایی کنترل روزهای کارکرد پرسنل با مستندات.
- ۲ توانایی کنترل میزان اضافه کاری، نوبت کاری، مأموریت و تعطیل کاری پرسنل.
- ۳ توانایی کنترل میزان تأخیر در ورود و تعجیل در خروج و غیبت پرسنل.
- ۴ توانایی کنترل میزان مرخصی پرسنل.
- ۵ توانایی تهیه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

فعالیت

+ -
× ÷

نمونه‌ای از آیین‌نامه استخدامی، انضباطی، حقوق و دستمزد چند شرکت را تهیه کنید و پس از مقایسه با نمونه دوستانتان، در مورد نقاط مشترک آنها گفت و گو کرده و نتیجه را به هنرآموز خود ارائه کنید.

ساعت کاری موظف (عادی)

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما ساعت کاری موظف (عادی)، چیست؟

به موجب ماده ۵۱ قانون کار؛ ساعت کار مدت زمانی است که کارگر نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار در اختیار کارفرما قرار می‌دهد. به غیر از مواردی که در قانون کار مستثنی شده است، ساعت کار کارگران در شبانه‌روز نباید از ۸ ساعت تجاوز نماید. به موجب تبصره یک ماده ۵۱ قانون کار؛ کارفرما با توافق کارگران، نماینده یا نمایندگان قانونی آنان، می‌تواند ساعت کار را در بعضی از روزهای هفته کمتر از میزان مقرر و در دیگر روزها اضافه بر این میزان تعیین کند به شرط آنکه مجموع ساعت کار هر هفته از ۴۴ ساعت تجاوز نکند.

نکته

!

با توجه به اینکه در قانون کار ۴۴ ساعت کار برای یک هفته اعلام شده است و یک هفته شامل شش روز کاری و یک روز جمعه برای استراحت است، بنابراین برای محاسبه کل ساعت کار در یک ماه به قرار زیر عمل می‌کنیم:

(معادل ۷ ساعت و بیست دقیقه) $7/33 = 6$ روز کاری $\div 44$ ساعت

۷/۳۳ ساعت در ماه = ۲۲۰ روز

در برخی شرکت‌ها نیز هر ماه کاری را چهار هفته متواالی ($28 = 7 \text{ روز} \times 4 \text{ هفته}$) به علاوه دو روز کاری در نظر می‌گیرند و از آنجایی که قانون ۴۴ ساعت کار برای یک هفته اعلام کرده است، کل ساعت کار در یک ماه را به قرار زیر محاسبه می‌کنند:

۱۷۶ ساعت برای ۴ هفته متواالی = ۴۴ ساعت برای یک هفته $\times 4$

۱۹۲ ساعت کار در ماه = $(8 \text{ ساعت} \times 2 \text{ روز کاری}) + 176$ ساعت برای ۴ هفته متواالی

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما آیا می‌توان ساعت کاری کارگران برای یک ماه را به روش دیگری نیز محاسبه نمود؟ با دوستان خود در این مورد بحث کنید.

کار در شالیزار

فعالیت

+ -
× ÷

با مراجعه به کتاب قانون کار به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ ساعات کار در کارهای کشاورزی چگونه تعیین می‌شود؟

۲ در کارهای سخت و زیان‌آور و زیزمه‌نی، ساعات کار روزانه و هفتگی چند ساعت است؟

نکته

!

لازم به ذکر است در کتاب حاضر کلمات کارگران، پرسنل، کارکنان، کارمندان، شاغلین و موارد مشابه مترادف یکدیگر درنظر گرفته شده است و کلیه مشمولین قانون کار مدنظر می‌باشد.

أنواع کارکرد پرسنل

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما کارکرد پرسنل را بر چه مبنایی می‌توان محاسبه نمود؟

۱ کارکرد ساعتی

در مورد پرسنلی که به صورت نیمه وقت و یا کمتر از ساعت قانونی تعیین شده به کار اشتغال دارند، کارکرد آنان به نسبت ساعت کار انجام یافته محاسبه می‌شود.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

۲ کارکرد روزانه

در مواردی که نیازهای کاری چند ماه یا چند سال به طول انجامد و نیاز به پرسنل تمام وقت (دائم کار) باشد، دستمزد پرسنل به صورت ماهیانه محاسبه و پرداخت می شود، در این گونه موارد کارکرد پرسنل به صورت روزانه محاسبه می شود.

توجه داشته باشید در اغلب موارد کارکرد روزانه نیز به ساعت تبدیل می شود.

اضافه کاری

فعالیت

فرض کنید پرسنل بیش از ساعات موظف خود در محل کار حضور داشته باشند، به نظر شما این ساعت را به چه عنوانی باید شناسایی کنیم؟

انجام کار بیش از ساعات تعیین شده در قانون کار را اضافه کاری می گویند. به عنوان مثال؛ در شرکتی که ساعت کاری یک ماه آن بر مبنای ۱۹۲ ساعت می باشد، یکی از پرسنل طی یک ماه ۲۴۰ ساعت کارکرد داشته است، بنابراین می توان گفت این شخص ۱۹۲ ساعت کار عادی و ۴۸ ساعت اضافه کاری داشته است. پرداخت ۴۰٪ اضافه بر مزد هر ساعت کار عادی برای ساعت اضافه کاری الزامی می باشد.

فعالیت

با مراجعه به قانون کار، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ با چه شرایطی ارجاع کار اضافی به کارگر مجاز است؟

۲ ارجاع کار اضافی به کارگرانی که کارهای انجام می دهند، ممنوع است.

کار عملی ۱

جدول زیر نشان دهنده ساعت ورود و خروج ۳ نفر از پرسنل شرکت مهدیار می باشد، موارد خواسته شده در جدول را تکمیل کنید. (ساعت کار موظف ۸ ساعت در روز است).

نام پرسنل	ساعت ورود	ساعت خروج	کل ساعت حضور	اضافه کاری (ساعت)
خدادادی	۸:۰۰	۱۶:۳۰	۸:۳۰	۰۰:۳۰
ایرانی	۸:۰۰	.....	۱۰:۳۰	.....
کارگر	۸:۰۰	.....	.....	۰۴:۰۰

کار عملی ۲

کارگری در شرکت تبریز مشغول به کار می باشد، ساعت ورود و خروج یک هفته کار این کارگر به شرح زیر می باشد:

میزان اضافه کاری (ساعت)			جمع ساعت کارکرد	ساعت خروج	ساعت ورود	ایام هفته
روش ج	روش ب	روش الف				
				۱۷:۲۰	۰۷:۱۰	شنبه
				۱۸:۳۵	۰۷:۳۰	یکشنبه
				۱۸:۵۰	۰۷:۰۰	دوشنبه
				۱۷:۴۵	۰۷:۲۵	سهشنبه
				۱۷:۴۰	۰۷:۳۰	چهارشنبه
				۱۷:۳۰	۰۷:۱۵	پنجشنبه

مطلوب است:

محاسبه ساعت اضافه کاری با توجه به مفروضات زیر:

الف) ساعت کاری از شنبه تا چهارشنبه ۸ ساعت و پنجشنبه ها ۴ ساعت باشد.

ب) ساعت کاری از شنبه تا چهارشنبه ۸:۴۸ ساعت و پنجشنبه ها جزء روزهای کاری نمی باشد.

ج) ساعت کاری از شنبه تا پنجشنبه به طور مساوی ۷:۲۰ باشد.

کار عملی ۳

اطلاعات زیر مربوط به آیین نامه داخلی شرکت توکل می باشد:

ساعت کاری کادر اداری از ساعت ۰۷:۰۰ تا ۱۴:۲۰ می باشد.

در صورت حضور فرد قبل از ساعت ۰۷:۰۰، ساعت ورود وی ۰۷:۰۰ لحظه خواهد شد و بابت زمان قبل از ساعت ۰۷:۰۰ اضافه کاری لحظه نخواهد شد.

با در نظر گرفتن اطلاعات فوق و اطلاعات ورود و خروج یک هفته کاری ۳ نفر از پرسنل اداری به قرار زیر؛ مطلوب است:

محاسبه میزان اضافه کاری پرسنل در پایان هر روز و در پایان یک هفته.

اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظف	آقای فتاحی		ایام هفته
			خروج	ورود	
			۱۷:۱۳	۰۶:۲۸	شنبه
			۱۹:۰۵	۰۶:۲۶	یکشنبه
			۱۹:۰۹	۰۶:۲۸	دوشنبه
			۱۹:۰۴	۰۷:۰۰	سه شنبه
			۱۹:۰۰	۰۶:۲۳	چهارشنبه
			۱۴:۲۰	۰۶:۱۵	پنج شنبه
جمع					

اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظف	آقای شمس		ایام هفته
			خروج	ورود	
			۱۵:۲۷	۰۶:۱۵	شنبه
			۱۵:۵۳	۰۶:۵۳	یکشنبه
			۱۶:۱۴	۰۶:۵۶	دوشنبه
			۱۵:۵۲	۰۶:۴۲	سه شنبه
			۱۶:۱۴	۰۶:۳۹	چهارشنبه
			۱۴:۲۰	۰۷:۰۰	پنج شنبه
جمع					

اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظف	خانم محمدی		ایام هفته
			خروج	ورود	
			۱۹:۰۰	۰۶:۲۸	شنبه
			۱۹:۰۲	۰۶:۲۵	یکشنبه
			۱۵:۳۸	۰۶:۳۷	دوشنبه
			۱۶:۲۴	۰۶:۲۰	سه شنبه
			۱۹:۰۲	۰۶:۳۶	چهارشنبه
			۱۹:۰۶	۰۶:۲۷	پنج شنبه
جمع					

نوبت کاری

فعالیت

در برخی از واحدهای اقتصادی نمی‌توان فعالیت پرستن را محدود به زمان خاصی نمود و باید فعالیت به طور ۲۴ ساعته جریان داشته باشد. به نظر شما برای اینکه از حدود قانون خارج نشویم، فعالیت کارگران را چگونه تقسیم کنیم؟

به موجب ماده‌های ۵۵ و ۵۶ قانون کار؛ کار نوبتی عبارت است از کاری که در طول ماه گردش دارد، به نحوی که نوبت‌های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود و کارگری که در طول ماه به طور نوبتی کار می‌کند علاوه بر مزد فوق العاده نوبت کاری نیز دریافت خواهد کرد.

درصد فوق العاده نوبت کاری	نوبت کار
%۱۰	صبح و عصر
%۱۵	صبح و عصر و شب
%۲۲/۵	صبح و شب یا عصر و شب

نکته

به موجب ماده ۵۳ قانون کار؛ کار روز، کارهایی است که زمان انجام آن از ساعت ۶ بامداد تا ۲۲ می‌باشد و کار شب کارهایی است که زمان انجام آن بین ۲۲ تا ۶ بامداد قرار دارد. کار مختلط نیز کارهایی است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می‌شود.

در کارهای مختلط، برای هر ساعت کار در شب، تنها به کارگران غیر نوبت کار، ۳۵٪ علاوه بر مزد به عنوان فوق العاده شب کاری تعلق می‌گیرد. در بسیاری از صنایع و کارخانجات نظیر صنعت نفت (مثل پمپ بنزین)، نیروگاه‌ها، فولاد و ذوب آهن و به طور کلی هر صنعتی که در آن سرمایه‌گذاری اقتصادی سنگینی شده است و همچنین در برخی مشاغل خدماتی مثل پزشکی، پرستاری، آتش‌نشانی، نیروی انتظامی، خدمات آب، برق، تلفن و نظایر آن، افراد به طور شبانه‌روزی در حال فعالیت هستند.

فعالیت

جمع ساعت کار کارگران نوبت کار در یک هفته و چهار هفته متواالی، به ترتیب چند ساعت است؟

کار عملی ۴

با توجه به اطلاعات داده شده در جدول زیر؛ مطلوب است:

- (الف) محاسبه میزان اضافه کاری هر یک از پرسنل.
- (ب) تعیین درصد فوق العاده هر فرد با درج میزان آن در ستون مورد نظر.
- (ج) تعیین میزان ساعتی که به آن فوق العاده تعلق می‌گیرد.

نوبت کاری		شب کاری		اضافه کاری (ساعت)	شرح
ساعت	درصد فوق العاده	ساعت	درصد فوق العاده		
					آقای ژاله دوست کارگر روز کار می‌باشد و در چهار هفته متوالی ۱۸۰ ساعت کارکرد داشته است بدین ترتیب که در هفته اول ۴۵ ساعت، هفته دوم ۴۷ ساعت، هفته سوم ۴۴ ساعت (که در یک روز آن از ساعت ۲۲ تا ۵ بامداد کار نموده است) و در هفته چهارم ۴۴ ساعت کار نموده است.
					آقای حمیدی کارگر نوبت کار عصر و شب می‌باشد و در چهار هفته متوالی ۱۷۶ ساعت کارکرد داشته است.
					آقای جعفری کارگر نوبت کار صبح و عصر می‌باشد و در چهار هفته متوالی ۱۷۶ ساعت کارکرد داشته است.
					آقای دانش کارگر صبح و عصر و شب می‌باشد و در دو هفته متوالی ۸۸ ساعت کارکرد داشته است.

مأموریت

به نظر شما چنانچه لازم باشد پرسنل برای انجام امور مربوطه شرکت از محل کار خود خارج شوند، نیاز به چه مجوزی دارند؟

فعالیت

+ - × ÷

به موجب تبصره ماده ۴۶ قانون کار؛ مأموریت به مردمی اطلاق می‌شود که کارگر برای انجام کار، حداقل ۵۰ کیلومتر از محل کارگاه اصلی دور شود و یا ناگزیر باشد حداقل یک شب در محل مأموریت توقف نماید. به موجب ماده ۴۶ قانون کار؛ به کارگرانی که به موجب قرارداد یا موافقت بعدی به مأموریت‌های خارج از محل خدمت اعزام می‌شوند، فوق العاده مأموریت تعلق می‌گیرد. این فوق العاده نباید کمتر از مزد ثابت یا مزد مبنای روزانه کارگران باشد. همچنین کارفرما مکلف است وسیله یا هزینه رفت و برگشت آنها را تأمین نماید.

حداقل ۵۰ کیلومتر

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

به نظر شما مأموریت از لحاظ محدوده جغرافیایی به چند دسته قابل تقسیم می‌باشد؟

انواع مأموریت از لحاظ محدوده جغرافیایی

۱ مأموریت درون شهری: به مأموریتی گفته می‌شود که شرکت برای انجام کارهای روزمره و در جهت اجرای وظایف مشخص، کارکنان را به محلی که داخل شهر باشد، اعزام نماید. در این نوع مأموریت، زمان مأموریت جزء ساعات کار محسوب شده و حق مأموریت به مأمور تعلق نخواهد گرفت ولیکن هزینه‌های رفت و آمد و یا صرف غذا و سایر هزینه‌ها به صورت متعارف با تأیید مدیر مربوطه و منابع انسانی قابل پرداخت خواهد بود.

۲ مأموریت برون شهری: چنانچه شخص مأمور مسافتی بیش از ۵۰ کیلومتر را طی کند و یا به هر دلیلی شب در محل مأموریت اقامت داشته باشد، در این نوع مأموریت قرار می‌گیرد که به ایشان حق مأموریت تعلق خواهد گرفت.

۳ مأموریت خارج از کشور: این نوع مأموریت معمولاً با مصوبه هیئت مدیره انجام شده و به مأموریتی گفته می‌شود که فرد مأمور می‌بایست برای انجام مأموریت به خارج از کشور مسافرت نماید. به دلیل تفاوت هزینه اقامت و تأمین غذا در کشورهای مختلف، قبل از مسافرت، تأمین هزینه‌ها به علاوه فوق العاده مأموریت مشخص شده و پس از توافق به مأمور ابلاغ می‌گردد.

شكل ۱ نمونه‌ای از فرم درخواست مأموریت را نشان می‌دهد.

		با اسمه تعالیٰ	لوجوی شرکت
		درخواست مأموریت	
ایندکس درخواست کشند ایندکس این درخواست		شماره پرسنلی: شام و شام خانوارشگی: تاریخ و زمان استفاده از روز: تاریخ از ساعت: ساعت: به حدت دقیقه ساعت روز	
		موضوع مأموریت:	مبدأ:
اظهار نظر مستولین			
امضاء تأیید کشند		امضاء مستول	
☐ موافقت می‌شود ☐ موافقت نمی‌شود		☐ موافقت می‌شود ☐ موافقت نمی‌شود	

شکل ۱-۱- نمونه فرم درخواست مأموریت

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما مأموریت را از لحاظ زمان چگونه می‌توان تقسیم‌بندی نمود؟

کار عملی ۵

اطلاعات زیر مربوط به آیین‌نامه داخلی شرکت ارومیه واقع در تهران می‌باشد:
 ساعت کاری کادر اداری از شنبه لغایت چهارشنبه ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۶:۰۰ و روز پنج شنبه ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۲:۰۰ می‌باشد.

بابت حضور فرد قبل از ساعت ۰۸:۰۰، اضافه کاری لحاظ نخواهد شد.
 با در نظر گرفتن اطلاعات فوق و اطلاعات ورود و خروج یک هفته کاری آقای کریمی به شماره پرسنلی ۱۲۳۴۵۶ از پرسنل مالی به قرار زیر؛ مطلوب است:
 (الف) محاسبه میزان اضافه کاری آقای کریمی در پایان هر روز و در پایان یک هفته.
 (ب) تکمیل درخواست مأموریت آقای کریمی.

مأموریت (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظف	آقای کریمی		ایام هفته
				خروج	ورود	
				۱۶:۵۵	۰۸:۰۰	شنبه
۰۸:۰۰				۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	یکشنبه
				۱۹:۰۰	۰۷:۵۰	دوشنبه
				۱۷:۲۰	۰۸:۰۰	سه شنبه
۰۸:۰۰				۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	چهارشنبه
				۱۳:۵۰	۰۷:۴۰	پنج شنبه
جمع						

مقصد	مبدا	موضوع مأموریت	تاریخ مأموریت
قم	تهران	شرکت در مناقصه	یکشنبه
کرج	تهران	ارائه گزارش مالی شرکت به کارگزاری نمونه	چهارشنبه

فصل اول: کنترل ساعت کار کرد...

با سمه تعالی	لوگوی شرکت
نام: _____	درخواست مأموریت
نام و نام خانوادگی: _____ شماره پرسنلی: _____ تاریخ و زمان استفاده از روز: _____ تا روز: _____ از ساعت: _____ ساعت: _____ به مدت: _____ دقیقه ساعت: _____ روز: _____	
نام: _____ شماره پرسنلی: _____ مدت: _____ مقصود: _____	
اطهار نظر مستولین	
امضاء تأیید کنندۀ ☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود	امضاء مستول: ☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود

با سمه تعالی	لوگوی شرکت
نام: _____	درخواست مأموریت
نام و نام خانوادگی: _____ شماره پرسنلی: _____ تاریخ و زمان استفاده از روز: _____ تا روز: _____ از ساعت: _____ ساعت: _____ به مدت: _____ دقیقه ساعت: _____ روز: _____	
نام: _____ شماره پرسنلی: _____ مدت: _____ مقصود: _____	
اطهار نظر مستولین	
امضاء تأیید کنندۀ ☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود	امضاء مستول: ☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود

آین نامه مأموریت

فعالیت

به نظر شما آین نامه مأموریت می بایست شامل چه مواردی باشد؟

هدف از تنظیم این آین نامه تشریح نحوه پرداخت هزینه و فوق العاده مأموریت داخل و خارج از کشور می باشد.

تعطیل کاری

فعالیت

به نظر شما آیا کارکرد پرسنل در روز تعطیل را باید به عنوان ساعت موظف شناسایی نمود؟

به موجب ماده ۶۲ قانون کار؛ روز جمعه، روز تعطیل هفتگی کارگران با استفاده از مزد می باشد. تعطیل یک روز معین در هفته اجباری است. کارگرانی که به هر عنوان روزهای جمعه کار می کنند، در مقابل عدم استفاده از تعطیلی روز جمعه (و یا هر روز دیگری که به عنوان روز تعطیل مشخص شود)، ۴۰٪ اضافه بر مزد دریافت خواهند کرد.

نتکته

۱ به موجب ماده ۶۳ قانون کار؛ علاوه بر تعطیلات رسمی کشور، روز کارگر (۱۱ اردیبهشت) نیز جزء تعطیلات رسمی کارگران به حساب می آید. بنابراین کار کارگران در این روز نیز منجر به دریافت %۴۰ فوق العاده تعطیل کاری خواهد شد.

۲ به خاطر داشته باشید چنانچه کار عادی کارگر در روز جمعه واقع شود و کار فرما روز دیگری را به عنوان روز تعطیل وی مشخص کرده باشد، بابت کارکرد کارگر در روز جمعه، به میزان ساعت عادی کار، (۷ ساعت و ۲۰ دقیقه ابتدائی) به وی ۴۰٪ فوق العاده تعلق می گیرد و بابت کارکرد مازاد بر این مدت، ۴۰٪ اضافه کاری نیز تعلق می گیرد.

برای مثال روز تعطیل آقای اندیشه جمعه است و روز تعطیل آقای شهریاری شنبه می باشد. نرخ فوق العاده تعطیل کاری برای این دو نفر متفاوت محاسبه می شود. به این ترتیب که اگر این دو شخص در روز جمعه به کار مشغول شوند برای آقای اندیشه به ازای کل ساعت کارکرد وی ۴۰٪ فوق العاده منظور خواهد شد ولی برای آقای شهریاری به ازای ۷ ساعت و ۲۰ دقیقه ابتدائی معادل ۴۰٪ فوق العاده و به ازای ساعت کارکرد اضافه تر ۴۰٪ اضافه کاری نیز تعلق می گیرد.

فعالیت

چرا نرخ فوق العاده تعطیل کاری آقای شهریاری در روز جمعه بیشتر از آقای اندیشه است؟

فعالیت

+ -
× ÷

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

با مراجعه به سایت www.mcls.gov.ir، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

- ۱ آیا استفاده از تعطیل هفتگی جمعه در ایامی که کارگر در مأموریت موضوع ماده ۴۶ قانون کار به سر می برد نیز شمول دارد؟

- ۲ آیا در مقررات کار ایران تعطیلات خاصی برای اقلیت‌های مذهبی درنظر گرفته شده که بتوانند به مراسم مذهبی خاص خود (از قبیل عید پاک، عید کریسمس و غیره) بپردازنند؟

کار عملی ۶

اطلاعات زیر مربوط به آیین‌نامه داخلی شرکت راهدان می‌باشد:

ساعت کاری کارگران از یکشنبه لغایت جمعه ساعت ۰۷:۰۰ تا ۱۴:۲۰ می‌باشد (روز شنبه برای کادر فنی تعطیل است).

بابت حضور فرد قبل از ساعت ۰۷:۰۰، اضافه کاری لحاظ نخواهد شد.

تعطیل کاری (ساعت)	مأموریت (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کار کرد موظف	آقای توانا		ایام هفته
					خروج	ورود	
					۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	شنبه
۰۵:۰۰					۱۷:۰۰	۰۶:۵۵	یکشنبه
					۱۵:۰۰	۰۷:۰۰	دوشنبه
					۱۶:۲۰	۰۶:۵۰	سه شنبه
					۱۴:۲۰	۰۶:۵۰	چهارشنبه
					۱۸:۰۰	۰۶:۵۵	پنجشنبه
					۱۴:۲۰	۰۷:۰۰	جمعه
					جمع		

با در نظر گرفتن اطلاعات آیین نامه داخلی و اطلاعات ورود و خروج یک هفته کاری آقای توانا از پرسنل فنی، مطلوب است:

- الف) محاسبه میزان اضافه کاری آقای توانا در پایان هر روز و در پایان یک هفته.
- ب) با توجه به اینکه آقای توانا روز یکشنبه از ساعت ۱۴:۰۰ تا ۹:۰۰ لغایت ۵۰ برابر مأموریت از شرکت خارج شده بود، درخواست مأموریت آقای توانا را تکمیل کنید. (موضوع و سایر موارد مربوطه به مأموریت به دلخواه تکمیل شود)
- ج) تعیین میزان تعطیل کاری آقای توانا.

پاسخه تعاملی		لوگوی شرکت
درخواست مأموریت		
نام و نام خانوادگی	شماره پرسنل	تاریخ و زمان استفاده از روز
استاد بورسیه	الیکسندرا	از ساعت: ۱۴:۰۰ تا ساعت: ۹:۰۰
آدرس آنلاین	نام خانوادگی	موضوع مأموریت
الله‌ایل نظر مستوفی		
استاد کاریمه گلستان	استاد مسول	موافقت من نمود
☐ موافقت من ننمود	☐ موافقت من ننمود	☐ موافقت من ننمود
☒ موافقت من ننمود	☒ موافقت من ننمود	☒ موافقت من ننمود

دور کاری

انجام وظایف محول شده بدون حضور فیزیکی کارمند واجد شرایط در محل کار سازمان خود با رعایت ضوابط و برای دوره زمانی مشخص را دور کاری می‌گویند.

مرخصی‌ها

به نظر شما چنانچه پرسنل برای انجام امور شخصی، در محل کار خود حضور نداشته باشند، باید چه مجوزی داشته باشند؟

فعالیت

+ - × ÷

عدم حضور مستخدم در ساعات موظف در محل کار می‌تواند با مجوز (موجه) باشد که اصطلاحاً به آن مرخصی گفته می‌شود و با توجه به علت عدم حضور، در یکی از انواع مرخصی‌های زیر دسته‌بندی می‌شود.

۱ مرخصی استحقاقی

به موجب ماده ۶۴ قانون کار؛ مرخصی استحقاقی سالانه کارگران با استفاده از مزد و احتساب چهار روز جمعه، جماعتیک ماه است (۲۶ روز کاری در سال). سایر روزهای تعطیل جزء ایام مرخصی محسوب نخواهد شد. برای کار کمتر از یک سال، مرخصی مزبور به نسبت مدت کار انجام یافته محاسبه می‌شود.

به عنوان مثال؛ آقای عزیزان از اول مهرماه در شرکتی مشغول به کار شده است. تعداد روزی که آقای عزیزان می‌تواند از مرخصی استفاده کند عبارت است از:

$$\frac{۲۶ \text{ روز}}{۱۲ \text{ ماه}} = ۱\frac{۱}{۳} \text{ ماه}$$

نکته

۱ در صورتی که مستخدم از تمام یا قسمتی از این مرخصی استفاده ننماید، حقوق و فوق العاده‌های مربوط در خاتمه سال تقویمی به وی پرداخت خواهد شد. به موجب ماده ۶۶ قانون کار؛ کارگر نمی‌تواند بیش از ۹ روز از مرخصی سالانه خود را ذخیره کند.

به موجب ماده ۷۱ قانون کار؛ مطالبات مربوط به مدت مرخصی استحقاقی کارگر به وی و در صورت فوت، به ورثه او پرداخت می‌شود.

۲ به موجب ماده ۷۰ قانون کار؛ مرخصی کمتر از یک روز کاری جزء مرخصی استحقاقی منظور می‌شود که اصطلاحاً به آن مرخصی ساعتی گفته می‌شود.

۳ به موجب ماده ۷۳ قانون کار؛ کلیه کارگران در موارد ذیل حق برخورداری از سه روز مرخصی با استفاده از مزد را دارند که از میزان مرخصی استحقاقی سالیانه کسر نخواهد شد:
الف) ازدواج دائم.
ب) فوت همسر، پدر، مادر و فرزندان.

۴ به موجب تبصره ۱ ماده ۳ قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی؛ مادران شیرده پس از شروع به کار مجدد در صورت ادامه شیردهی می‌توانند حداکثر تا بیست و چهارماهگی کودک، روزانه یک ساعت از مرخصی (بدون کسر از مرخصی استحقاقی) استفاده کنند.

فعالیت

با مراجعه به قانون کار، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ مرخصی استحقاقی سالیانه کارگرانی که به کارهای سخت و زیان آور اشتغال دارند، چند روز بوده و چگونه از آن استفاده می‌کنند؟

۲ میزان مرخصی استحقاقی کارگران فصلی چگونه تعیین می‌شود؟

۳ تاریخ استفاده از مرخصی چگونه تعیین می‌شود؟

کار عملی ۷

آقای خائفی از تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۰۱ در کارگاهی مشغول به کار شده است، تعداد روزهای مرخصی استحقاقی وی چند روز است؟

۲ مرخصی استعلامی

هرگاه فرد شاغل بیمار شود و آن بیماری مانع از انجام خدمت او باشد، می‌تواند از مرخصی استعلامی استفاده نماید لیکن نحوه و مدت و حقوق و مزایای کارکنان بر حسب زمان استفاده از این مرخصی متفاوت است که در هر مورد توضیحات لازم به شرح زیر ارائه می‌گردد:

مدت مرخصی استعلامی با تأیید پژوهش معتمد سازمان تأمین اجتماعی، قابل قبول بوده و حقوق و مزایای فرد پس از پایان دوره استعلامی توسط سازمان تأمین اجتماعی پرداخت خواهد شد. برخی شرکت‌ها طبق آیین‌نامه داخلی، پرداخت حقوق و مزایای سه روز اول دوره مرخصی استعلامی کارگر را به عهد می‌گیرند.

نکته

۱ به موجب ماده ۷۴ قانون کار؛ مدت مرخصی استعلامی با تأیید سازمان تأمین اجتماعی، جزء سوابق کار و بازنیستگی کارگران محسوب خواهد شد.

۲ به موجب تبصره ۱ ماده ۳ قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی؛ مدت مرخصی استعلامی زایمان کارگران زن، شش ماه است.

لازم به ذکر است به پیوست قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده که در تاریخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است؛ مدت مرخصی زایمان زنان شاغل در بخش‌های دولتی و غیر دولتی، ۹ ماه تمام می‌باشد. همچنین همسران آنها نیز از ۳ روز مرخصی اجباری تشویقی برخوردار می‌شوند (این مرخصی صرفاً به پدرانی تعلق می‌گیرد که همسران آنان شاغل باشند). این مدت علاوه بر مرخصی‌های استحقاقی پیش‌بینی شده در قانون کار می‌باشد. کارفرما مکلف است مزد و مزایای مدت مرخصی ذکر شده (۳ ماه اضافه مرخصی زایمان زنان و ۳ روز تشویقی همسران) را به کارگر پرداخت نماید.

۳ زنی که سرپرستی افراد تحت حمایت «قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست و بدسرپرست» را بر عهده می‌گیرد، از مزایای حق اولاد و مرخصی دوره مراقبت برای کودکان زیر سه سال بهره‌مند می‌شوند و این دسته از مادران می‌توانند از ۸۴ روز یا ۱۲ هفته کمک بارداری مقرر در ماده ۶۷ قانون تأمین اجتماعی برخوردار شوند.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

۳ مرخصی بدون حقوق

به موجب ماده ۷۲ قانون کار؛ نحوه استفاده از مرخصی بدون حقوق کارگران و مدت آن و شرایط برگشت آنها به کار پس از استفاده از مرخصی با تواافق کتبی کارگر یا نماینده قانونی او و کارفرما تعیین خواهد شد.

<p>با مراجعه به قانون کار، جمله زیر را تکمیل کنید.</p> <p>به موجب ماده ۶۷؛ هر کارگر حق دارد به منظور ادائی فریضه حج واجب در تمام مدت کار خویش فقط برای یک نوبت از یک ماه به عنوان ..... یا ..... استفاده نماید.</p>	<p>فعالیت + - × ÷</p>
---	---------------------------

شکل ۲ نمونه‌ای از فرم درخواست مرخصی را نشان می‌دهد.

با سعه تعالیٰ		لوگوی شرکت
درخواست مرخصی		
تاریخ		
نام و نام خانوادگی ..... شماره پرسنلی ..... تاریخ و زمان استفاده: از روز: ..... تا روز: ..... از ساعت: ..... الا ساعت: ..... به مدت دقیقه ساعت روز ..... ساعت: ..... دقیقه		
اعیان اداری: ..... مائدۀ املاک مرخصی استحقاقی معادل: ..... روز ..... ساعت ..... دقیقه می‌باشد.		
اطلاعات نظر مسئولین		
امضاء تأیید کننده:		امضاء مسئول:
☐ موافقت می‌شود ☒ موافقت نمی‌شود		☐ موافقت می‌شود ☒ موافقت نمی‌شود

شکل ۱-۲- نمونه فرم درخواست مرخصی

تمام افکار خود را روی کاری که دارید انجام می‌دهید متمن کر کنید . پرتوهای خورشید تا متمن کر نشوند نمی‌سوزانند .

الکساندر گراهام بل (۱۸۴۷-۱۹۲۲)
(مخترع، مبتکر و دانشمند)

کار عملی ۸

اطلاعات زیر مربوط به آیین‌نامه داخلی شرکت ساری می‌باشد:
 ساعت کاری از شنبه لغاًیت چهارشنبه ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۶:۰۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۲:۰۰ می‌باشد.
 بایت حضور فرد قبل از ساعت ۰۸:۰۰، اضافه کاری لحاظ نخواهد شد.

مرخصی (ساعت)	مأموریت (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	كل ساعت حضور	کارکرد موظف	خانم ذوالفقاری		ایام هفته
					خروج	ورود	
					۱۶:۴۳	۰۷:۵۶	شنبه
					۱۷:۴۲	۰۸:۰۰	یکشنبه
۰۸:۰۰					۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	دوشنبه
۰۴:۰۰					۱۲:۰۰	۰۸:۰۰	سهشنبه
					۱۸:۲۵	۰۷:۳۸	چهارشنبه
					۱۲:۵۵	۰۸:۰۰	پنجشنبه
							جمع

با در نظر گرفتن اطلاعات آیین‌نامه داخلی و اطلاعات ورود و خروج یک هفته کاری خانم ذوالفقاری؛ مطلوب است:

- الف) محاسبه میزان اضافه کاری خانم ذوالفقاری در پایان هر روز و در پایان یک هفته.
ب) تکمیل درخواست مأموریت و مرخصی خانم ذوالفقاری. (موضوع و موارد مربوط به مأموریت به دلخواه تکمیل گردد).

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

با اسمه تعالی	لوگوی شرکت				
درخواست مأموریت					
تاریخ: _____ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">امضا: درخواست کننده:</td> <td style="width: 50%;">شماره پرسنلی: _____</td> </tr> <tr> <td>امضا: امور اداری:</td> <td>نام و نام خانوادگی: _____</td> </tr> </table>	امضا: درخواست کننده:	شماره پرسنلی: _____	امضا: امور اداری:	نام و نام خانوادگی: _____	تاریخ و زمان استفاده از روز: _____ تا روز: _____ از ساعت: _____ تا ساعت: _____ به مدت _____ دقیقه ساعت _____ روز موضوع مأموریت: _____ مقصود: _____ مبدأ: _____
امضا: درخواست کننده:	شماره پرسنلی: _____				
امضا: امور اداری:	نام و نام خانوادگی: _____				
اظهار نظر مستولین					
امضاه تأیید کننده: ☐ موافقت می‌شود. ☐ موافقت نمی‌شود	امضاه مستول: ☐ موافقت می‌شود. ☐ موافقت نمی‌شود				

با اسمه تعالی	لوگوی شرکت				
درخواست مرخصی					
تاریخ: _____ <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">امضا: درخواست کننده:</td> <td style="width: 50%;">شماره پرسنلی: _____</td> </tr> <tr> <td>امضا: امور اداری:</td> <td>نام و نام خانوادگی: _____</td> </tr> </table>	امضا: درخواست کننده:	شماره پرسنلی: _____	امضا: امور اداری:	نام و نام خانوادگی: _____	تاریخ و زمان استفاده از روز: _____ تا روز: _____ از ساعت: _____ تا ساعت: _____ به مدت _____ دقیقه ساعت _____ روز مانده ساعت‌زاد مرخصی استحقاقی معادل: _____ روز _____ ساعت _____ دقیقه می‌باشد.
امضا: درخواست کننده:	شماره پرسنلی: _____				
امضا: امور اداری:	نام و نام خانوادگی: _____				
اظهار نظر مستولین					
امضاه تأیید کننده: ☐ موافقت می‌شود. ☐ موافقت نمی‌شود	امضاه مستول: ☐ موافقت می‌شود. ☐ موافقت نمی‌شود				

کسری کار و غیبت

فعالیت

به نظر شما چه عنوانی برای عدم حضور پرسنل در محل کار بدون مجوز مأموریت و یا مرخصی مناسب می‌باشد؟

چنانچه عدم حضور فرد شاغل در ساعات موظف در محل کار، بدون مجوز (غیرموجه) باشد، دو حالت پیش رو داریم:

- ۱ عدم حضور در ساعات اولیه و انتهایی کار به صورت تأخیر در ورود و یا تعجیل در خروج اتفاق افتاده باشد.
- ۲ عدم حضور در طول ساعات کاری و یا در قالب یک یا چند روز کاری اتفاق افتاده باشد.

هر دو حالت فوق موجب کاهش کارکرد پرسنل شده و به عنوان کسری کار و غیبت شناسایی می‌شوند.

فعالیت

۱ در مورد اینکه «آیا می‌توان ساعات کسر کار را با ساعات اضافه کاری تهاتر نمود؟» با دوستان خود گفت و گو کنید و نتیجه آن را با هنرآموز خود در میان بگذارید.

۲ آیین‌نامه اضباطی چند شرکت را مطالعه کنید و در مورد نحوه برخورد آنان با کسری کار و غیبت، با دوستان خود گفت و گو کنید.

کار عملی ۹

اطلاعات زیر مربوط به آیین‌نامه داخلی شرکت نهادند می‌باشد:
ساعت کاری از شنبه لغاًیت چهارشنبه ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۷:۰۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۳:۰۰ می‌باشد.

بابت حضور فرد قبل از ساعت ۰۹:۰۰ و بعد از ساعت ۰۸:۳۰ اضافه کاری لحاظ می‌شود.
برای ورود بعد از ساعت ۰۹:۰۰ و خروج قبل از ۱۷:۰۰ (از شنبه تا چهارشنبه) و ۱۳:۰۰ (پنجشنبه) بدون مجوز، غیبت لحاظ می‌گردد.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کسری کار و غیبت (ساعت)	مرخصی (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت مؤثر	کارکرد موظف	خانم آهنگرزاده		ایام هفته
					خروج	ورود	
					۱۶:۰۰	۰۹:۰۰	شنبه
					۱۷:۵۵	۰۹:۲۵	یکشنبه
					۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	دوشنبه
					۱۷:۴۵	۰۸:۳۰	سه شنبه
					۱۸:۰۰	۰۸:۵۰	چهارشنبه
					۱۲:۰۰	۰۹:۰۰	پنجشنبه
جمع							

با در نظر گرفتن اطلاعات آیین نامه داخلی و اطلاعات ورود و خروج یک هفته کاری خانم آهنگرزاده، مطلوب است:

- الف) محاسبه میزان اضافه کاری خانم آهنگرزاده در پایان هر روز و در پایان یک هفته.
- ب) با توجه به موافقت مسئول خانم آهنگرزاده، تکمیل درخواست مرخصی برای روزهای شنبه و دوشنبه.
- ج) محاسبه میزان مرخصی و کسری کار و غیبت خانم آهنگرزاده.

یادداشت		لوگوی شرکت	
تاریخ		درخواست مرخصی	
مشهد، خانه خانوادگی _____ شماره پرسنلی: _____		نام و نام خانوادگی: _____ تاریخ و زمان استفاده: از روز: _____ تا روز: _____ از ساعت: _____ ساعت: _____ به حد دقيقه ساعت: _____ روز: _____	
مشهد، ایران		امور اداری: _____ ملکه بیزاران مرخصی استحقاقی معاشر: _____ روز: _____ ساعت: _____ دقيقه: _____ من باشد: _____	
لطفاً نظر مستولین			
امضاء تأیید گشته:		امضاء مستول:	
☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود		☐ موافقت می شود ☐ موافقت نمی شود	

نام و نام خانوادگی:	باسم‌هه تعالی	لوگوی شرکت								
تاریخ:	درخواست مخصوص									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">نشانه، غیر خواست گشته:</td> <td style="width: 50%;">شماره پرسنلی:</td> </tr> <tr> <td colspan="2">تاریخ و زمان استفاده از روزا: <input type="text"/> تاریخ: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td colspan="2">ساعت: <input type="text"/> به مدت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> روز: <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td colspan="2"> اعور اداری: مالکه/هاماراد مخصوص استحقاقی معاذل: <input type="text"/> روز: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> می باشد </td> </tr> </table>		نشانه، غیر خواست گشته:	شماره پرسنلی:	تاریخ و زمان استفاده از روزا: <input type="text"/> تاریخ: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/>		ساعت: <input type="text"/> به مدت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> روز: <input type="text"/>		اعور اداری: مالکه/هاماراد مخصوص استحقاقی معاذل: <input type="text"/> روز: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> می باشد		
نشانه، غیر خواست گشته:	شماره پرسنلی:									
تاریخ و زمان استفاده از روزا: <input type="text"/> تاریخ: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/>										
ساعت: <input type="text"/> به مدت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> روز: <input type="text"/>										
اعور اداری: مالکه/هاماراد مخصوص استحقاقی معاذل: <input type="text"/> روز: <input type="text"/> ساعت: <input type="text"/> دقیقه: <input type="text"/> می باشد										
الله‌هار نظر مسئولین										
نشانه تأیید گشته:	امضا مسئول:	فعالیت								
☐ موافق می‌شود ☐ موافق نمی‌شود		☐ موافق می‌شود ☐ موافق نمی‌شود								

عوامل تشکیل دهنده کارکرد پرسنل

<p>بررسی نمایید که لیست کارکرد پرسنل از چه بخش‌هایی تشکیل شده است؟</p>	فعالیت + - × ÷
--	--

فعالیت هر واحد اقتصادی نیازمند حضور پرسنل می‌باشد و طبعاً وجود پرسنل هم مستلزم هزینه حقوق خواهد بود. برای محاسبه و پرداخت حقوق و دستمزد هر یک از پرسنل، لازم است که کارکرد یک ماهه فرد مورد بررسی و پردازش قرار گیرد.

در واحدهای اقتصادی مختلف، فرم‌ها و روش‌های متفاوتی (دستی / الکترونیکی) برای ثبت کارکرد پرسنل به کار می‌رود که شامل اطلاعات کاملی از میزان کارکرد و چگونگی آن برای هر فرد می‌باشد.

<p>با کمک دوستان و هنرآموز خود شکل ۳ را به عنوان نمونه‌ای از فرم کارکرد پرسنل تکمیل کنید.</p>	فعالیت + - × ÷
---	--

شکل ۳-۱- نمونه فرم کارکرد پرسنلی

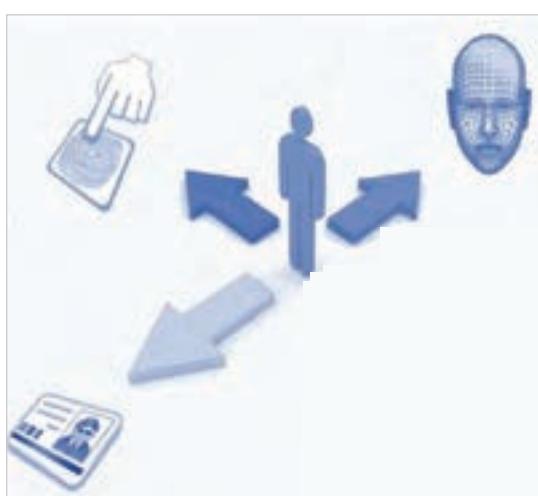
گردآوری الکترونیکی داده‌های کارکرد پرسنل در مقایسه با گردآوری از طریق اسناد کاغذی، می‌تواند موجب پردازش بسیار کارآمدتر حقوق و دستمزد کارکنان شود. این کار می‌تواند باعث کاهش زمان و اشتباهات بالقوه در مراحل ثبت دستی، رسیدگی کردن و در نهایت صحت محاسبات شود. از طرفی نیز با کاهش مصرف کاغذ، کمک شایانه به حفظ محیط‌زیست می‌گردد.

دستگاه‌های حضور و غیاب در سال‌های اخیر کمک قابل توجهی به کنترل ورود و خروج پرسنل، محاسبه زمان کار کرد، محاسبه حقوق و... کرده است. با توجه به شرایط خاصی که در شرکت‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات مختلف جهت تردد و حضور پرسنل تعریف می‌شود، کنترل تردد به خصوص برای مکان‌های بزرگ بدون این دستگاه‌ها بسیار سخت و در برخی موارد غیرممکن خواهد بود.

انواع دستگاه‌های حضور و غیاب عبارتند از:

- ۱ اثر انگشت
  - ۲ کارتی
  - ۳ تشخیص چهره

تهیه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل به طور معمول کارکرد پرسنل برای یک بازه زمانی یک ماهه تنظیم می‌گردد و با تجمعیع کارکرد کلیه پرسنل، لیست کارکرد آنها جهت انجام محاسبات تنظیم می‌شود. بازه زمانی یک ماهه را می‌توان از پانزدهم تا پانزدهم یا بیستم تا بیستم نیز در نظر گرفت.

به خاطر داشته باشید که کلیه محاسبات شما در تهیه لیست کارکرد پرسنل، داده‌های اولیه محاسبات و پرداخت حقوق و دستمزد پرسنل را فراهم می‌کند، بنابراین در انجام محاسبات خود دقت کنید و کاملاً بی‌طرفانه نسبت به تنظیم لیست اقدام کنید و از همه مهم‌تر در تهیه و تنظیم لیست به این نکته توجه داشته باشید که زمان ارائه لیست در زمان پرداخت حقوق و دستمزد مؤثر می‌باشد، بنابراین در تنظیم لیست سرعت عمل داشته باشید.

در ادامه با یک مثال، اقدام به تهیه و تنظیم لیست کارکرد پرسنل می‌پردازیم.

مثال

- اطلاعات زیر مربوط به آیین‌نامه داخلی شرکت تهران می‌باشد:
- ساعت کاری از شنبه لغایت چهارشنبه ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۶:۰۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۲:۰۰ می‌باشد.
  - تأخیر در ورود و تعجیل در خروج تا ۸ ساعت در ماه به عنوان مرخصی استحقاقی لحظه شده و مازاد بر آن به صورت کسری کار و غیبت از کارکرد شخص کسر خواهد شد.
  - روز جمعه روز تعطیل پرسنل می‌باشد.
- با توجه به آیین‌نامه داخلی و اطلاعات ورود و خروج فروردین ماه ۳ نفر از پرسنل؛ مطلوب است:
- (الف) تهیه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل.
  - (ب) محاسبه مانده مرخصی هر یک از پرسنل.

تذکر

به خاطر داشته باشید هر ۶۰ دقیقه یک ساعت می‌باشد.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx												نام و نام خانوادگی: آقای احمدی	
شماره پرسنلی: ۹۶۰۱ گروه کاری: اداری												تایید کننده:	
محل خدمت: شرکت تهران												مدیر واحد:	
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	تمأورت	شبکاری	نوبت کاری	اصفه کار	سری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأثیر در ورود	کل ساعت حضور	فرم	رد	تاریخ
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۳
جمعه													xxxx/۰۱/۰۴
حاضر										۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰	xxxx/۰۱/۰۵
حاضر										۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰	xxxx/۰۱/۰۶
حاضر				۰۰:۳۵			۰۰:۱۰	۰۸:۲۵	۱۶:۳۵	۰۸:۱۰			xxxx/۰۱/۰۷
حاضر								۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۸
حاضر							۰۰:۰۵	۰۷:۵۵	۱۶:۰۰	۰۸:۰۵			xxxx/۰۱/۰۹
حاضر							۰۰:۳۰	۰۳:۳۰	۱۲:۰۰	۰۸:۳۰			xxxx/۰۱/۱۰
جمعه													xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۳
حاضر				۰۰:۴۰				۰۸:۴۰	۱۶:۴۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۴
حاضر								۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۵
حاضر							۰۰:۲۵	۰۷:۳۵	۱۶:۰۰	۰۸:۲۵			xxxx/۰۱/۱۶
حاضر							۰۰:۱۰	۰۳:۵۰	۱۲:۰۰	۰۸:۱۰			xxxx/۰۱/۱۷
جمعه													xxxx/۰۱/۱۸
مرخصی	۰۸:۰۰									۰۰:۰۰	۰۰:۰۰		xxxx/۰۱/۱۹
مرخصی	۰۸:۰۰									۰۰:۰۰	۰۰:۰۰		xxxx/۰۱/۲۰
حاضر								۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۲۲
حاضر							۰۰:۰۵	۰۷:۵۵	۱۶:۰۰	۰۸:۰۵			xxxx/۰۱/۲۳
حاضر								۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۴
جمعه													xxxx/۰۱/۲۵
حاضر							۰۰:۱۵	۰۷:۴۵	۱۶:۰۰	۰۸:۱۵			xxxx/۰۱/۲۶
حاضر				۰۰:۵۰				۰۸:۰۰	۱۶:۵۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۷
حاضر				۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۸
حاضر				۰۱:۱۰			۰۰:۱۰	۰۹:۰۰	۱۷:۱۰	۰۸:۱۰			xxxx/۰۱/۲۹
حاضر				۰۲:۰۰			۰۰:۱۵	۰۹:۴۵	۱۸:۰۰	۰۸:۱۵			xxxx/۰۱/۳۰
حاضر				۰۲:۰۰				۰۶:۰۰	۱۴:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۳۱
۱۶:۰۰							۰۸:۱۵		۰۲:۰۵	۱۴:۲۱	جمع		
												تایید کننده:	
												تنهیه کننده:	

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ تا ۰۱/۰۱/۴۵												
نام و نام خانوادگی: خانم باقری												
شماره پرسنلی: ۹۶۰۲ گروه کاری: مالی محل خدمت: شرکت تهران												
وضعیت	موقعیت	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	اصفه کار	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأثیر در درود	کل ساعت حضور	خروج	ورود
تعطیل												xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل												xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل												xxxx/۰۱/۰۳
جمعه												xxxx/۰۱/۰۴
حاضر								۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۵
حاضر				۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۶
حاضر				۰۱:۴۰				۰۹:۴۰	۱۷:۴۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۷
حاضر				۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۸
حاضر				۰۱:۲۰				۰۹:۲۰	۱۷:۲۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۹
حاضر				۰۴:۰۰				۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۰
جمعه												xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل												xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل												xxxx/۰۱/۱۳
حاضر				۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۴
حاضر				۰۲:۰۰				۱۰:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۵
حاضر				۰۲:۰۰				۱۰:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۶
مرخصی	۰۴:۰۰								۰۰:۰۰	۰۰:۰۰		xxxx/۰۱/۱۷
جمعه												xxxx/۰۱/۱۸
مرخصی	۰۸:۰۰								۰۰:۰۰	۰۰:۰۰		xxxx/۰۱/۱۹
مرخصی	۰۸:۰۰								۰۰:۰۰	۰۰:۰۰		xxxx/۰۱/۲۰
حاضر				۰۲:۰۰				۱۰:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل												xxxx/۰۱/۲۲
حاضر				۰۱:۴۰				۰۹:۴۰	۱۷:۴۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۳
حاضر				۰۴:۲۰				۰۸:۲۰	۱۶:۲۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۴
جمعه												xxxx/۰۱/۲۵
حاضر				۰۲:۰۰				۱۰:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۶
حاضر				۰۲:۳۰				۱۰:۳۰	۱۸:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۷
حاضر				۰۱:۴۵				۰۹:۴۵	۱۷:۴۵	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۸
حاضر				۰۰:۳۰				۰۸:۳۰	۱۶:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۹
حاضر				۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۳۰
حاضر				۰۵:۱۵				۰۹:۱۵	۱۷:۱۵	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۳۱
	۲۰:۰۰			۳۵:۰۰				۱۶۷:۰۰			جمع	
نهیه کننده: تأیید کننده: مدیر واحد:												

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx													نام و نام خانوادگی: آقای جمالی		
محل خدمت: شرکت تهران		گروه کاری: انتظامات		شماره پرسنلی: ۹۶۰۳		نام و نام خانوادگی: آقای جمالی		نام و نام خانوادگی: آقای جمالی		نام و نام خانوادگی: آقای جمالی		نام و نام خانوادگی: آقای جمالی			
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	مأموریت	تبی کاری	نوبت کاری	اصفه کار	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تجزیه در ورود	کل ساعت حضور	خروج	ورود	تاریخ		
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۱	
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۲	
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۳	
جمعه														xxxx/۰۱/۰۴	
حاضر					۰۱:۰۰				۰۹:۰۰	۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۵	
حاضر					۰۲:۰۰				۱۰:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۶	
حاضر									۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۷	
حاضر					۰۰:۱۵				۰۸:۱۵	۱۶:۱۵	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۸	
حاضر					۰۰:۴۰				۰۸:۴۰	۱۶:۴۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۰۹	
حاضر					۰۲:۰۰				۰۶:۰۰	۱۴:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۰	
جمعه														xxxx/۰۱/۱۱	
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۲	
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۳	
مرخصی	۰۸:۰۰									۰۰:۰۰	۰۰:۰۰			xxxx/۰۱/۱۴	
حاضر									۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۵	
حاضر									۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۶	
حاضر					۰۱:۰۰				۰۸:۰۰	۱۳:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۷	
جمعه														xxxx/۰۱/۱۸	
حاضر									۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۹	
حاضر									۰۰:۱۰	۰۷:۵۰	۱۶:۰۰	۰۸:۱۰		xxxx/۰۱/۲۰	
حاضر					۰۰:۱۰				۰۸:۱۰	۱۶:۱۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۱	
تعطیل					۰۴:۰۰				۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۲	
حاضر					۰۰:۳۰				۰۸:۳۰	۱۶:۳۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۳	
حاضر									۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۴	
جمعه														xxxx/۰۱/۲۵	
حاضر					۰۱:۰۰				۰۰:۰۵	۰۸:۵۵	۱۷:۰۰	۰۸:۰۵		xxxx/۰۱/۲۶	
حاضر										۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۷
حاضر										۰۰:۲۰	۰۷:۴۰	۱۶:۰۰	۰۸:۲۰		xxxx/۰۱/۲۸
حاضر										۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۹
حاضر										۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۳۰
حاضر										۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۳۱
	۰۸:۰۰				۱۲:۳۵				۰۰:۳۵	۱۵۶			جمع		
تمهیه کننده: تأیید کننده: مدیر واحد:													تمهیه کننده:		

جواب قسمت الف:

لیست کارکرد پرسنل از ۰۱/۰۱/۲۱ تا ۰۱/۰۱/۲۰۲۳															
ردیف	نام پرسنل	شماره پرسنلی	تاریخ پرسنل	نام و نام خانوادگی	آغاز کاری	نوبت کاری	شب کاری	تعطیل کاری	مأموریت	هزینه کاری	کسری کار و غایبی	تعجیل در خروج	تأثیر در درود	کل ساعت حضور	تاریخ پرسنل
۱	آقای احمدی	۹۶۰۱	۱۴۲:۱۰	۰۲:۰۵	۰۸:۱۵	۰	۰	۰	۱۶:۰۰	۱۵۲	۰	۰	۰	۱۶:۰۰	
۲	خانم باقری	۹۶۰۲	۱۶۷:۰۰	۰	۳۵:۰۰	۰	۰	۰	۲۰:۰۰	۱۵۲	۰	۰	۰	۲۰:۰۰	
۳	آقای جمالی	۹۶۰۳	۱۵۶:۰۰	۰۰:۳۵	۱۲:۳۵	۰	۰	۰	۰۸:۰۰	۱۵۲	۰	۰	۰	۰۸:۰۰	

مدیر واحد:

تأیید کننده:

تهیه کننده:

برای محاسبه کارکرد موظف در یک بازه زمانی، کافی است تعداد روزهای کاری (به غیر از روزهای تعطیل) را در ساعت کاری موظف ضرب کنیم. در این مثال ما ۲۱ روز کاری داریم که از این ۲۱ روز، ۴ پنجشنبه و ۱۷ روز غیر از پنجشنبه داریم. بنابراین:

$$(۱۷ \times ۸) + (۴ \times ۴) = ۱۵۲$$

جواب قسمت ب:

با توجه به مطالب خوانده شده، هر فرد در طی یکسال می‌تواند از ۲۶ روز کاری به عنوان مرخصی استحقاقی استفاده کند.

بنابراین در این شرکت هر فرد می‌تواند ۲۰۸ ساعت (۸ ساعت $\times$ ۲۶ روز) مرخصی استحقاقی داشته باشد. برای محاسبه مانده مرخصی پرسنل به قرار زیر عمل می‌کنیم:

نام پرسنل	مرخصی استحقاقی طی یک سال	مرخصی استحقاقی استفاده شده	مانده مرخصی استحقاقی قابل استفاده
آقای احمدی	۲۰۸ ساعت	۰۵:۰۰ + ۰۰:۵۰ = ۰۵:۵۰	۰۰:۵۵ - ۰۵:۵۰ = ۱۸۹:۵۵
خانم باقری	۲۰۸ ساعت	۰۰:۵۰ مرخصی	۰۰:۵۰ - ۰۰:۵۰ = ۰۰:۰۰
آقای جمالی	۲۰۸ ساعت	۰۰:۳۵ + ۰۰:۰۵ = ۰۰:۴۰	۰۰:۴۰ - ۰۰:۳۵ = ۰۰:۰۵

کار عملی ۱۰

در شرکت کرج، ۴ نفر مشغول به کار می‌باشند. اطلاعات ورود و خروج پرسنل شرکت در فروردین ماه و سایر اطلاعات لازم به قرار زیر است:

■ خانم فرزانه از تاریخ ۱۵ فروردین ماه به استخدام شرکت درآمده است.

■ ساعت کاری از شنبه تا چهارشنبه، ۸ الی ۱۶ و روزهای پنج شنبه ۸ الی ۱۲ می‌باشد.

طبق آیین‌نامه انصباطی، تأخیر در ورود تا ساعت ۸:۱۵ لحاظ نمی‌گردد و شخص می‌باشد به میزانی که تأخیر نموده در هنگام خروج، آن را جبران کند و چنانچه جبران نکند از مرخصی استحقاقی وی کسر خواهد شد. در مورد ورود بعد از ۸:۱۵ (تأخر بیش از ۱۵ دقیقه)، از ساعت ۸ تا زمان ورود (کل تأخیر) به میزان ۸ ساعت در ماه، به عنوان مرخصی استحقاقی لحاظ شده و مازاد بر آن از ساعت کارکرد شخص کسر خواهد شد.

■ چنانچه ساعت ورود شخص زودتر از ساعت ۸ باشد، برای وی اضافه کاری لحاظ نخواهد شد. مطلوب است: تهیه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل و محاسبه مانده مرخصی پرسنل.

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۲۰۲۳ تا ۰۱/۰۱/۲۰۲۴												نام و نام خانوادگی: آقای نویدی	
محل خدمت: شرکت کرج		گروه کاری: اداری		شماره پرسنلی: ۹۶۱۱		تاریخ		ورود		خروج		کل ساعت حضور	
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	اضافه کار	کسوی کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأثیر در درود				
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۳
جمعه													xxxx/۰۱/۰۴
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۰۵
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۰۶
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۰۷
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۰۸
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۰۹
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۱۰
جمعه													xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۳
								۱۷:۰۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۱۴
								۱۶:۰۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۱۵
								۱۶:۳۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۱۶
								۱۲:۰۵	۰۸:۰۵				xxxx/۰۱/۱۷
جمعه													xxxx/۰۱/۱۸
								۱۷:۰۰	۰۹:۰۰				xxxx/۰۱/۱۹
								۱۶:۳۰	۰۹:۰۰				xxxx/۰۱/۲۰
								۱۶:۰۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۲۲
								۱۶:۰۶	۰۸:۰۶				xxxx/۰۱/۲۳
								۱۲:۳۰	۰۸:۱۰				xxxx/۰۱/۲۴
جمعه													xxxx/۰۱/۲۵
								۱۶:۰۰	۰۸:۱۰				xxxx/۰۱/۲۶
								۱۷:۱۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۲۷
								۱۶:۰۵	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۲۸
								۱۶:۴۵	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۲۹
								۱۸:۰۰	۰۸:۰۰				xxxx/۰۱/۳۰
								۱۲:۳۷	۰۸:۰۷				xxxx/۰۱/۳۱
جمع													
تمهیه کننده:												مدیر واحد:	

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx													نام و نام خانوادگی: خانم مالک
محل خدمت: شرکت کرج		گروه کاری: مالی		شماره پرسنلی: ۹۶۱۲		کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx		نام و نام خانوادگی: خانم مالک					
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	افاقه کار	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأخیر در ورود	کل ساعت حضور	خروج	ورود	تاریخ
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۳
جمعه													xxxx/۰۱/۰۴
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۵
										۱۶:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۶
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۷
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۸
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۹
										۱۲:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۰
جمعه													xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۳
										۱۶:۴۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۴
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۵
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۶
										۱۲:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۷
جمعه													xxxx/۰۱/۱۸
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۹
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۰
										۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۲۲
										۱۶:۰۰	۰۹:۰۰		xxxx/۰۱/۲۳
										۱۷:۳۰	۰۸:۳۰		xxxx/۰۱/۲۴
جمعه													xxxx/۰۱/۲۵
										۱۶:۵۰	۰۷:۵۰		xxxx/۰۱/۲۶
										۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۷
										۱۷:۴۰	۰۸:۱۰		xxxx/۰۱/۲۸
										۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۹
										۱۶:۰۵	۰۸:۰۵		xxxx/۰۱/۳۰
										۱۴:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۳۱
												جمع	
													تهیه کننده:
													تأیید کننده:
													مدیر واحد:

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx												نام و نام خانوادگی: آقای گوهری	
محل خدمت: شرکت کرج گروه کاری: انتظامات شماره پرسنلی: ۹۶۱۳												تاریخ	
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	افسافه کار	سری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأثیر در درود	کل ساعت حضور	خروج	ورود	تاریخ
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۳
جمعه													xxxx/۰۱/۰۴
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۵
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۶
										۱۶:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۰۷
										۱۶:۰۰	۰۸:۳۰		xxxx/۰۱/۰۸
										۱۶:۰۵	۰۸:۰۵		xxxx/۰۱/۰۹
										۱۲:۲۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۰
جمعه													xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۳
	۰۴:۰۰									۱۲:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۴
										۱۶:۳۰	۰۸:۱۵		xxxx/۰۱/۱۵
										۱۶:۰۰	۰۷:۵۰		xxxx/۰۱/۱۶
										۱۲:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۱۷
جمعه													xxxx/۰۱/۱۸
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۱۹
	۰۸:۰۰												xxxx/۰۱/۲۰
										۱۶:۲۰	۰۸:۱۰		xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۲۲
										۱۷:۰۰	۰۸:۲۵		xxxx/۰۱/۲۳
										۱۲:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۴
جمعه													xxxx/۰۱/۲۵
										۱۸:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۶
										۱۸:۳۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۷
										۱۷:۵۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۸
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰		xxxx/۰۱/۲۹
										۱۶:۰۰	۰۸:۱۰		xxxx/۰۱/۳۰
										۱۳:۰۰	۰۸:۳۰		xxxx/۰۱/۳۱
												جمع	
مدیر واحد:												تایید کننده:	

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ لغایت ۰۱/۰۱/xxxx													نام و نام خانوادگی: خانم فرزانه	
محل خدمت: شرکت کرج		گروه کاری: خدمات		شماره پرسنل: ۹۶۱۴		نام خانوادگی: خانم فرزانه								
وضعیت	مزخری	تعطیل کاری	عموریت	شب کاری	نوبت کاری	افاشه کار	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأخیر در زود	کل ساعت حضور	خروج	ورود	تاریخ	
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۳
جمعه														xxxx/۰۱/۰۴
														xxxx/۰۱/۰۵
														xxxx/۰۱/۰۶
														xxxx/۰۱/۰۷
														xxxx/۰۱/۰۸
														xxxx/۰۱/۰۹
														xxxx/۰۱/۱۰
جمعه														xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۳
														xxxx/۰۱/۱۴
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۵
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۶
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۷
جمعه														xxxx/۰۱/۱۸
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۱۹
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۰
										۱۷:۳۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۲۲
										۱۷:۳۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۳
										۱۲:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۴
جمعه														xxxx/۰۱/۲۵
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۶
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۷
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۸
										۱۷:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۲۹
										۱۶:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۳۰
										۱۴:۰۰	۰۸:۰۰			xxxx/۰۱/۳۱
جمع													تلهیه کننده:	
مدیر واحد:													تأیید کننده:	

جواب قسمت الف:

لیست کارکرد پرسنل از ۰۱/۰۱/۳۱ تا ۰۱/۰۱/۰۵													
کارکرد موظف	مرخصی	قطعیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	اضافه کاری	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأخیر در ورود	کل ساعت حضور	شماره پرسنلی	نام پرسنل	ردیف.
مدیر واحد:													تایید کننده:
													تهییه کننده:

جواب قسمت ب:

- اطلاعات زیر مربوط به آیین نامه داخلی شرکت زاگرس می باشد:
- ساعت کاری از شنبه لغایت پنج شنبه ساعت ۰۷:۰۰ تا ۱۴:۲۰ می باشد.
  - تأخیر در ورود و تعجیل در خروج تا ۸ ساعت در ماه به عنوان مرخصی استحقاقی لحاظ شده و مازاد بر آن به صورت کسری کار و غیبت از کارکرد شخص کسر خواهد شد.
  - برای حضور قبل از ساعت ۰۷:۰۰ اضافه کاری لحاظ نمی گردد.

با توجه به آیین نامه داخلی و اطلاعات ورود و خروج فروردین ماه ۳ نفر از پرسنل؛ مطلوب است:

- الف) تهییه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل.
- ب) مانده مرخصی هر یک از پرسنل را محاسبه کنید.

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۳۱ تا ۰۱/۰۱/۴۱												نام و نام خانوادگی: خانم شاداب		
محل خدمت: شرکت زاگرس			گروه کاری: اداری			شماره پرسنلی: ۹۶۰۱								
وفعیت	مزخری	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	افاچه کار	کسوی کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأثیر در درود	کل ساعت حضور	خروج	ورود	تاریخ	
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل														xxxx/۰۱/۰۳
جمعه														xxxx/۰۱/۰۴
										۱۴:۳۱	۰۷:۳۱			xxxx/۰۱/۰۵
										۱۴:۱۵	۰۷:۳۲			xxxx/۰۱/۰۶
										۱۴:۲۴	۰۷:۱۴			xxxx/۰۱/۰۷
										۱۴:۱۱	۰۷:۱۴			xxxx/۰۱/۰۸
										۱۴:۱۸	۰۷:۰۳			xxxx/۰۱/۰۹
										۱۱:۲۰	۰۷:۰۸			xxxx/۰۱/۱۰
جمعه														xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل														xxxx/۰۱/۱۳
										۱۵:۳۳	۰۷:۰۸			xxxx/۰۱/۱۴
										۱۴:۵۴	۰۷:۱۷			xxxx/۰۱/۱۵
										۱۵:۳۸	۰۷:۱۵			xxxx/۰۱/۱۶
										۱۴:۱۷	۰۷:۱۱			xxxx/۰۱/۱۷
جمعه														xxxx/۰۱/۱۸
										۱۵:۵۰	۰۷:۱۵			xxxx/۰۱/۱۹
										۱۵:۰۶	۰۷:۱۱			xxxx/۰۱/۲۰
										۱۶:۱۰	۰۷:۱۵			xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل														xxxx/۰۱/۲۲
										۱۶:۱۳	۰۷:۱۴			xxxx/۰۱/۲۳
										۱۳:۳۸	۰۷:۰۹			xxxx/۰۱/۲۴
جمعه														xxxx/۰۱/۲۵
										۱۵:۲۷	۰۷:۱۵			xxxx/۰۱/۲۶
										۱۵:۵۳	۰۷:۱۳			xxxx/۰۱/۲۷
										۱۶:۱۴	۰۷:۱۶			xxxx/۰۱/۲۸
										۱۵:۵۲	۰۷:۱۹			xxxx/۰۱/۲۹
										۱۶:۱۴	۰۷:۰۶			xxxx/۰۱/۳۰
										۱۴:۰۹	۰۷:۱۳			xxxx/۰۱/۳۱
												جمع		
												تایید کننده: _____		
												تهریه کننده: _____		
												مدیر واحد: _____		

کارکرد روزانه از ۰۱/۰۱/۲۰۲۳ تا ۰۱/۰۱/۲۰۲۴												نام و نام خانوادگی: خانم نورانی	
شماره پرسنلی: ۹۶۰۲ گروه کاری: مالی												محل خدمت: شرکت زاگرس	
وضعیت	مرخصی	تعطیل کاری	مأموریت	شب کاری	نوبت کاری	اضافه کار	کسری کار و غیبت	تعجیل در خروج	تأخیر در ورود	کل ساعت حضور	退出	ورود	تاریخ
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۰۲
جمعه													xxxx/۰۱/۰۴
										۱۵:۴۴	۰۶:۱۸		xxxx/۰۱/۰۵
										۱۹:۰۳	۰۹:۳۰		xxxx/۰۱/۰۶
										۱۴:۳۸	۰۶:۱۵		xxxx/۰۱/۰۷
										۱۵:۰۴	۰۶:۱۴		xxxx/۰۱/۰۸
										۱۵:۳۰	۰۶:۱۰		xxxx/۰۱/۰۹
										۱۴:۰۸	۰۶:۲۵		xxxx/۰۱/۱۰
جمعه													xxxx/۰۱/۱۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۲
تعطیل													xxxx/۰۱/۱۳
										۱۹:۰۰	۰۶:۲۸		xxxx/۰۱/۱۴
										۱۹:۰۲	۰۶:۲۵		xxxx/۰۱/۱۵
										۱۵:۳۸	۰۶:۳۷		xxxx/۰۱/۱۶
										۱۶:۲۴	۰۶:۲۰		xxxx/۰۱/۱۷
جمعه													xxxx/۰۱/۱۸
										۱۹:۰۲	۰۶:۳۶		xxxx/۰۱/۱۹
										۱۹:۰۰	۰۶:۲۷		xxxx/۰۱/۲۰
										۱۹:۰۶	۰۶:۲۷		xxxx/۰۱/۲۱
تعطیل													xxxx/۰۱/۲۲
										۱۸:۵۷	۰۸:۵۳		xxxx/۰۱/۲۳
										۱۳:۳۰	۰۶:۱۵		xxxx/۰۱/۲۴
جمعه													xxxx/۰۱/۲۵
										۱۷:۱۳	۰۶:۲۸		xxxx/۰۱/۲۶
										۱۹:۰۵	۰۶:۲۶		xxxx/۰۱/۲۷
										۱۹:۰۹	۰۶:۲۸		xxxx/۰۱/۲۸
										۱۹:۰۴	۰۷:۵۸		xxxx/۰۱/۲۹
										۱۹:۰۰	۰۶:۲۳		xxxx/۰۱/۳۰
										۱۴:۰۹	۰۶:۱۵		xxxx/۰۱/۳۱
جمع												تایید کننده: مدیر واحد:	

فصل اول: کنترل ساعت کارکرد...

نام و نام خانوادگی: آقای خوشبخت																				
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۰۱
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۰۲
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۰۳
جمعه																				xxxxx/۰۱/۰۴
																		۱۴:۱۳	۰۷:۲۴	xxxxx/۰۱/۰۵
																		۱۴:۲۳	۰۷:۱۵	xxxxx/۰۱/۰۶
																		۱۴:۳۸	۰۷:۲۰	xxxxx/۰۱/۰۷
۰۷:۲۰																		۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	xxxxx/۰۱/۰۸
																		۱۴:۱۰	۰۷:۰۸	xxxxx/۰۱/۰۹
																		۱۴:۰۸	۰۷:۱۵	xxxxx/۰۱/۱۰
جمعه																				xxxxx/۰۱/۱۱
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۱۲
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۱۳
																		۱۴:۴۶	۰۷:۱۶	xxxxx/۰۱/۱۴
۰۷:۲۰																		۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	xxxxx/۰۱/۱۵
																		۱۵:۱۴	۰۷:۱۹	xxxxx/۰۱/۱۶
۰۷:۲۰																		۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	xxxxx/۰۱/۱۷
جمعه																				xxxxx/۰۱/۱۸
																		۱۵:۵۰	۰۷:۱۵	xxxxx/۰۱/۱۹
																		۱۶:۴۲	۰۷:۱۱	xxxxx/۰۱/۲۰
																		۱۷:۰۷	۰۷:۱۷	xxxxx/۰۱/۲۱
تعطیل																				xxxxx/۰۱/۲۲
																		۱۷:۱۰	۰۷:۱۳	xxxxx/۰۱/۲۳
																		۱۴:۲۴	۰۷:۱۷	xxxxx/۰۱/۲۴
جمعه																				xxxxx/۰۱/۲۵
																		۱۶:۲۴	۰۷:۱۶	xxxxx/۰۱/۲۶
																		۱۶:۲۶	۰۷:۰۹	xxxxx/۰۱/۲۷
																		۱۶:۱۴	۰۷:۱۱	xxxxx/۰۱/۲۸
۰۷:۲۰																		۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	xxxxx/۰۱/۲۹
																		۱۷:۴۸	۰۷:۱۰	xxxxx/۰۱/۳۰
																		۱۴:۲۰	۰۷:۰۸	xxxxx/۰۱/۳۱
جمع																				
تایید کننده:												مدیر واحد:								تغییه کننده:

جواب قسمت الف:

جواب قسمت ب:

ارزشیابی

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف ساعات کاری موظف و انواع کارکرد پرسنل	۶	
				تعریف اضافه کاری، نوبت کاری، مأموریت، تعطیل کاری، مرخصی و کسری کار	۷	
				انجام محاسبات لازم برای تعیین میزان اضافه کاری	۸	
				انجام محاسبات لازم برای تعیین میزان مرخصی پرسنل	۹	
				تهیه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل	۱۰	

طبق تعالیم قرآنی، همه انسان‌ها در مقابل خداوند نسبت به اعمالی که انجام می‌دهند، مسئولیت پاسخ‌گویی و یا حسابدهی دارند، یک کمک حسابدار تهیه و تنظیم لیست کارکرد پرسنل چگونه می‌تواند این مسئولیت را به جا آورد؟

فکر کنید

به نظر شما کمک حسابدار تهیه و تنظیم لیست کارکرد پرسنل چه مسئولیت‌هایی در برابر خدا، خویشن، جامعه و محیط‌زیست دارد؟

بحث کنید

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد

شرح کار

- ۱ کنترل و محاسبه میزان کارکرد افراد براساس ساعت موظف طبق قانون کسب و کار و اطمنان از صحبت فرم حضور و غیاب پرسنل از امور اداری
- ۲ کنترل و محاسبه اضافه کاری، تعطیل کاری، نوبت کاری، دورکاری «کار خارج از محل شرکت»
- ۳ کنترل و محاسبه مأموریت پرسنل «ساعتی، روزانه، خارج از کشور»
- ۴ محاسبه و کنترل کسری کار پرسنل براساس تأخیر در ورود و تعجیل در خروج میزان و غیبت در طول یک دوره مشخص
- ۵ محاسبه و کنترل میزان استفاده پرسنل از مرخصی (استحقاقی «روزانه یا ساعتی»، استعلامی، بدون حقوق)
- ۶ تهییه و تنظیم خلاصه لیست کارکرد پرسنل
- ۷ محاسبه و تهییه لیست مرخصی های استفاده شده و باقیمانده مرخصی در ذخیره مرخصی نسبت به کل زمان کار انجام شده

استاندارد عملکرد

تکمیل خلاصه لیست حقوق و دستمزد با استفاده از مدارک ارسالی از واحد اداری در زمان تعیین شده براساس قوانین کار و امور اجتماعی و آینین نامه داخلی

شاخص ها

- ۱ کنترل روزهای حضور میزان کارکرد موظف پرسنل
- ۲ کنترل اضافات کارکرد پرسنل
- ۳ کنترل کسور کارکرد پرسنل
- ۴ کنترل مرخصی پرسنل
- ۵ تکمیل خلاصه لیست کارکرد پرسنل

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار- میز و صندلی - کامپیوتر - نرم افزار- ملزومات اداری - فرم های مربوط به حضور و غیاب و کارت ساعت - فرم خلاصه لیست کارکرد پرسنل - آینین نامه قانون کار - آینین نامه استخدامی - تصویب نامه ها و بخش نامه های مرتبط
حداکثر زمان ۳۰ دقیقه بابت یک مورد کنترل لیست حقوق و دستمزد یک نفر در طول سال
ابزار و تجهیزات: میز کار و صندلی اداری - سیستم کامپیوتر - ماشین حساب - نرم افزار مرتبط - فرم های مربوط به حضور و غیاب «ارسالی از امور اداری»- قوانین و مقررات قانون کار - نرم افزار اکسل

معیار شایستگی

ردیف	مراحله کار	کنترل کارکرد موظف پرسنل	کنترل اضافات کارکرد پرسنل	کنترل کسورات کارکرد پرسنل	کنترل مرخصی پرسنل	تکمیل خلاصه لیست کارکرد پرسنل	شاخصی های غیرفنی، اینمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی، و نگرش:	میانگین نمرات
نمره هنرجو	حداقل نمره قبولی از ۳							
۱	۲							
۲	۲							
۳	۲							
۴	۱							
۵	۲							
*	۲							

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

فصل ۲

محاسبه حقوق و دستمزد

هزینه حقوق و دستمزد نشان‌دهنده سهم نیروی کار در تولید محصولات و ارائه خدمات بوده و یکی از مهمترین هزینه‌های عملیاتی اکثر واحدهای اقتصادی است. هزینه دستمزد به عنوان یکی از عوامل مهم هزینه، مستلزم اندازه‌گیری، کنترل و تجزیه و تحلیل مستمر می‌باشد. برای محاسبه هزینه حقوق و دستمزد باید اطلاعات و عوامل لیست حقوق و دستمزد را شناخت و علاوه بر آن از قوانین و مقررات مربوط به کار، بیمه‌های اجتماعی، مالیات و ... اطلاعات کافی داشت. برخی اطلاعات مربوط به دستمزد شامل مدت کارکرد، حقوق پایه، اضافه‌کاری، نوبت کاری، مرخصی، پاداش، طرح‌های تشویقی، حق بیمه‌های اجتماعی (سهم کارگر و کارفرما)، بیمه عمر، بیمه حوادث ناشی از کار و هزینه‌های رفاهی کارگران می‌باشد. در اینجا باید دقت نمود که تمامی قوانین و مقررات اجرا شود و محاسبات درست انجام گیرد، چراکه اگر حقوقی به واسطه عمل نکردن به قوانین و آئین‌نامه‌ها یا محاسبه نادرست از کارگر یا کارفرما ضایع گردد، شاید جبران پذیر نباشد.

«إذا أستاجر أحدكم أجيرا فليعلم أنه أجره.»

وقتی یکی از شما کسی را به کاری می گمارد، بایستی مقدار مزدش را به او بگوید.
«پیامبر اکرم (ص): نهج الفصاحه»

مقدمه

- آیا می دانید برای محاسبه ریالی حقوق و دستمزد به چه اطلاعاتی نیاز است؟
- آیا قانون خاصی برای محاسبات حقوق و دستمزد وجود دارد؟

استاندارد عملکرد

تهیه لیست حقوق و دستمزد پرسنل با استفاده از خلاصه لیست ساعت کارکرد براساس قوانین بیمه و مالیات و قانون کار و آیین نامه های داخلی

شاخص هایی که در این فصل کسب می کنید

- ۱ کنترل احکام کارگزینی
- ۲ ثبت خلاصه کارکرد پرسنل در لیست حقوق و دستمزد
- ۳ محاسبه حقوق و مزايا
- ۴ محاسبه کسور حقوق
- ۵ تنظیم لیست حقوق و دستمزد
- ۶ کنترل نهایی لیست حقوق و دستمزد

فعالیت

چند نمونه از حکم کارگزینی شرکت‌های مختلف را تهیه کنید و پس از مقایسه آنها، با دوستانتان در مورد نقاط مشترک آنها گفت‌وگو و نتیجه را به هنرآموز خود ارائه کنید.

حکم کارگزینی (پرسنلی)

حکم کارگزینی بیانگر کلیه دریافت‌های قانونی کارگر اعم از مزد یا حقوق، حق اولاد، حق مسکن، بن کارگری (خواربار)، ایاب و ذهاب، مزایای غیرنقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه و نظایر آنها که به اعتبار قرارداد کار دریافت خواهد نمود؛ می‌باشد و به عبارتی می‌توان گفت حکم کارگزینی اطلاعات بنیادین محاسبات حقوق و دستمزد را فراهم می‌کند.

صدور احکام پرسنلی از طریق واحد کارگزینی و با رعایت موارد زیر انجام می‌گیرد:

- ۱ رعایت قوانین کار و امور اجتماعی و بخشنامه‌های صادره از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.
- ۲ رعایت طرح طبقه‌بندی مشاغل که به تأیید اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی رسیده باشد (توضیح اینکه طرح طبقه‌بندی مشاغل در شرکت‌هایی که دارای پرسنل بیش از ۵۰ نفر می‌باشد لازم‌الاجرا می‌باشد).
- ۳ توجه به سوابق کاری مرتبط و غیرمرتبط.
- ۴ توجه به میزان تحصیلات.
- ۵ توجه به پست سازمانی و خدماتی که فرد باید در سازمان یا واحد اقتصادی انجام دهد.
- ۶ توجه به آیین‌نامه‌های استخدامی و داخلی واحدهای اقتصادی.

واحد کارگزینی بعد از لحاظ کردن موارد فوق اقدام به صدور احکام پرسنلی می‌نماید و در طول سال در صورت تغییر در قوانین مرتبط یا ارتقاء کارکنان و شروع هر سال مالی مجدداً احکام جدیدی را صادر خواهد کرد و تاریخ اجرای حکم نیز درج خواهد شد. ضمناً لازم به توضیح است که احکام پرسنلی در شرکت‌های خصوصی باید به تأیید مدیر اداری و مدیرعامل برسد. شکل ۱-۲ نمونه‌ای از حکم پرسنلی است.

نته

اقلام مندرج در حکم کارگزینی همواره برای یک ماه (سی روز) تنظیم می‌گردد.

حکم پرسنلی		لوگوی شرکت
شماره پرسنلی:		تاریخ استخدام:
نام پدر:		نام خانوادگی:
وضعیت تأهل:	محل صدور شناسنامه:	شماره شناسنامه:
تعداد فرزند:	تاریخ تولد:	محل تولد:
رشته تحصیلی:		بالاترین مدرک تحصیلی:
واحد خدمت:		پست سازمانی:
		نوع حکم:
حقوق و مزایا (مبلغ به ریال)		شرح حکم:
الف: مزد مبنا		
ب: پایه سنت		
ج: حق اولاد		
د: بن کارگری		
ه: حق مسکن		
و: حق ایاب و ذهب		
جمع:		
حقوق و مزایای مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم ، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.		
شماره حکم:		تاریخ اجرای حکم:
نسخه مخصوص:		تاریخ صدور:
مدیر عامل:		

شكل ۱-۲- نمونه حکم کارگزینی

آشنایی با برخی اصطلاحات کارگزینی

مzd مبنا

حقوقی است که با رعایت قانون کار و یا به وسیله عقد قراردادی که مغایر با قانون کار نباشد، برای انجام یک ساعت کار معین و یا تولید یک واحد محصول تعیین و به صورت ساعتی، روزانه، هفتگی و معمولاً ماهانه پرداخت می‌شود.

پایه سنت

«پایه سنت» را می‌توان بخش حمایتی پایه حقوق نامید که معمولاً برای جبران حداقل دستمزد، توسط شورای عالی کار، تصویب و ابلاغ می‌شود. این بخش از حقوق، در واقع قسمتی از حقوق پایه است که معمولاً با حداقل دستمزد جمع و به کارگر پرداخت می‌شود؛ هر چند می‌توان آن را به صورت چند ماه یک بار یا سالی یک بار نیز پرداخت کرد. «پایه سنت» یکی از مزایای جانبی دستمزد است و تغییر میزان سالانه آن ارتباطی با افزایش دستمزد ندارد.
تعلق یافتن پایه سنت به شاغلین، منوط به داشتن یک سال سابقه کار در همان شرکت است.

مزایا

مبالغی که به جز حقوق اصلی به کارگران پرداخت می‌شود، در زمرة مزایا محسوب شده و از نظر استمرار در پرداخت به مزایای مستمر و غیرمستمر و از نظر نوع پرداخت به نقدی و غیرنقدی تقسیم می‌گردد.

■ **مزایای مستمر؛ مواردی هستند که در چندین ماه متوالی همراه با حقوق اصلی به کارگران پرداخت می‌شود و معمولاً در حکم حقوق افراد نیز ذکر می‌گرددند. برخی از مزایای مستمر عبارت‌اند از: حق اولاد، حق مسکن، بن کارگری، حق ایاب و ذهاب، فوق العاده بدی آب و هوا، محرومیت از تسهیلات زندگی، محل خدمت، اشتغال خارج از مرکز، مشاغل مرزی، شرایط محیط کار، نوبت کاری، کشیک و حق جذب.**

■ **مزایای غیرمستمر؛ مواردی هستند که روال پرداخت ثابتی ندارند و ممکن است هر چند ماه یک بار به کارگران پرداخت شود. برخی از مزایای غیرمستمر عبارت‌اند از: اضافه کار، پاداش انجام کار، عیدی، پاداش آخر سال، هزینه تهیه لباس، هزینه‌های پرداختی بابت درمان و معالجه، بهره‌وری، خسارت اخراج، فوق العاده مسافت مربوط به شغل، بازخرید خدمت، بازخرید مخصوصی.**

۱ حداقل مزد و میزان افزایش سایر سطوح مزدی کلیه کارگران مشمول قانون کار با در نظر گرفتن شرایط تورمی و سایر معیارها در آغاز هر سال توسط شورای عالی کار تعیین و اعلام می‌شود. کارفرمایان موظف‌اند در ازای انجام کار در ساعت‌های تعیین شده قانونی به هیچ کارگری کمتر از حداقل مزد تعیین شده جدید پرداخت ننمایند. در صورت تخلف، ضامن تأییده مابه التفاوت مزد پرداخت شده و حداقل مزد جدید می‌باشند حتی اگر در قرارداد کتبی مابین کارگر و کارفرما، مزد تعیین شده کمتر از حداقل مزد قانونی باشد.

۲ در کارگاه‌هایی که دارای طبقه‌بندی مشاغل نیستند، حقوق ثابت شامل مزد مبنا و پایه سنوات و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل (برحسب ماهیت شغل یا محیط کار و برای ترمیم مزد در ساعت‌های کار، پرداخت می‌گردد؛ از قبیل حق جذب، مزایای سختی کار، مزایای سرپرستی، فوق العاده شغل و...) است. در کارگاه‌هایی که دارای طبقه‌بندی مشاغل می‌باشند، حقوق ثابت شامل مزد مبنا و پایه سنوات است.

۳ مزایای رفاهی و انگیزه‌ای، از قبیل کمک هزینه مسکن، بن کارگری، حق اولاد، پاداش افزایش تولید و سود سالانه جزء مزد ثابت و مزد مبنا محسوب نمی‌شوند و به همین دلیل در محاسباتی مانند سنوات خدمت و یا افزایش حقوق به مزد ثابت اضافه نمی‌گردند.

۴ حق اولاد در صورت داشتن شرایط زیر قابل پرداخت است:

- کارگر، حداقل سابقه پرداخت حق بیمه ۷۲۰ روز کار را داشته باشد.
- سن فرزندان پسر او از ۱۸ سال کمتر باشد و یا به تحصیل اشتغال داشته باشند تا پایان تحصیل.
- فرزند در اثر بیماری یا نقص عضو (معلولیت) طبق گواهی کمیسیون پزشکی قادر به کار نباشد.
- فرزند دختر تا قبل از ازدواج.

مبلغ حق اولاد برای هر فرزند معادل ۳ برابر حداقل مزد روزانه خواهد بود. (این مبلغ بابت هر تعداد فرزند قابل پرداخت است).

با راهنمایی هنرآموز خود، بخشندامه‌های اعلام حداقل مزد ۵ سال اخیر را از طریق اینترنت دریافت نموده و جدول زیر را تکمیل کنید:

سال	مزد مبنا (روزانه)	ضریب افزایش مزد	مبلغ ثابت افزایش مزد	پایه سنوات (روزانه)

فعالیت

+
-
×
÷

- ۱ با راهنمایی هنرآموز خود، بخشنامه‌های اعلام حداقل مزد ۳ سال اخیر را از طریق اینترنت دریافت نموده و جدول زیر را تکمیل کنید:

سال	مزد مبنا (روزانه)	ضریب افزایش مزد	مبلغ ثابت افزایش مزد	پایه سال (روزانه)

- ۲ با استفاده از بخش نامه‌هایی که از طریق اینترنت دریافت کرده‌اید، فرمول افزایش مزد مبنای هر سال را یادداشت کنید.

نحوه محاسبه حقوق پایه روزانه کارگر: (حقوق پایه = مزد مبنا + پایه سال) لازم به ذکر است که کارگران با سابقه متفاوت در شرکت، حقوق پایه یکسانی دریافت نمی‌کنند. این تفاوت ناشی از پایه سال متفاوت هر یک از پرسنل می‌باشد که مبلغ آن با توجه به سابقه کار کارگر در همان شرکت تعیین می‌شود.

نحوه محاسبه پایه سال کارگر در مثال زیر بیان شده است:

مثال

اطلاعات زیر مربوط به کارگران شرکت قائم شهر در ابتدای سال ۱۳۹۶ می‌باشد:

ردیف	نام کارگر	تاریخ استخدام
۱	مرزبان مرزبانی	۱۳۹۶/۰۱/۰۱
۲	مینا مینایی	۱۳۹۵/۰۱/۰۱
۳	حسن حسنی	۱۳۹۴/۰۷/۰۱
۴	زهراء گرانی	۱۳۹۳/۰۱/۰۱

حال با توجه به تاریخ استخدام هر یک از پرسنل، پایه سالهای مربوط به ایشان را محاسبه می کنیم:

ردیف	نام کارگر	مزد مبنا	پایه سالهای	حقوق پایه سالهای
۱	مرزبان مرزبانی	۳۰۹/۹۷۷	-	-
۲	مینا مینایی	۳۰۹/۹۷۷	۱۷/۰۰۰	۳۲۶/۹۷۷
۳	حسن حسنی	۳۰۹/۹۷۷	۲۸/۲۰۰	۳۳۸/۱۷۷
۴	زهراء گرانی	۳۰۹/۹۷۷	۴۰/۹۶۸	(۱۰/۰۰۰×۱/۱۲)+۱۷/۰۰۰
			۳۵۰/۹۴۵	([(۱۰/۰۰۰×۱/۱۴)+۱۰/۰۰۰]×۱/۱۲)+۱۷/۰۰۰

فعالیت

+ - × ÷

شاخص
غیرفنی

یک سوم افراد به علت بد نشستن های طولانی، از کمر درد رنج می برند. پس، از آنجا که بد نشستن می تواند با ایجاد فشار بر ستون فقرات و رباطهای مربوطه، انسان را دچار درد مزمن و بد شکلی کند، لازم است اصول درست نشستن را بدانیم تا دچار این مشکلات نشویم. بیشتر ما در طول ساعت کاری، پشت میز و روی صندلی هایی نشسته ایم که نه به وضعیت قرار گرفتن شان توجه داریم و نه به نحوه نشستن خودمان روی آنها. اما وقتی که کارمان تمام می شود، از دردی که در کمر و گردنمان حس می کنیم، می فهمیم که باید نشستن خود را اصلاح کنیم.

وقتی که زاویه نشستن ما قائم باشد، انحنای طبیعی ستون فقراتمان کمتر شده و باعث می شود به صفحه های ژله ای بین مهره ها فشار بیشتری وارد شود. در ضمن ثابت نشستن طولانی با فشار پی در پی، باعث خوردگی و ساییدگی مهره ها و نرسیدن خون کافی به دیسک و سخت شدن و کاهش قابلیت انعطاف آن می شود. همه این عوامل دست به دست هم داده و ما را دچار کمردرد می کنند.

کار عملی ۱

احکام حقوق پرسنلی شرکت تهران را با توجه به اطلاعات زیر تکمیل نمایید.

۱ استفاده از بخش نامه حداقل مزد سال جاری

۲ تاریخ استخدام پرسنل به قرار زیر بوده است:

آقای اسدی: از اول فروردین ماه سال ۱۳۹۵

خانم بهاران: از اول فروردین ماه سال ۱۳۹۶

آقای یوسفی: از اول آبان ماه سال ۱۳۹۵

۳ سابقه بیمه پرسنل قبل از استخدام در این شرکت به قرار زیر بوده است:

آقای اسدی: ۱۰۸۷ روز

خانم بهاران: ۷۱۱ روز

آقای یوسفی: ۱۵۰ روز

حکم پرسنلی		لوگوی شرکت
شماره پرسنلی: ۹۶۰۱		تاریخ استخدام: ...../...../.....
نام پدر:		نام: ..... نام خانوادگی: آقای اسدی
محل صدور شناسنامه:		شماره شناسنامه: .....
تعداد اولاد: ۳	وضعیت تأهل: متأهل	تاریخ تولد: ..... محل تولد: .....
رشته تحصیلی:		بالاترین مدرک تحصیلی:
واحد خدمت: اداری		پست سازمانی:
نوع حکم:		
حقوق و مزايا (مبلغ به ریال)		
۹۲۹۹۳۱۰	الف) مزد مبنا	شرح حکم:
۵۱۰۰۰۰	ب) پایه سنت	
	ج) حق اولاد	
	د) بن کارگری	
	ه) حق مسکن	
۰	و) حق ایاب و ذهب	
۱۴۰۹۹۰۱۰۳	جمع:	
حقوق و مزايا مندرج در این حکم، جمعاً به مبلغ چهارده میلیون و نود و نه هزار و یکصد و سه ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.		
شماره حکم:	تاریخ اجرای حکم: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱	
نسخه مخصوص:	تاریخ صدور: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱	
مدیر عامل: مدیر مالی و اداری:		

حکم پرسنلی		لوگوی شرکت
شماره پرسنلی: ۹۶۰۲		تاریخ استخدام: ...../...../.....
نام پدر:		نام: ..... نام خانوادگی: خانم بهاران
محل صدور شناسنامه:		شماره شناسنامه: .....
تعداد اولاد: ۰	وضعیت تأهل: مجرد	تاریخ تولد: ..... محل تولد: .....
رشته تحصیلی:		بالاترین مدرک تحصیلی:
واحد خدمت: مالی		پست سازمانی:
نوع حکم:		
حقوق و مزايا (مبلغ به ریال)		
۹۴۹۹۳۱۰	الف) مزد مبنا	
۵۱۰،۰۰۰	ب) پایه سنوات	
	ج) حق اولاد	
	د) بن کارگری	
	ه) حق مسکن	
۰	و) حق ایاب و ذهب	
	جمع:	
حقوق و مزايا مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.		
شماره حکم:	تاریخ اجرای حکم: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱	
نسخه مخصوص:	تاریخ صدور: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱	
مدیر عامل: مدیر مالی و اداری:		

حکم پرسنلی		لوگوی شرکت																			
شماره پرسنلی: ۹۶۰۳		تاریخ استخدام: ...../...../.....																			
نام پدر:		نام: ..... نام خانوادگی: آقای یوسفی																			
محل صدور شناسنامه:		شماره شناسنامه:																			
تعداد اولاد: ۲	وضعیت تأهل: متأهل	محل تولد: ..... تاریخ تولد:																			
رشته تحصیلی:		بالاترین مدرک تحصیلی:																			
واحد خدمت: انتظامات		پست سازمانی:																			
نوع حکم:																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">حقوق و مزايا (مبلغ به ریال)</th> <th>شرح حکم:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۹۲۹۹۳۱۰</td> <td>الف) مزد مبنا</td> <td rowspan="6">حقوق و مزايا مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ب) پایه سنت</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ج) حق اولاد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د) بن کارگری</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ه) حق مسکن</td> </tr> <tr> <td>۰</td> <td>و) حق ایاب و ذهب</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>جمع:</td> </tr> </tbody> </table>			حقوق و مزايا (مبلغ به ریال)		شرح حکم:	۹۲۹۹۳۱۰	الف) مزد مبنا	حقوق و مزايا مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.		ب) پایه سنت		ج) حق اولاد		د) بن کارگری		ه) حق مسکن	۰	و) حق ایاب و ذهب			جمع:
حقوق و مزايا (مبلغ به ریال)		شرح حکم:																			
۹۲۹۹۳۱۰	الف) مزد مبنا	حقوق و مزايا مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.																			
	ب) پایه سنت																				
	ج) حق اولاد																				
	د) بن کارگری																				
	ه) حق مسکن																				
۰	و) حق ایاب و ذهب																				
		جمع:																			
حقوق و مزايا مندرج در این حکم ، جمعاً به مبلغ ..... ریال از تاریخ اجرای حکم، پس از وضع کسور قانونی، طبق مقررات قابل پرداخت است.																					
شماره حکم:		تاریخ اجرای حکم: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱																			
نسخه مخصوص:		تاریخ صدور: ۱۳۹۶/۰۱/۰۱																			
مدیر عامل: مدیر مالی و اداری:																					

به نظر شما چرا به آقای یوسفی پایه سنت و حق اولاد تعلق نگرفته است؟

کار عملی ۲

حکم پرسنلی سال جاری پرسنل زیر را طبق بخشنامه حداقل مزد مینما برای از فرم خام حکم کارگزینی استفاده شود.

سال استخدام آقایان نویدی و گوهری و خانم مالک دو سال قبل از سال جاری و خانم فرزانه سال جاری میباشد.

پرسنل قبل از استخدام در این شرکت هیچ سابقه بیمه ای نداشته اند.

نام	نام خانوادگی	جنسیت	سمت	تاریخ استخدام	شماره شناسنامه	محل صدور	محل تولد	نام پدر	تاریخ تولد (روز/ماه/سال)	وضعیت تأهل	تعداد اولاد
نویدی		مرد	اداری	۰۹/۰۱/۰۰						متاهل	۲
مالک		زن	مالی	۰۷/۰۱/۰۰						متاهل	۱
گوهری		مرد	انتظارات	۰۷/۱۵/۰۰						مجرد	۰
فرزانه		زن	خدمات	۰۱/۱۵/۰۰						متاهل	۳

فعالیت

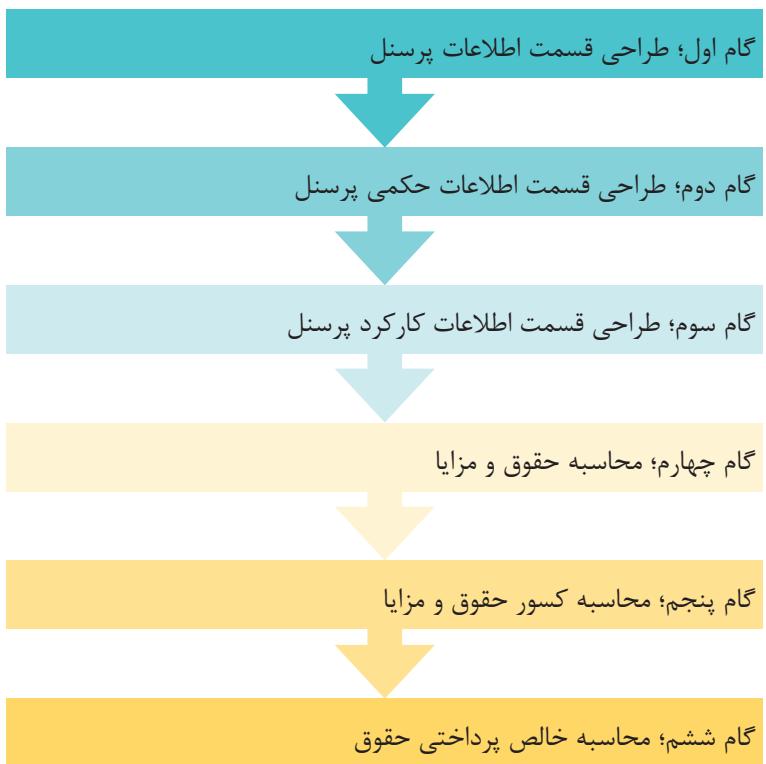
به نظر شما لیست حقوق و دستمزد چه کاربردی دارد و شامل چه اطلاعاتی میباشد؟

لیست حقوق و دستمزد

لیست حقوق و دستمزد معمولاً برای دوره های ماهانه حقوق تنظیم می گردد. لیست های هر دوره، اطلاعات حقوق و دستمزد پرسنل را برای آن دوره خاص در خود جای می دهند. لیست حقوق و دستمزد قابلیت نمایش کلیه یا بخشی از اطلاعات پرسنل و اطلاعات حقوق را دارد. این لیست قابلیت انعطاف فوق العاده ای داشته و امکان طراحی انواع لیست های اطلاعاتی را فراهم می سازد. شکل ۲-۲ نمونه ای از لیست حقوق و دستمزد را نشان می دهد.

شترکت: لیست حقوق و مزایای کارکنان مرووط به ... ماه سال XX		امضا	
خلاص پرداختی حقوق		مسور	
	جمع کسور		
	سایر کسور		
	بیمه تکمیلی		
	کسری کار و غیبت		
	اضافه پرداخت ماه قبل		
	اقساط وام		
	مساعدہ		
	کسور قضائی		
	مالیات		
	بیمه سهم کارگر (۷/۶)		
	جمع حقوق و مزایای مشمول مالیات		
	جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه		
	جمع حقوق و مزایا		
	سایر پرداختی های مشمول بیمه		
	سایر پرداختی های مشمول مالیات		
	سایر پرداختی های مشمول بیمه و مالیات		
	حق مأموریت		
	فوق العاده شب کاری		
	فوق العاده نوبت کاری		
	فوق العاده تعطیل کاری		
	اضافه کار		
	حق مسکن		
	بن کارگری		
	حق اولاد		
	حقوق پایه		
	تعطیل کاری		
	مأموریت		
	شب کاری		
	بیکاری		
	اضافه کاری		
	کسری کار و غیبت		
	کارکرد مؤثر		
	کارکرد موظف (استاندارد)		
	جمع حکم		
	حق مسکن		
	بن کارگری		
	حق اولاد		
	پایه سنتوای		
	حقوق پایه		
	شماره حساب بانکی		
	کد ملی		
	نام خانوادگی		
	نام		
	شماره پرسنلی		
	ردیف		
اطلاعات پرسنلی	اطلاعات مکملی	اطلاعات کارکردی	حقوق و مزایا
اطلاعات پرسنلی	اطلاعات مکملی	اطلاعات کارکردی	مسور
تبلیغات	تبلیغات	تبلیغات	تبلیغات
مدیر عامل:	مدیر مالی:	کل حق بیمه تأمین اجتماعی	۳۰٪ / بیمه بیکاری

شکل ۲-۲- نمونه‌ای از لیست حقوق و دستمزد

مثال

با توجه به اطلاعات کار عملی ۱ (شرکت تهران) و لیست کارکرد مهر ماه سال ۱۳۹۶ پرسنل، ۳ قسمت اول شامل اطلاعات پرسنلی، اطلاعات حکمی و اطلاعات کارکردی را تکمیل می کنیم. پیشنهاد می گردد شما نیز به طور همزمان مراحل را انجام دهید.

لیست کارکرد پرسنل از ۰۱/۰۷/۱۳۹۶ تا ۰۷/۰۳/۱۴۰۱ لغایت													
کارکرد موظف	منصبی	تعطیل کاری	فُریون	تبُکاری	فُنکاری	آفاقه کاری	کسری کار و بیان	تعجیل و زیون	تغیر در ورد	کل ساعت حضور	شماره پرسنلی	نام پرسنل	ردیف
۱۷۶:۰۰	۱۶:۰۰	۰	۰	۰	۰	۰۸:۱۵	۰	۰	۰۲:۰۵	۱۶۶:۱۰	۹۶۰۱	اسدی	۱
۱۷۶:۰۰	۲۰:۰۰	۰	۰	۰	۰	۳۵:۰۰	۰	۰	۰	۱۹۱:۰۰	۹۶۰۲	بهاران	۲
۱۷۶:۰۰	۰۸:۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۲:۳۵	۰	۰	۰۰:۳۵	۱۸۰:۰۰	۹۶۰۳	یوسفی	۳

مدیر واحد:

تأیید کننده:

تهییه کننده:

فصل دوم: محاسبه حقوق و دستمزد

گام اول؛ طراحی قسمت اطلاعات پرسنل

توجه داشته باشید در این قسمت می توانید برای هرگونه اطلاعات کاربردی پرسنل ستون مجزایی در نظر بگیرید. به طور مثال می توانید شماره شناسنامه، نام پدر، شماره بیمه و نظایر آنها را بنا بر نیاز در ستون های جداگانه وارد کنید.

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

اطلاعات پرسنلی									
تعداد اولاد	سمت / محل خدمت	مشمول بیمه	میزان سابقه بیمه (روز)	شماره حساب بانکی	کدلی	نام خانوادگی	نام	شماره پرسنلی	ردیف.
۳	اداری	بله	۱۲۷۲			اسدی		۹۶۰۱	۱
۰	مالی	بله	۸۹۷			بهاران		۹۶۰۲	۲
۲	انتظامات	بله	۳۳۶			یوسفی		۹۶۰۳	۳

ستون میزان سابقه بیمه به منظور شرط تعلق حق اولاد در نظر گرفته شده است.

ستون مشمول بیمه بیانگر آن است که از فرد، بیمه کسر خواهد شد یا خیر.

گام دوم؛ طراحی قسمت اطلاعات حکمی پرسنل

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

اطلاعات حکمی							اطلاعات پرسنلی	
جمع حکم	حق مسکن	بن کارگری	حق اولاد	حق سنوات	پایه سنوات	مزد مبنا	شماره پرسنلی	ردیف
۱۴۰۹۹۱۰۳	۴۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۲,۷۸۹,۷۹۳	۵۱۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰		۹۶۰۱	۱
۱۱۳۰۹۳۱۰	۴۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	-	۵۱۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰		۹۶۰۲	۲
۱۰۷۹۹۳۱۰	۴۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	-	-	۹۰۲۹۹۳۱۰		۹۶۰۳	۳

گام سوم؛ طراحی قسمت اطلاعات کارکرد پرسنل

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

تفصیل کاری	عموریت	تب کاری	اطلاعات کارکردی										اطلاعات پرسنلی
			نوبت کاری	افضافه کاری	کسری کار و غیره	تعجیل در خروج	تأخیر در ورود	کارکرد موظف (استاندارد)	شماره پرسنلی	ردیف			
تعجیل کاری	ساعت ساعت ساعت ساعت	%۲۲/۵ %۱۵ %۱۰	ساعت ساعت ساعت ساعت	روز روز روز روز	۹۶۰۱ ۹۶۰۲ ۹۶۰۳	۱ ۲ ۳							
۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰					
۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰	۹۶۰۱ ۹۶۰۲ ۹۶۰۳	۱ ۲ ۳			
۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰	۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰ ۳۰	۹۶۰۱ ۹۶۰۲ ۹۶۰۳	۱ ۲ ۳			

کارکرد مؤثر به طور معمول برابر با کارکرد استاندارد است مگر زمانی که فرد غیبت داشته و یا در مرخصی استعلامی باشد. توجه داشته باشید که جمع کارکرد مؤثر و اضافه کاری پس از کسر کسری کار (ناشی از تأخیر در ورود و یا تعجیل در خروج) و مرخصی باید برابر با ساعت حضور فرد گردد.

۱۶۶:۱۰ = (۱۷۶:۰۰+۰۸:۱۵) - ۱۶:۰۰+۰۲:۰۵) ساعت حضور آقای اسدی

۱۹۱:۰۰ = (۱۷۶:۰۰+۳۵:۰۰) - ۲۰:۰۰+۰۰:۰۰) ساعت حضور خانم بهاران

۱۸۰:۰۰ = (۱۷۶:۰۰+۱۲:۳۵) - (۰۸:۰۰+۰۰:۳۵) ساعت حضور آقای یوسفی

در اغلب شرکت‌ها اطلاعات ستون‌های کارکرد استاندارد و کارکرد مؤثر به صورت روز ثبت می‌شوند. بنابراین از آنجایی که ماه مهر ۳۰ روز می‌باشد، کارکرد موظف (استاندارد) برابر ۳۰ خواهد بود. همچنین به علت آنکه هیچ یک از پرسنل غیبت و یا مرخصی استعلامی (بیش از ۳ روز) نداشته‌اند، کارکرد مؤثر کلیه پرسنل برابر ۳۰ می‌باشد.

کار عملی ۳

با توجه به اطلاعات کار علمی ۲، قسمت‌های اطلاعات پرسنلی، اطلاعات حکمی و اطلاعات کارکردی را تکمیل کنید. برای تکمیل اطلاعات حکمی از بخشنامه حداقل مزد سال جاری استفاده کنید. لازم به ذکر است مالک ۱۰ روز مخصوصی استعلامی داشته است.

لیست کارکرد شهریورماه پرسنل													
کارکرد موظف	موضی (روز)	اعطیل کاری	عأموریت	تب کاری	تفوت کاری	آفایه کاری (ساعت)	کسری کار و غبت	تعجیل در خروج	تعزیر در ورود	کارکرد موظف (روز)	شماره پرسنلی	نام پرسنل	رد.
۳۱						۵۶				۳۱		آقای نویدی	
۳۱	۱۰					۶۲				۲۱		خانم مالک	
۳۱						۷۱				۳۱		آقای گوهری	
۳۱						۶۲				۳۱		خانم فرزانه	
مدیر واحد:				تأیید کننده:				تهیه کننده:					

شاپتگی
غیر فنی

سه نکته طلایی

- ۱ تا می‌توانید هنگام کار از جای تان بلند شوید و حرکت داشته باشید.
- ۲ تا جایی که ممکن است وسایل روی میز را در دسترس خود قرار دهید تا برای استفاده از آنها لازم نباشد مرتب روی میز خم شوید.
- ۳ هنگام کار عضلات خود را شل کنید تا متحمل فشار انقباض عضلانی اضافی روی بدن خود نشوید.

گام چهارم؛ محاسبه حقوق و مزایا

فعالیت

- ۱ با مراجعه به کتاب قانون کار و با کمک هنرآموز خود اصطلاحات زیر را تعریف کنید.
اضافه کاری:

تعطیل کاری:

نوبت کاری:

شب کاری:

مأموریت:

- ۲ به نظر شما هر کدام از موارد فوق چگونه در لیست حقوق و دستمزد لحاظ می‌گردد؟ با دوستان خود گفت و گو کنید و نتیجه را با هنرآموز خود در میان بگذارید.

در این گام قبل از حقوق و مزایا، باید با نحوه محاسبه اقلام حقوق و مزایا آشنا شویم. توجه داشته باشید هر روز کاری برابر $\frac{7}{33}$ ساعت و 3° روز کاری برابر با 220 ساعت است. از آنجایی که اقلام مندرج در حکم برای یک ماه کاری (30 روز) است، نرخ محاسبات بر مبنای 3° روز (یا 220 ساعت) انجام می‌گیرد.

نکته

برخی شرکت‌ها از مبنای 192 ساعت و یا ساعت استاندارد ماه مربوطه نیز برای محاسبات خود استفاده می‌کنند.

عنوان	شرح محاسبه
دستمزد	پایه سالیانه + مزد بنای ماهانه _____ ۳۰ روزانه
کسری کار و غیبت	پایه سالیانه + مزد بنای ماهانه _____ ۲۲۰ ساعتی
اضافه کار	پایه سالیانه + مزد بنای ماهانه _____ ۳۰ روزانه
فوق العاده تعطیل کاری	پایه سالیانه + مزد بنای ماهانه _____ ۲۲۰ ساعتی
فوق العاده نوبت کاری صبح و عصر	۱۰٪ × دستمزد ساعتی ساعتی
فوق العاده نوبت کاری صبح، عصر و شب	۱۵٪ × دستمزد ساعتی ساعتی
فوق العاده نوبت کاری صبح و شب یا عصر و شب	۲۲٪ × دستمزد ساعتی ساعتی
فوق العاده شب کاری	۳۵٪ × دستمزد ساعتی ساعتی
حق مأموریت	دستمزد روزانه روزانه
	دستمزد ساعتی ساعتی

۱ چنانچه واحد اقتصادی فاقد طبقه‌بندی مشاغل باشد، حق جذب، حق مسئولیت و نظایر آن در محاسبات لحاظ می‌گردد.

۲ توجه داشته باشید چنانچه ساعت کار عادی فرد در روز تعطیل واقع شود فقط ۴۰٪ در محاسبه لحاظ می‌شود و در صورتی که فرد به‌طور موردي و به‌صورت اضافه کاری در روز تعطیل کار کند باید همانند اضافه کاری با آن برخورد کنیم.

نکته

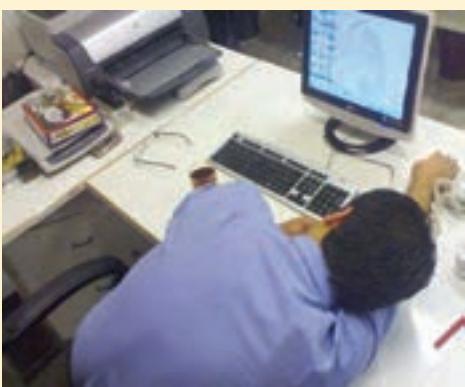
حال نرخ محاسبات مربوط به مثال صفحه قبل را به قرار زیر انجام می‌دهیم.

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

اطلاعات نرخ محاسبات										اطلاعات پرسنلی		
حق مأموریت		فوق العاده شب کاری (ساعتهای)	فوق العاده نوبت کاری (ساعتهای)			فوق العاده شب کاری (ساعتهای)	اضافه کار (ساعتهای)	پیوک کار (ساعتهای)	دستمزد		تعداد پرسنل	نرخ
ساعتهای	روزانه		صبح و شب یا عصر و شب (%) ۲۲/۵	صبح و شب (%) ۱۵	صبح و عصر (%) ۱۰				روزانه ساعتهای			
۴۴۰۵۸۸	۳۲۶۹۷۷	۱۵۶۰۶	۱۰۰۳۲	۶۶۸۸	۴۴۵۹	۱۷۸۳۵	۶۲۰۴۲۳	۴۴۰۵۸۸	۴۴۰۵۸۸	۳۲۶۹۷۷	۹۶۰۱	۱
۴۴۰۵۸۸	۳۲۶۹۷۷	۱۵۶۰۶	۱۰۰۳۲	۶۶۸۸	۴۴۵۹	۱۷۸۳۵	۶۲۰۴۲۳	۴۴۰۵۸۸	۴۴۰۵۸۸	۳۲۶۹۷۷	۹۶۰۲	۲
۴۲۰۲۷۰	۳۰۹۹۷۷	۱۴۷۹۴	۹۵۱۱	۶۳۴۰	۴۰۲۲۷	۱۶۹۰۸	۵۹۰۱۷۷	۴۲۰۲۷۰	۴۲۰۲۷۰	۳۰۹۹۷۷	۹۶۰۳	۳

کار عملی ۴

حقوق پایه ماهانه کارگری ۹۰۲۹۹۳۱۰ ریال تعیین شده است. مطلوب است:
محاسبه نرخ دستمزد (ساعتهای و روزانه)، اضافه کاری (ساعتهای)، فوق العاده تعطیل کاری (ساعتهای)، فوق العاده نوبت کاری (٪ ۱۰، ٪ ۱۵ و ٪ ۲۲/۵) و فوق العاده شب کاری (ساعتهای) با دو فرض:
فرض (الف) مبنای محاسبات ۲۲۰ ساعت باشد.
فرض (ب) مبنای محاسبات ۱۹۲ ساعت باشد.

اگر ایمان و اخلاق در جامعه حاکم باشد فرد تکلیف خود را به خوبی انجام می‌دهد. یکی از مباحثت عمده مطرح در مدیریت امروز، نظارت بر رفتارهای درون سازمان و کنترل آن است. در این زمینه روش‌های مختلفی ابداع شده ولی هیچ یک نتوانسته است مشکل نظارت را به طور کامل حل کند. اگر بتوان روح معنویت و اخلاق را در دل کارکنان بارور ساخت و افراد اعتقاد پیدا کنند که خداوند به اسرار دل و ضمیر قلبها آگاه است آنگاه خودبه خود مسئله نظارت حل می‌شود.

شاپرکی
غیرفنی

ادامه مثال شرکت تهران

حال با استفاده از اطلاعات کارکردی و نرخ محاسبات شرکت تهران، حقوق و مزایای پرسنل را به قرار زیر محاسبه می‌کنیم:

حقوق پایه = دستمزد روزانه ضرب در کارکرد مؤثر

حق اولاد = حق اولاد حکمی تقسیم بر کارکرد استاندارد (موظف) ضرب در کارکرد مؤثر

بن کارگری = بن کارگری حکمی تقسیم بر کارکرد استاندارد (موظف) ضرب در کارکرد مؤثر

حق مسکن = حق مسکن حکمی تقسیم بر کارکرد استاندارد (موظف) ضرب در کارکرد مؤثر

اضافه کار = اضافه کار ضرب در نرخ اضافه کاری ساعت

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

ردیف	نام و نویز	نامورت	نوبت کاری	نوبت العاده شب	حقوق و مزایا				اطلاعات پرسنلی			
					فوق العاده نوبت کاری (ساعتی)	تعطیل کاری (ساعتی)	آفایه کاری (ساعتی)	مسکن	کارگری	اولاد	پایه	ساعه پرسنلی
۱۴۰۶۱۴۰۹۲	-	-	-	-	-	۵۱۴۹۸۹	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۷۸۹۷۹۳	۹۸۰۹۳۱۰	۹۶۰۱	۱
۱۳۰۴۹۴۱۱۱	-	-	-	-	-	۲۱۸۴۸۰۱	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	-	۹۸۰۹۳۱۰	۹۶۰۲	۲
۱۱۰۵۴۳۰۹۵۹	-	-	-	-	-	۷۴۴۶۴۹	۴۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	-	۹۲۹۹۳۱۰	۹۶۰۳	۳

در برخی موقع امکان دارد در محاسبات ماه قبل پرسنل، بر اثر اشتباه محاسباتی مبلغ حقوق و مزایای فرد کمتر از مبلغ واقعی آن محاسبه شود و یا حق اولاد فردی که در ماه قبل مرخصی استعلامی بیش از ۳ روز بوده به تعداد روزهای حضور وی پرداخت شده باشد؛ از آنجایی که کارفرما بابت ایام مرخصی استعلامی پرداختی به فرد نخواهد داشت اما پس از بازگشت وی باید حق اولاد روزهای مذبور را به او پرداخت نماید؛ می‌توان در قسمت محاسبات حقوق و مزایای ماه جاری، ستون‌هایی برای پرداخت‌هایی از این قبیل در نظر گرفت. این ستون‌ها به‌طور معمول قبل از ستون جمع حقوق و مزايا قرار می‌گیرند و در جمع حقوق و مزايا نیز آورده می‌شوند.

نکته

کار عملی ۵

نرخ محاسبات را برای کار عملی ۳ انجام داده و سپس حقوق و مزایای پرسنل را محاسبه کنید.

کار عملی ۶

اطلاعات زیر مربوط به یک هفته کاری آقای صبوحی است. دستمزد روزانه وی ۲۲۳،۰۰۰ ریال می‌باشد و آینده نامه داخلی شرکت به شرح زیر می‌باشد:

ساعات کاری از شنبه تا چهارشنبه ۰۸:۰۰ تا ۱۶:۰۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۰۸:۰۰ تا ۱۲:۰۰ می‌باشد. بابت حضور قبل از ساعت ۰۸:۰۰ اضافه کار لحاظ خواهد شد.

مطلوب است:

(الف) محاسبه میزان اضافه کاری آقای صبوحی.

(ب) محاسبه حقوق پایه، اضافه کاری و حق مأموریت آقای صبوحی.

مأموریت (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت مؤثر	کار کرد موظف	آقای صبوحی		ایام هفته
				خروج	ورود	
			۰۸:۰۰	۱۶:۵۵	۰۸:۰۰	شنبه
۰۸:۰۰			۰۸:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	یکشنبه
			۰۸:۰۰	۱۹:۰۰	۰۷:۵۰	دوشنبه
			۰۸:۰۰	۱۷:۲۰	۰۸:۰۰	سه شنبه
۰۸:۰۰			۰۸:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	چهارشنبه
			۰۴:۰۰	۱۳:۵۰	۰۷:۴۰	پنج شنبه
			۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	جمعه
			۴۴			جمع

کار عملی ۷

اطلاعات زیر مربوط به یک هفته کاری آقای مهدوی است. دستمزد ماهانه وی ۱۲۱،۶۶۰ ریال، بن کارگری ۱۰۰،۰۰۰ ریال و حق مسکن ۴۰۰،۰۰۰ ریال باشد؛ و اطلاعات مرتبط با آیین نامه داخلی شرکت به شرح زیر است:

ساعت کاری از یکشنبه تا جمعه ساعت ۷:۰۰ تا ۱۴:۲۵ می باشد.

بابت حضور قبل از ساعت ۷:۰۰، اضافه کار لحاظ خواهد شد.

تعطیل هفتگی آقای مهدوی روز شنبه است.

مطلوب است:

(الف) تهیه کارکرد آقای مهدوی در پایان هفته.

(ب) محاسبه حقوق و مزایای آقای مهدوی.

تعطیل کاری (ساعت)	مأموریت (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظفر	آقای مهدوی		ایام هفته
					خروج	ورود	
				۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	شنبه
۰۵:۰۰				۰۷:۲۰	۱۷:۰۰	۰۶:۵۵	یکشنبه
				۰۷:۲۰	۱۵:۰۰	۰۷:۰۰	دوشنبه
				۰۷:۲۰	۱۶:۲۰	۰۶:۵۰	سه شنبه
				۰۷:۲۰	۱۴:۲۰	۰۶:۵۰	چهارشنبه
				۰۷:۲۰	۱۸:۰۰	۰۶:۵۵	پنج شنبه
				۰۷:۲۰	۱۴:۲۰	۰۷:۰۰	جمعه
			۴۴				جمع

کار عملی ۸

اطلاعات زیر مربوط به یک هفته کاری خانم نادری است. و اطلاعات مرتبط با آیین‌نامه داخلی شرکت به شرح زیر است:

ساعت کاری از شنبه تا چهارشنبه ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۷:۰۰ و روزهای پنجشنبه از ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۳:۰۰ می‌باشد.

بایت حضور قبل از ساعت ۰۹:۰۰ و بعد از ساعت ۰۸:۳۰، اضافه کار لحاظ خواهد شد.

با استفاده از حداقل مزد، بن کارگری و حق مسکن سال جاری؛ مطلوب است:

(الف) تهیه کارکرد خانم نادری در پایان هفته.

(ب) محاسبه حقوق و مزایای خانم نادری (توجه داشته باشید غیبت باید از کارکرد مؤثر کسر شود).

کسری کار و غیبت (ساعت)	مرخصی (ساعت)	اضافه کاری (ساعت)	کل ساعت حضور	کارکرد موظف	خانم نادری		ایام هفته
					ورود	خروج	
	۰۱:۰۰			۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۹:۰۰	شنبه
	۰۰:۲۵			۰۸:۰۰	۱۷:۵۵	۰۹:۲۵	یکشنبه
۰۸:۰۰				۰۴۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	دوشنبه
				۰۸:۰۰	۱۷:۴۵	۰۸:۳۰	سه شنبه
				۰۸:۰۰	۱۸:۰۰	۰۸:۵۰	چهارشنبه
	۰۱:۰۰			۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۹:۰۰	پنج شنبه
				۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	جمعه
				۴۴			جمع

گام پنجم؛ محاسبه کسور حقوق و مزايا

فعالیت

- ۱ به نظر شما چه مواردی را می‌توان از حقوق و مزايا کسر نمود؟
- ۲ چند نمونه فیش حقوق تهیه کنید و در مورد قسمت کسور آنها با دوستانتان گفت‌و‌گو کنید و موارد کسر شده فیش‌های نمونه را لیست کنید.
- ۳ به نظر شما قانون اجازه کسر چه مواردی را از حقوق و مزايا داده است؟

کارفرما موظف است در زمان تنظیم لیست حقوق و دستمزد، با توجه به مصوبات قانونی یا براساس توافق به عمل آمده با پرسنل، مبالغی را تحت عنوان کسور، از حقوق و مزايا آنان کسر و به سازمان‌های ذی‌نفع پرداخت نماید. این مبالغ به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱ کسور قانونی: مواردی که قانون آشکارا اجازه کسر از حقوق و مزايا را داده است. این دسته از کسور عبارت‌اند از:
حق بیمه سهم کارگر: به موجب ماده ۱۴۸ قانون کار؛ کارفرما مکلف است کارگران را نزد سازمان تأمین اجتماعی بیمه نماید. حق بیمه شامل ۷٪ سهم کارگر و ۲۳٪ سهم کارفرما می‌باشد. در لیست حقوق و دستمزد فقط بیمه سهم کارگر از جمع حقوق و دستمزد کسر می‌شود و سهم کارفرما در محاسبات لیست حقوق و دستمزد لحاظ نمی‌شود.
 توجه داشته باشید کلیه اقلام حقوق و مزايا به غیر از حق اولاد و حق مأموریت شامل کسر حق بیمه می‌باشند.

مالیات بر درآمد حقوق: مالیات به حقوق و مزايا بیش از سقف معافیت اعلام شده تعلق می‌گیرد. برای محاسبه مالیات از جدول مالیاتی استفاده می‌گردد. به طور مثال در سال ۱۳۹۶ سقف معافیت ماهیانه ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال است، بنابراین هر فردی که حقوق و مزايا بیش از این مبلغ داشته باشد، باید نسبت به مازاد ۱۰٪ مالیات پرداخت کند.

توجه داشته باشید کلیه اقلام حقوق و مزايا به غیر از حق مأموریت شامل کسر مالیات می‌باشند.
صندوق اجرا (اجراییات): اجراییات به مبالغی گفته می‌شود که براساس حکم دادگاه یا مراجع قانونی باید به وسیله کارفرما از حقوق کارگر کسر و به حساب صندوق اجرا واریز گردد. برخی از مواردی که می‌تواند موجب صدور حکم دادگاه مبنی بر کسر مبلغی از حقوق کارگر شود به شرح زیر است:
 - عدم پرداخت نفقة و یا مهریه توسط کارگر به همسر و ارایه شکایت همسر به دادگاه خانواده برای دریافت نفقة و یا مهریه.

- عدم پرداخت بدھی توسط کارگر به اشخاص ثالث و ارایه شکایت طلبکار به دادگستری برای دریافت طلب خود.

- چنانچه کارگر محکوم به پرداخت غرامت دال بر وارد آوردن خسارت به کارفرمای خود باشد که در قبال این غرامت، تنها می‌توان مازاد بر حداقل مزد را به موجب حکم دادگاه برداشت نمود. در هر حال این مبلغ نباید از یک چهارم کل مزد کارگر بیشتر باشد.

- عدم پرداخت اقساط توسط شخص ثالثی که کارگر ضمانت پرداخت اقساط وی را متعهد شده باشد.
 - کارگر محکوم به پرداخت دیه باشد.

به نظر شما کسور توافقی شامل چه مواردی است؟

- ۲ کسور توافقی؛ مواردی که با توافق کارگر و یا براساس قرارداد بین کارگر و کارفرما، در زمان تنظیم لیست حقوق و دستمزد از حقوق کارکنان کسر می‌شود. برخی از اقلام این دسته از کسور عبارت اند از:**
- مساعده؛** بخشی از حقوق است که به طور معمول قبل از پایان هر ماه به علت نیاز کارکنان، به آنان پرداخت می‌شود و در زمان تهیه لیست حقوق و دستمزد همان ماه به طور کامل از حقوق آنها کسر می‌گردد.
  - بدھی کارگر** به شرکت تعاوونی یا به اشخاص؛ بنا به درخواست کارگرانی که به شرکت تعاوونی یا به اشخاص دیگر بدهکارند، کارفرما اقساط بدھی را ماهانه از حقوق آنان کسر و به طلبکاران پرداخت می‌نماید.
  - اضافه پرداخت ماه قبل؛** چنانچه در ماه قبل بر اثر اشتباہ محاسباتی مبلغی بیش از مبلغ واقعی به کارگر پرداخت شود، مبلغ مورد نظر در ماه جاری از حقوق و مزایای وی کسر می‌گردد.
  - سایر موارد؛** اقساط وام، کسری کار و غیبت، سایر بیمه‌ها (بیمه تکمیلی، بیمه دندانپزشکی و نظایر آنها) و سایر کسور.

ادامه مثال شرکت تهران

فرض کنید در مثال شرکت تهران، از هر یک از پرسنل بیمه تکمیلی به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال کسر می‌گردد و نیز آقای یوسفی مبلغ ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال مساعده دریافت نموده است. حال برای مثال فوق قسمت کسور حقوق و مزايا را تنظیم می‌کنیم. (سقف معافیت مالیات ماهیانه ۰۰۰،۰۰۵ ریال در نظر گرفته شده است). با توجه به مطالب گفته شده ابتدا حقوق و مزايا مشمول بیمه و حقوق و مزايا مشمول مالیات را محاسبه می‌کنیم. سپس ستون‌های کسور را تکمیل می‌کنیم.

لیست حقوق و مزايا کارکنان شرکت تهران

اطلاعات پرسنلی	شماره پرسنلی	(ردیف)	کسور										جمع حقوق و مزايا			حقوق و مزايا	
			جمع کسور	تسایر کسور	بیمه تکمیلی	کسری کار و غیبت	آضافه پنجه داشت ماه قبل	اسفار و اقامات	مساعدات	کسور قضایي	مالیات	بیمه سهمه کارگر (٪)	مشمول مالیات	مشمول بیمه	جمع حقوق و مزايا	حقوق و مزايا	
۹۶۰۱	۱	۱۴۲۰۰۵۹۲	-	۵۰۰،۰۰۰	۹۲،۸۹۱	-	-	-	-	۸۲۷،۷۰۱	۱۴،۶۱۴،۰۹۲	۱۱،۸۲۴،۲۹۹	۱۴،۶۱۴،۰۹۲	۱۴،۶۱۴،۰۹۲	۹۶۰۱	۱	
۹۶۰۲	۲	۱۴۴۴۰۵۸۸	-	۵۰۰،۰۰۰	-	-	-	-	-	۹۴۴،۵۸۸	۱۳،۴۹۴،۱۱۱	۱۳،۴۹۴،۱۱۱	۱۳،۴۹۴،۱۱۱	۱۳،۴۹۴،۱۱۱	۹۶۰۲	۲	
۹۶۰۳	۳	۳۳۳۲۰۷۳۴	-	۵۰۰،۰۰۰	۲۴،۶۵۷	-	-	۲۰۰۰،۰۰۰	-	۸۰۸،۰۷۷	۱۱،۵۴۳،۹۵۹	۱۱،۵۴۳،۹۵۹	۱۱،۵۴۳،۹۵۹	۱۱،۵۴۳،۹۵۹	۹۶۰۳	۳	

برای محاسبه حق بیمه سهمه کارگر کافی است حقوق و مزايا مشمول بیمه را در ۷٪ ضرب کنیم.

برای محاسبه کسری کار و غیبت، کافی است ساعت کسری کار را در نرخ کسری کار ساعتی ضرب کنیم.

کار عملی ۹

با توجه به اطلاعات زیر، بخش کسور کار عملی ۵ را تنظیم کنید.

بیمه تکمیلی هر یک از پرسنل ۹۲۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.

خانم مالک و آقای گوهری به ترتیب ۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال و ۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال مساعده دریافت نموده‌اند.

طبق حکم قضایي از آقای نویدی مبلغ ۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال ماهیانه تا ۶ماه کسر خواهد شد.

در ماه گذشته به آقای گوهری مبلغ ۵۰،۰۰۰ ریال اضافه پرداخت شده است.

گام ششم؛ تکمیل لیست حقوق و دستمزد (محاسبه خالص پرداختی حقوق)
 همان گونه که تاکنون مشاهده کردید در لیست حقوق و دستمزد با استفاده از مستندات لازم و رعایت آخرين قوانین مربوط، دریافت‌های هر یک از کارکنان (حقوق و مزايا) را محاسبه، سپس به استناد آخرين قوانین و مقررات مربوط به بیمه و دارایی، حق بیمه سهم کارگر و مالیات حقوق هر فرد را تعیین و با در نظر گرفتن سایر کسور توافقی و یا قانونی، کسور حقوق و مزايا را محاسبه نمودیم. آخرين مرحله تهیه لیست حقوق و دستمزد شامل دو قسمت است:

- ۱ تعیین مبلغ خالص پرداختی حقوق.
- ۲ کنترل محاسبات جمع حقوق و مزايا و خالص پرداختی حقوق.

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما مبلغ خالص پرداختی حقوق، چگونه محاسبه می‌شود؟

خالص پرداختی حقوق از مابه التفاوت جمع حقوق و مزايا و جمع کسور به دست می‌آيد و بیانگر مبلغی است که باید به فرد پرداخت گردد. در مثال فوق، خالص پرداختی حقوق عبارت است از:

لیست حقوق و مزايا کارکنان شرکت تهران

امضا	خالص پرداختی حقوق	کسور	اطلاعات پرسنلی				
			جمع کسور	حقوق و مزايا	جمع حقوق و مزايا	نام	شماره پرسنلی
	۱۳۰۱۹۳۵۰۰	۱۴۲۰۵۹۲	۱۴۶۱۴۰۹۲		اسدی		۹۶۰۱
	۱۲۰۴۹۰۵۲۳	۱۴۴۴۵۸۸	۱۳۰۴۹۴۰۱۱۱		بهاران		۹۶۰۲
	۸۲۱۱۴۲۲۵	۳۳۳۲۷۳۴	۱۱۰۵۴۳۰۹۵۹		یوسفی		۹۶۰۳

در صورتی که به دلایل مختلف پرداخت حقوق به صورت نقدی انجام گیرد، اخذ امضا از کارکنان الزامی است. بنابراین ستون امضا بر حسب نیاز در لیست حقوق و دستمزد قرار می‌گیرد.

فعالیت

 $+$
 $-$
 $\times$
 $\div$

به نظر شما چگونه می‌توان محاسبات جمع حقوق و مزايا و خالص پرداختی حقوق را کنترل نمود؟

یکی از راه‌های کنترل محاسبات آن است که:

- ۱ ابتدا در انتهای ستون‌های مندرج در «جمع حقوق و مزايا»، «جمع کسور» و «خالص پرداختی حقوق» جمع هر ستون را درج کنیم.
- ۲ سپس مابه التفاوت جمع ستون‌های «جمع حقوق و مزايا» و «جمع کسور» را به دست آوریم. نتیجه حاصله باید با جمع ستون خالص پرداختی حقوق برابر باشد.

لیست حقوق و مزایای کارکنان شرکت تهران

خالص پرداختی حقوق	کسور	حقوق و مزايا	اطلاعات پرسنلی			
	جمع کسور	جمع حقوق و مزايا	نام خانوادگی	نام	شماره پرسنلی	ردیف
۱۳۰۱۹۳۰۵۰۰	۱۰۴۲۰۰۵۹۲	۱۴۶۱۴۰۰۹۲	اسدی		۹۶۰۱	۱
۱۲۰۰۴۹۰۵۲۳	۱۰۴۴۴۰۵۸۸	۱۳۰۴۹۴۰۱۱۱	بهاران		۹۶۰۲	۲
۸۰۲۱۱۰۲۲۵	۳۰۳۳۲۰۷۳۴	۱۱۰۵۴۳۰۹۵۹	یوسفی		۹۶۰۳	۳
۳۳۰۴۵۴۰۲۴۸	۶۰۱۹۷۰۹۱۴	۳۹۰۶۵۲۰۱۶۲				

$$۳۹۰۶۵۲۰۱۶۲ - ۶۰۱۹۷۰۹۱۴ = ۳۳۰۴۵۴۰۲۴۸$$

کار عملی ۱۰

در ادامه کار عملی ۹، خالص پرداختی حقوق را محاسبه کنید و محاسبات لیست حقوق و دستمزد را کنترل کنید.

فعالیت

 $+$
 $-$
 $\times$
 $\div$

به نظر شما لیست حقوق و دستمزد باید توسط چه کسانی تأیید شود؟

تأییدکنندگان لیست حقوق و دستمزد

پس از امضای لیست توسط تنظیم‌کننده، لیست حقوق دستمزد باید توسط افرادی که در آیین‌نامه حقوق و دستمزد و دستورالعمل‌های مربوطه مشخص گردیده‌اند (به‌طور معمول مسئول امور مالی، مدیر مؤسسه و همچنین سایر مقامات مسئول و رسیدگی‌کننده) مورد رسیدگی قرار گیرد و پس از تأیید افراد مذبور نسبت به درخواست صدور چک به مبلغ جمع ستون خالص پرداختی حقوق اقدام نمود.

نکته

توجه داشته باشید فرد یا افراد رسیدگی‌کننده و تأییدکننده لیست حقوق و دستمزد لزوماً باید فردی غیر از تنظیم‌کننده لیست حقوق و دستمزد باشد.

کار عملی ۱۱

در بررسی لیست حقوق و دستمزد مثال حل شده (شرکت تهران) توسط مدیرمالی، مشخص گردید موارد زیر در تنظیم لیست حقوق و دستمزد اعمال نگردیده است:

■ آقای اسدی، خانم بهاران و آقای یوسفی به ترتیب ۹۰۰۰، ۸۰۰۰، ۵۰۰۰ ریال، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰، ۰۰۰۰ ریال وام دریافت نموده‌اند که می‌باشد به ترتیب در اقساط ۶ ماهه، ۵ ماهه و ۴ ماهه از حقوق و مزایای ایشان کسر گردد. اولین قسط باید در ماه مورد محاسبات، کسر می‌شد.

■ در ماه قبل به آقای اسدی ۵۰۰۰ ریال، اضافه پرداخت شده است که می‌باشد در ماه جاری از حقوق و مزایای وی کسر گردد.

تغییرات اعلام شده توسط مدیرمالی را در لیست حقوق و دستمزد اعمال نمایید.

کار عملی ۱۲

اطلاعات زیر مربوط به کارکرد و موارد کسور توافقی آبان ماه ۱۲ نفر از پرسنل شرکتی است. مبلغ بیمه تکمیلی برای هر فرد ۲۱۲،۰۰۰ ریال است. کلیه پرسنل شرایط برخورداری از پایه سال جاری و حق اولاد را دارا می‌باشند.

مطلوب است:

تهییه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد با استفاده از مزد مبنای، بن کارگری و حق مسکن سال جاری.

ردیف	شماره پرسنلی	بیمه تکمیلی نفرات	حق اولاد معوق	تعداد اولاد	روزهای کارکرد	اضافه کار (ساعت)	صندوق قرض الحسنہ
۱	۳۵۱۰۰۰۰۱			۲	۳۰	۲۲	۱۶۰۰۰،۰۰۰
۲	۳۵۱۰۰۰۰۲			-	۳۰		-
۳	۳۵۱۰۰۰۰۳			۲	۳۰		-
۴	۳۵۱۰۰۰۰۴			۲	۳۰	۱۰	۱۶۰۰۰،۰۰۰
۵	۳۵۱۰۰۰۰۵			۲	۳۰	۳۵	۹۰۰،۰۰۰
۶	۳۵۱۰۰۰۰۶			۲	۳۰		-
۷	۳۵۱۰۰۰۰۷			۱	۳۰		-
۸	۳۵۱۰۰۰۰۸			۲	۳۰		-
۹	۳۵۱۰۰۰۰۹			۳	۳۰		-
۱۰	۳۵۱۰۰۰۱۰	۲		۳	۳۰	۱۴	۵،۰۰۰،۰۰۰
۱۱	۳۵۱۰۰۰۱۱			۲	۳۰	۱۰	-
۱۲	۳۵۱۰۰۰۱۲	۵		۳	۳۰	۲۰	۴،۶۴۰،۰۰۰

ارزشیابی

				شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق	خودارزیابی هنرجو	نظر هنرآموز
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵
				تعريف اصطلاحات احکام کارگزینی (حقوق پایه، حق اولاد، حق جذب)	۶
				تعريف اضافه کاری، نوبت کاری، مأموریت، تعطیل کاری، مرخصی و کسری کار	۷
				انجام محاسبات اقلام ریالی حقوق، مطابق حکم کارگزینی	۸
				انجام محاسبات حقوق و مزايا و کسورات	۹
				تهیه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد	۱۰

طبق تعالیم قرآنی، همه انسان‌ها در مقابل خداوند نسبت به اعمالی که انجام می‌دهند، مسئولیت پاسخ‌گویی و یا حسابدهی دارند، یک کمک‌حسابدار حقوق و دستمزد، چگونه می‌تواند این مسئولیت را به جا آورد؟

فکر کنید

به نظر شما کمک‌حسابدار حقوق و دستمزد، چه مسئولیت‌هایی در برابر خدا، خویشتن، جامعه و محیط‌زیست دارد؟

بحث کنید

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد

شرح کار

- ۱ اخذ لیست حضور و غیاب پرسنل از واحد کارگزینی(امور اداری)
- ۲ تنظیم لیست حقوق و دستمزد ماه جاری براساس احکام صادره کارگزینی و با توافق های فیما بین
- ۳ محاسبه حقوق عائله مندی، حق اولاد، حق سرپرستی، حق سختی کار و فوق العاده جذب و...
- ۴ محاسبه عوامل حقوقی شامل اضافه کاری، نوبت کاری، شب کاری و مأموریت
- ۵ محاسبه کسورات دستمزد شامل کسورات قانونی (بیمه و مالیات ، اجراییات) و کسورات توافقی (اقساط وام و...)
- ۶ محاسبه و کنترل مبالغ قابل پرداخت حقوق کارکنان
- ۷ بازبینی و کنترل بر جمع ها و اقلام لیست حقوق و دستمزد
- ۸ اخذ تأیید های لازم لیست حقوق و دستمزد سقف بیمه و محاسبات مالیات
- ۹ کنترل سقف بیمه و محاسبات مالیات

استاندارد عملکرد

تهیه لیست حقوق و دستمزد پرسنل با استفاده از خلاصه لیست ساعات کارکرد پرسنل بر طبق قوانین بیمه و مالیات و قانون کار و آیین نامه های داخلی

شاخص ها

- ۱ کنترل احکام کارگزینی
- ۲ ثبت خلاصه کارکرد پرسنل در لیست حقوق و دستمزد
- ۳ محاسبه حقوق و مزايا
- ۴ محاسبه کسور حقوق
- ۵ تنظیم لیست حقوق و دستمزد
- ۶ کنترل نهایی لیست حقوق و دستمزد

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: میز و صندلی - اتاق کار - کامپیوتر - پرینتر، ملزومات اداری - ماشین حساب - نرم افزار - آیین نامه داخلی - مجموعه قوانین بیمه و مالیات - لیست ساعات کارکرد ماهانه کارکنان - لیست حقوقی ماه قبل حداقل ۵ مورد (اسناد و مدارک کارکرد - اضافه کار - نوبت کارکرد - غیبت و...) در ۴۵ دقیقه ابزار و تجهیزات: میز و صندلی - اتاق کار و کامپیوتر - نرم افزار حقوق و دستمزد و نرم افزار اکسل - قوانین بیمه - قوانین مالیاتی - پرینتر - ماشین حساب - ملزومات اداری

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	کنترل احکام کارگزینی	۱	
۲	ثبت خلاصه کارکرد پرسنل در لیست حقوق و دستمزد	۲	
۳	محاسبه حقوق و مزايا	۲	
۴	محاسبه کسور حقوق	۲	
۵	تنظیم لیست حقوق و دستمزد	۲	
۶	کنترل نهایی لیست حقوق و دستمزد	۱	
	شاخص های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی، و نگرش:	۲	
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

فصل ۳

تهریه جداول بیمه و مالیات

معمولًاً قوانین کشورها، همه مؤسسات اعم از خدماتی، بازرگانی و تولیدی را ملزم نموده تا اطلاعات لازم در مورد تعداد کارکنان، حقوق و دستمزد و مزایای مربوطه را همه‌ماهه به دستگاه‌های ذیریط همچون وزارت دارایی برای تعیین و وصول مالیات حقوق و سازمان تأمین اجتماعی برای وصول حق بیمه و ارائه خدمات ارسال دارند. متاسفانه یکی از اشکالاتی که در برخی مواقع برای بازنیستگی افراد در مؤسسات و شرکت‌ها به وجود می‌آید آن است که حق بیمه افراد کارگر به دلیل عدم دقت لازم هر ماهه به سازمان تأمین اجتماعی فرستاده نمی‌شود که این امر باعث آن می‌شود که کارگر با سنت اکثر از کارکرد خود بازنیسته شود و حق ایشان تضییع گردد لذا توجه به این امر از آنجایی که حق‌الناس است، بسیار مهم بوده و باید حسابدار یا دست‌اندرکاران، پاسخگوی عدم دقت خود باشند.

قال رسول الله : «وَأَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يَرَى عَبْدًا تَعِبًا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ»

خداؤند دوست دارد که بندهاش را در جست وجوی روزی حلال بیند.

«کنزالعمال / ح ۴۲۰۰»

مقدمه

- آیا می دانید برای محاسبه مالیات و حق بیمه حقوق و دستمزد به چه اطلاعاتی نیاز است؟
- آیا قوانین خاصی برای محاسبات مالیات و حق بیمه حقوق و دستمزد وجود دارد؟

استاندارد عملکرد

تهیه لیست بیمه و مالیات در زمان معین براساس قوانین بیمه و قوانین مالیاتی و لیست حقوق و دستمزد.

شاپیستگی هایی که در این فصل گسب می کنید

- ۱ ثبت اطلاعات از لیست حقوق و دستمزد
- ۲ محاسبه حق بیمه و مالیات حقوق و دستمزد
- ۳ تطبیق لیست حقوق و دستمزد با لیست حق بیمه و مالیات
- ۴ تهیه دیسکت حق بیمه و مالیات حقوق
- ۵ تنظیم فرم درخواست صدور چک
- ۶ ارسال لیست و دیسکت بیمه حقوق و دستمزد به اداره مربوطه
- ۷ ارسال لیست و دیسکت مالیات حقوق و دستمزد به سازمان امور مالیاتی

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما حق بیمه حقوق و دستمزد چیست؟

حق بیمه‌های حقوق و دستمزد

حق بیمه یکی از کسور قانونی حقوق و دستمزد است. پرداخت کنندگان حقوق مکلف هستند در زمان تنظیم لیست حقوق و دستمزد با در نظر گرفتن نوع بیمه تحت پوشش و قوانین و مقررات مربوطه، حق بیمه سهم کارکنان را محاسبه نموده و در موعد مقرر به همراه حق بیمه سهم خود به حساب سازمان بیمه تأمین اجتماعی یا اداره بیمه خدمات درمانی واریز نمایند.

حق بیمه عبارت از وجودی است که به حکم قانون تأمین اجتماعی و برای استفاده از مزایای آن به این سازمان پرداخت می‌شود و تمامی وجود و مزایای نقدی یا غیرنقدی مستمر که در مقابل کار به بیمه شده پرداخت می‌شود، مبنای کسر حق بیمه قرار می‌گیرد.

نکته

!

وجود مبنای کسر حق بیمه نباید از حداقل مزد که همه ساله از طرف شورای عالی کار اعلام می‌شود کمتر و از حداقل حقوق مبنای کسر حق بیمه (۷ برابر حداقل مزد) که توسط شورای عالی تأمین اجتماعی اعلام می‌شود، بیشتر باشد.

مجموع حق بیمه پرداختی به سازمان تأمین اجتماعی معادل ۳۰ درصد حقوق و دستمزد مشمول بیمه می‌باشد که ۷ درصد آن بیمه تأمین اجتماعی سهم کارگر و ۲۰ درصد بیمه اجتماعی سهم کارفرما و ۳ درصد بیمه بیکاری سهم کارفرما است.

۷ درصد سهم کارگر به عنوان یکی از کسور حقوق و دستمزد ناخالص کارگر کسر می‌گردد و ۲۳ درصد دیگر فقط بر مبنای حقوق و دستمزد ناخالص کارگر محاسبه می‌گردد و به عنوان یکی از هزینه‌های کارفرما شناسایی و در دفاتر ثبت می‌گردد.

فعالیت

+ -
× ÷

- ۱ به نظر شما علاوه بر ۲۳ درصد حق بیمه سهم کارفرما، حق بیمه دیگری هم بر عهده کارفرما می‌باشد؟
- ۲ آیا کارفرما می‌تواند کارگری را بیمه نکند؟

نکته

!

- ۱ در مشاغل سخت و زیان‌آور، علاوه بر ۲۳ درصد حق بیمه، کارفرما مکلف به پرداخت ۴ درصد مستمری کارهای سخت و زیان‌آور است.
- ۲ حق بیمه کارآموزان باید به نسبت مزد یا حقوق آنها پرداخت شود و در هر حال میزان حق بیمه در این مورد

نباید از میزانی که به حداقل مزد یا حقوق تعلق می‌گیرد کمتر باشد. در صورتی که مزد یا حقوق کارآموز کمتر از حداقل دستمزد باشد پرداخت مابه التفاوت حق بیمه سهم کارآموز به عهده کارفرما خواهد بود.

مثال

فرض کنید نتایج زیر از لیست حقوق و دستمزد (قسمت محاسبات حقوق و مزايا) مهرماه سال ۱۳۹۸ شرکت دزفول استخراج شده است:

جمع حقوق و مزايا	مزاياي ماهايانه								حقوق ماهايانه	رديف
	حق شيفت (%) / ۲۲/۵	حق شيفت (%) / ۱۵	حق شيفت (%) / ۱۰	ماموريت	اضافه کار	حق اولاد	مسكن	بن		
۱۳۰۲۸۴۷۶۲	-	-	-	-	۲۰۴۸۵۰۴۵۲	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۱
۱۰۰۷۹۹۳۱۰	-	-	-	-	-	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۲
۱۰۰۷۹۹۳۱۰	-	-	-	-	-	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۳
۱۱۰۳۹۱۰۰۸۴	-	-	-	-	۵۹۱۷۷۴	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۴
۱۳۰۱۶۶۰۴۰۷	-	-	-	-	۲۰۳۶۷۰۹۷	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۵
۱۰۰۷۹۹۳۱۰	-	-	-	-	-	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۶
۱۰۰۷۹۹۳۱۰	-	-	-	-	-	-	۴۰۰,۰۰۰	۱۰۱۰۰,۰۰۰	۹۰۲۹۹۳۱۰	۷
۸۱۰۰۳۹۰۴۹۳	-	-	-	-	۵۰۴۴۴۰۳۲۳	-	۲۰۸۰۰,۰۰۰	۷۰۷۰۰,۰۰۰	۶۵,۰۹۵,۱۷۰	جمع

برای محاسبه حق بیمه سهم کارگر و کارفرما باید جمع حقوق و مزايا را در درصد موردنظر ضرب کنیم. ستون آخر نشان دهنده ۳۰٪ حق بیمه پرداختی به سازمان تأمین اجتماعی است.

رديف	جمع حقوق و مزايا	حق بیمه سهم کارگر (%) / ۷	حق بیمه سهم کارفرما (%) / ۲۰	حق بیمه سهم کارفرما (%) / ۳	حق بیمه سهم کارگر (%) / ۳۰	رديف
۱	۱۳۰۲۸۴۷۶۲	۹۲۹۰۹۳۳	۲۰۶۵۶۰۹۵۲	۳۹۸۰۵۴۳	۳۰۹۸۵۰۴۲۹	
۲	۱۰۰۷۹۹۳۱۰	۷۵۵۰۹۵۲	۲۰۱۵۹۰۸۶۲	۳۲۳۰۹۷۹	۳۰۲۳۹۰۷۹۳	
۳	۱۰۰۷۹۹۳۱۰	۷۵۵۰۹۵۲	۲۰۱۵۹۰۸۶۲	۳۲۲۳۰۹۷۹	۳۰۲۳۹۰۷۹۳	
۴	۱۱۰۳۹۱۰۰۸۴	۷۹۷۰۳۷۶	۲۰۲۷۸۰۲۱۷	۳۴۱۰۷۳۳	۳۰۴۱۷۰۳۲۵	
۵	۱۳۰۱۶۶۰۴۰۷	۹۲۱۰۶۴۸	۲۰۶۳۳۰۲۸۱	۳۹۴۰۹۹۲	۳۰۹۴۹۰۹۲۲	
۶	۱۰۰۷۹۹۳۱۰	۷۵۵۰۹۵۲	۲۰۱۵۹۰۸۶۲	۳۲۲۳۰۹۷۹	۳۰۲۳۹۰۷۹۳	
۷	۱۰۰۷۹۹۳۱۰	۷۵۵۰۹۵۲	۲۰۱۵۹۰۸۶۲	۳۲۲۳۰۹۷۹	۳۰۲۳۹۰۷۹۳	
جمع	۸۱۰۰۳۹۰۴۹۳	۵۶۷۲۰۷۷۶۵	۱۶۰۲۰۷۸۹۹	۲۰۴۳۱۰۱۸۵	۲۴۳۱۱۰۸۴۸	

کار عملی ۱

اطلاعات زیر مربوط به لیست حقوق و دستمزد دی‌ماه سال ۱۳۹۸ پرسنل شرکت دزفول است:

ردیف	حقوق ماهیانه	مزایای ماهیانه					جمع حقوق و مزايا
		تعطیل کاری	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن	
۱	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۱۰۸۷۲'۶۸۶	-	۱۳۰۱۸۱'۹۹۶
۲	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	-	۸۰۲'۵۸۰	۱۲۰۱۱۱'۸۹۰
۳	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۱۰۳۴۸۰'۴۵۸	-	۱۲۰۵۵۷'۷۶۸
۴	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	-	۲۶۷'۵۲۷	۱۱۰۵۷۶'۸۳۷
۵	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۲۰۸۰۹۰'۰۳۰	۳۵۶'۰۷۰۲	۱۴۰۴۷۵'۰۴۲
۶	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۹۳۶'۰۳۴۳	۱۷۸'۰۳۵۱	۱۲۰۴۲۴'۰۰۴
۷	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	-	-	۱۱۰۳'۰۹۳۱۰
۸	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۲۰۱۸۴'۸۰۱	۳۲۱'۰۳۲	۱۳۰۸'۱۵'۰۱۴۳
۹	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۸۷۳'۰۹۲۰	۱۷۸'۰۳۵۱	۱۲۰۳'۶۱'۵۸۱
۱۰	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۱۰۸۷۲'۶۸۶	-	۱۳۰۱۸۱'۹۹۶
۱۱	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۷۴۹'۰۰۷۵	-	۱۲۰۰'۵۸'۳۸۵
۱۲	۹۸۰۹۳۱۰	۱۰۱۰۰'۰۰۰	۴۰۰'۰۰۰	-	۹۹۸'۰۷۶۶	۱۴۲'۰۶۸۱	۱۲۰۴'۵۰'۷۵۷
جمع		۱۳'۲۰۰'۰۰۰	۴'۸۰۰'۰۰۰	۱۳'۵۴۵'۷۶۵	۲۰۲۴۷'۰۲۲۴	۱۵۱'۵۰'۴'۷۰۹	۱۱۷'۷۱۱'۷۲۰

مطلوب است:
محاسبه حق بیمه شامل سهم کارگر و سهم کارفرما.

کار عملی ۲

اطلاعات زیر مربوط به کارکرد اسفندماه پرسنل شرکت چذابه است. پرسنل در سال جاری به استخدام شرکت در آمده‌اند.

ردیف	کد پرسنلی	کارکرد استاندارد	کارکرد مؤثر	مأموریت روز	اضافه کاری ساعت	غیبت (روز)	تعداد اولاد
۱	۹۴۱۲۰۰	۲۹	۲۹	۰	۱۳	۰	۰
۲	۹۴۱۲۰۱	۲۹	۲۹	۰	۰	۰	۰
۳	۹۴۱۲۰۲	۲۹	۲۶	۰	۰	۳	۰
۴	۹۴۱۲۰۳	۲۹	۲۹	۰	۰	۰	۰
۵	۹۴۱۲۰۴	۲۹	۲۹	۰	۲۰	۰	۰
۶	۹۴۱۲۰۵	۲۹	۲۹	۰	۴	۰	۰
۷	۹۴۱۲۰۶	۲۹	۲۹	۰	۰	۰	۰
۸	۹۴۱۲۰۷	۲۹	۲۹	۰	۱۰	۰	۰
۹	۹۴۱۲۰۸	۲۹	۲۹	۲	۶۰	۰	۰
۱۰	۹۴۱۲۰۹	۲۹	۲۹	۰	۰	۰	۰

مطلوب است:

- (الف) تهییه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد اسفندماه (حداقل مزد، بن کارگری و حق مسکن سال جاری را ملاک محاسبات خود قرار دهید).
- (ب) محاسبه حق بیمه شامل سهم کارگر و سهم کارفرما.

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما آیا همه موارد حقوق و مزايا مشمول حق بیمه می باشد؟

پیامبر اکرم (ص) فرموده‌اند:

هیچ کس نمی‌تواند در آمدی پاکیزه‌تر از دسترنجش به دست آورد.

حقوق و مزایای مشمول و غیرمشمول حق بیمه

- ۱ کلیه وجوه نقدی که به افراد (کارکنان) پرداخت می‌شود به استثنای وجوه پرداختی بابت موارد زیر مشمول کسر حق بیمه می‌باشد.
- بازخرید ایام مرخصی
  - حق اولاد
  - هزینه سفر و فوق العاده مأموریت
  - حق همسر به کارکنان در مؤسسات مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت
  - پاداش، پاداش افزایش تولید، پاداش نهضت سوادآموزی، عیدی
  - کمک هزینه مسکن و بن کارگری در ایام بیماری
  - حق شیر
  - حق تضمین (کسر صندوق)
  - خسارات اخراج و مزایای پایان کار (حق سنوات)
  - حق الزحمه امام جماعت
  - حق حضور اعضای غیر موظف در جلسات هیئت مدیره

نکته

ارزش مزایای غیرنقدی مستمر مانند مواد غذایی، پوشاک و نظایر آن طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد هیئت مدیره به تصویب شورای عالی خواهد رسید به‌طور مقطوع تعیین و حق بیمه از آن دریافت می‌گردد.

- ۲ مزد، حقوق و مزايا و حق الزحمه پرداختی به افرادی که طبق مدارک ارائه شده از سوی کارفرما شاغل یا بازنیسته کشوری، لشکری، بانک‌ها و سایر دستگاه‌ها بوده و مشمول تأمین اجتماعی نیستند، مشمول کسر حق بیمه نمی‌باشد.

فعالیت

به نظر شما آیا معافیت‌های دیگری نیز برای پرداخت حق بیمه وجود دارد؟

سایر معافیت‌های حق بیمه

- ۱ طبق قانون جانبازان شاغل از پرداخت ۷٪ حق بیمه سهم کارگر معاف هستند.
- ۲ به منظور حمایت از کارگاه‌های کوچکی که حداقل ۵ نفر بیمه‌شده دارند سهم بیمه این کارگاه‌ها شامل ۷٪ بیمه سهم کارگر و ۳٪ بیمه بیکاری سهم کارفرما است. (کارفرما از ۲۰٪ بیمه اجتماعی معاف است).

نکته

توجه داشته باشید برخی معافیت‌ها نیز با توجه به شرایط اجتماعی در قانون برنامه توسعه در نظر گرفته می‌شود. به طور نمونه طبق ماده ۷۱ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه؛ کارفرمایانی که نسبت به جذب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک حداقل کارشناسی به صورت کارورزی اقدام نمایند، از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما برای مدت ۲ سال از تاریخ شروع به کار معاف هستند.

مثال

فرض کنید نتایج زیر از لیست حقوق و دستمزد (قسمت محاسبات حقوق و مزايا) مهرماه سال ۱۳۹۶ شرکت بوستان استخراج شده است:

جمع حقوق و مزايا	مزایای ماهیانه					حقوق ماهیانه	ردیف
	مأموریت	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن		
۱۸۰۶۳۳۰۲۷۴	۱۰۲۳۹۰۹۰۸	۴۰۷۳۴۰۱۹۴	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۱
۱۴۰۴۳۴۰۴۹۵	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۱۰۷۷۵۰۳۲۳	-	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۲
۱۵۰۰۵۴۰۴۴۹	۶۱۹۰۹۵۴	۱۰۷۷۵۰۳۲۳	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۳
۱۶۰۳۰۹۰۸۱۸	-	۳۰۵۵۰۰۶۴۶	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۴
۱۸۰۲۹۵۰۱۱۷	۳۰۹۰۹۷۷	۵۰۳۲۵۰۹۶۸	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۵
۱۳۰۸۴۲۰۷۲۱	-	۱۰۱۸۳۰۵۴۹	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۶
۱۴۰۰۹۶۰۳۸	-	۲۰۳۶۷۰۰۹۷	۹۲۹۰۹۳۱	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۲۹۹۰۳۱۰	۷
۱۱۰۰۵۶۶۰۲۱۲	۴۰۰۲۹۰۷۰۱	۲۰۰۷۱۲۰۱۰۰	۱۰۰۲۲۹۰۲۴۱	۲۰۰۸۰۰۰۰۰۰	۷۰۷۰۰۰۰۰۰	۶۵۰۹۵۰۱۷۰	جمع

فصل سوم: تهییه جداول بیمه و مالیات

حقوق و مزایای مشمول و غیرمشمول بیمه و محاسبات مربوط به بیمه سهم کارفرمای شرکت بستان به قرار زیر خواهد بود:

ردیف	جمع حقوق و مزایا	دین حقوق و مزایا	حق و مزایای مشمول بیمه	حق و مزایای غیرمشمول بیمه	حق سهام کارگر (۷٪)	حق سهام کارفرمای (۲۰٪)	حق بیمه سهم کارفرمای (۳٪)	حق بیمه سهام اجتماعی
۱	۱۸۰۶۳۳۰۲۷۴		۱۵۰۵۳۳۰۵۰۴	۳۰۰۹۹۰۷۷۰	۱۰۰۸۷۰۳۴۵	۳۰۱۰۶۰۷۰۱	۴۶۶۰۰۰۵	۴۶۶۰۰۰۵۱
۲	۱۴۰۴۳۴۰۴۹۵		۱۲۰۵۷۴۰۶۳۳	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۸۸۰۰۲۲۴	۲۰۵۱۴۰۹۲۷	۳۷۷۰۰۲۳۹	۳۷۷۰۰۲۳۹۰
۳	۱۵۰۵۴۰۴۴۹		۱۲۰۵۷۴۰۶۳۳	۲۰۴۷۹۰۸۱۶	۸۸۰۰۲۲۴	۲۰۵۱۴۰۹۲۷	۳۷۷۰۰۲۳۹	۳۷۷۰۰۲۳۹۰
۴	۱۶۰۲۰۹۰۸۱۸		۱۴۰۳۴۹۰۹۵۶	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۱۰۰۰۴۰۴۹۷	۲۰۸۶۹۰۹۹۱	۴۳۰۰۴۹۹	۴۳۰۰۴۹۸۷
۵	۱۸۰۲۹۵۰۱۱۷		۱۶۰۱۲۵۰۲۷۸	۲۰۱۶۹۰۸۳۹	۱۰۱۲۸۰۷۶۹	۳۰۲۲۵۰۰۵۶	۴۸۳۰۰۷۵۸	۴۸۳۰۰۷۵۸۴
۶	۱۳۰۸۴۲۰۷۲۱		۱۱۰۹۸۲۰۸۵۹	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۸۳۸۰۸۰۰	۲۰۳۹۶۰۵۷۲	۳۵۹۰۰۴۸۶	۳۵۹۰۰۸۵۸
۷	۱۴۰۹۶۰۳۳۸		۱۳۰۱۶۶۰۴۰۷	۹۲۹۰۹۳۱	۹۲۱۰۶۴۸	۲۰۶۳۳۰۲۸۱	۳۹۴۰۰۹۹۲	۳۹۴۰۰۹۹۲۲
جمع	۱۱۰۰۵۶۶۰۲۱۲		۹۶۰۳۰۷۰۲۷۰	۱۴۰۲۵۸۰۹۴۲	۶۰۷۴۱۰۵۰۹	۱۹۰۲۶۱۰۴۵۴	۲۰۸۸۹۰۲۱۸	۲۸۰۸۹۰۰۱۸۱

فعالیت

به نظر شما چه فرمولی در ستون حقوق و مزایای مشمول بیمه اعمال شده است؟

کار عملی ۳

اطلاعات زیر مربوط به اطلاعات کارکرد شهریور ماه پرسنل شرکت خرمشهر است. کلیه شرایط برخورداری از پایه سالهای جاری و حق اولاد را دارا می‌باشند.

ردیف	کد پرسنلی	استاندارد	کارکرد مؤثر	کارکرد	مأموریت (روز)	اضافه کاری (ساعت)	غیبت (روز)	تعداد بیمه تکمیلی	بیمه تکمیلی (ریال)	تعداد اولاد
۱	۸۵۴۰۰۰۰۱	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۶۵	۰	۲	۱۳۲۰۵۰۰	۱
۲	۸۵۴۰۰۰۰۲	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۳۲	۰	۰	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۳	۸۵۴۰۰۰۰۳	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۲۸	۰	۱	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۴	۸۵۴۰۰۰۰۴	۳۱	۳۱	۳۱	۵	۴۶	۰	۱	۱۳۲۰۵۰۰	۱
۵	۸۵۴۰۰۰۰۵	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۲۰	۰	۱	۱۳۲۰۵۰۰	۱
۶	۸۵۴۰۰۰۰۶	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۱۴	۰	۳	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۷	۸۵۴۰۰۰۰۷	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۶۴	۰	۲	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۸	۸۵۴۰۰۰۰۸	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۱۰	۰	۱	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۹	۸۵۴۰۰۰۰۹	۳۱	۳۱	۳۱	۲	۶۰	۰	۲	۱۳۲۰۵۰۰	۲
۱۰	۸۵۴۰۰۰۱۰	۳۱	۳۱	۳۱	۰	۸۰	۰	۱	۱۳۲۰۵۰۰	۰

با استفاده از حداقل مزد، بن کارگری و حق مسکن سال جاری مطلوب است:

الف) محاسبه حقوق و مزایای مشمول و غیر مشمول بیمه.

ب) محاسبه حق بیمه شامل سهم کارگر و کارفرما.

کار عملی ۴

اطلاعات زیر مربوط به اطلاعات کارکرد دی ماه پرسنل شرکت چذابه است. کلیه شرایط برخورداری از پایه سال جاری و حق اولاد را دارا می‌باشند.

ردیف	شماره پرسنلی	تعداد اولاد	روزهای کارکرد	اضافه کاری (ساعت)	مأموریت (روز)	شب کاری (ساعت)
۱	۸۳۳۰۰۰۰۱	۰	۳۰	۰	۰	۰
۲	۸۳۳۰۰۰۰۲	۲	۳۰	۴۰	۲	۰
۳	۸۳۳۰۰۰۰۳	۲	۳۰	۰	۲۰	۰
۴	۸۳۳۰۰۰۰۴	۲	۳۰	۳۵	۰	۰
۵	۸۳۳۰۰۰۰۵	۰	۳۰	۰	۷	۰
۶	۸۳۳۰۰۰۰۶	۳	۳۰	۳۰	۹	۰
۷	۸۳۳۰۰۰۰۷	۲	۳۰	۴۵	۰	۸۰
۸	۸۳۳۰۰۰۰۸	۲	۳۰	۴۵	۰	۸۰
۹	۸۳۳۰۰۰۰۹	۱	۳۰	۴۵	۰	۸۰
۱۰	۸۳۳۰۰۰۱۰	۰	۳۰	۶۰	۰	۱۲۰
۱۱	۸۳۳۰۰۰۱۱	۱	۳۰	۶۰	۰	۱۲۰
۱۲	۸۳۳۰۰۰۱۲	۰	۳۰	۰	۰	۰

با استفاده از حداقل مزد، بن کارگری و حق مسکن سال جاری مطلوب است:

الف) محاسبه حقوق و مزایای مشمول و غیر مشمول بیمه.

ب) محاسبه حق بیمه شامل سهم کارگر و کارفرما.

فعالیت

+ - × ÷

به نظر شما مدارک قابل ارائه به سازمان تأمین اجتماعی در ارتباط با حقوق و مزایای ماهانه چه مواردی هستند و مهلت ارسال مدارک تا چه زمانی است؟

مدارک ارسالی و مهلت ارسال مدارک

کارفرمایان کلیه کارگاه‌های مشمول تأمین اجتماعی مکلفاند لیست حقوق و دستمزد بیمه شدگان مربوط به هر ماه را حداکثر تا پایان آخرین روز ماه بعد به سازمان تأمین اجتماعی ارسال نمایند. پس از تکمیل لیست بیمه در نرم‌افزار بیمه و تهییه دیسکت بیمه (شامل فایل لیست ماهانه و فایل ریز کارکرد پرسنل)، به دو طریق می‌توان فایل‌های استخراج شده را به شعبه سازمان تأمین اجتماعی ارسال نمود:

۱ به صورت حضوری

در این حالت فایل‌های استخراج شده را بر روی CD ذخیره نموده و CD را به همراه روکش بیمه، به شعبه یا کارگزاری ارسال می‌کنیم و از شعبه رسید لیست و برگ پرداخت را دریافت می‌کنیم. به طور مثال روکش شرکت پوستان به قرار زیر است:

خلاصه وضعیت صدورت دستور - حقوق و مزایای کارکنان	
به پیوست یکا، حلقه ایستگاه CD حقوق و مزایای کارکنان	
**** سال *** به مسکن آنها برای تأمین ملکی و دستور داده ای مسئول کسر حق بدهی ترجیح زیر ارسال می شود.	
ردیاب	مبلغ پیوست شده کارکنان
ردیاب	۱۱,۳۷۷,۸۰
ردیاب	۴,۵۶۲,۵۱
ردیاب	۱,۵۵۶,۹۵۶
ردیاب	۱۰,۵۴۳,۵۹

خواهشمند است دستور فرمائید نسبت به اقدامات لست مذکور و از آن دست آن اقدام نعامت. ضمناً این شرکت اکار فرما سخت لست مذکور را تایید من تفایم و من اکافر کامل از عاد ۹۷ تاکنون تامین اجتماعی و اصلاح درخواست تامین اجتماعی خواهشمند و هر گونه خسارت آنرا به عنیده هم، گیرم.

مهربانی اکار فرما

۱- مبلغ ۹۷ تاکنون تامین اجتماعی

هر گزین به استدان و گواهی خلاق و ایصال با توصل به شناورین و وسائل علمی از مزایای ملکی در این تأثیر به تبع خود استفاده نمایند با موادی استدانه افراد خلیواره خود با اشتراک اثاث را از مزایای مذکور فراموش نمایند به برداشت جوانان تکنیک مهاری ده بود و خسارت ایجاد به مسازمان و در صورت تکرار به حسنه جنف ای از ۱۰ روز نا شش ماه محاکوم خواهد شد.

۲- مبلغ تعمیر ۱۱ ماده واحد تأثیر تامین اجتماعی از پیش از تکمیل کار فرما تا پیش از تکمیل مصوب ۱۱۲۱۷ و اصلاح تأثیر ۱۱ میلیارد قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۱/۸ ۸۷ جمیع شخصی مصلحت نظام، کارکنان های که نظر فرست کاری کنم از ۱۰ نظر کارگر دارند در صورتی که کار در کارگر ایجاد شود انتقال در کارگرها برای استدانه از مزایای این تأثیر به تامین اجتماعی به شهان اکار فرما معرفی نماید علیم به برداشت جرمیه ای معاذل سه باره مزایای پیغامد شده از این بابت خواهد بود.

محل دسته سازمان
گیلان می تهد سبد دستور داده ای ماهانه ۱۱۲۱۷ میلیارد شاهر ۸۷ تا سه شاهد تکمیل
۱/ ۱۳۶۲ از تکنیک ایجاد شماره ۱۱۲۱۷ از طبقیل یک حلقه دیسکت افلام، ای دریافت شد.

تام و اعضاي فنندگان دریافت و مهربانی

۲ به صورت غیر حضوری، (اینترنتی)

در این حالت فایل‌های استخراج شده را در سامانه سازمان تأمین اجتماعی بارگزاری می‌کنیم و رسید لیست و دادگاه برداخت را، بافت مـ. کنیم.

نکته

در بیشتر نرم افزارهای حقوق و دستمزد موجود در بازار می‌توان فایل‌های مورد نیاز سازمان تأمین اجتماعی را استخراج نمود.

فعالیت

در مورد مراحل ارسال الکترونیکی لیست حقوق و دستمزد به سازمان تأمین اجتماعی تحقیق نموده و گزارش آن را در کلاس بیان کنید.

درخواست صدور چک

پس از تحويل مدارک و دریافت برگ پرداخت، باید نسبت به درخواست صدور چک به مبلغ ۳۰٪ حق بیمه (۳۰٪ جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه) اقدام نمود. در مورد مثال شرکت بوستان، فرم درخواست صدور چک را به قرار زیر تنظیم می‌کنیم:

شرکت بوستان	تاریخ: ۱۳xx/xx/xx
دستور صدور چک	شماره: .....
از امور مالی به مدیریت عامل	
مبلغ ۲۸۸۹۳۱۸۱ ریال به حروف بیست و هشت میلیون و هشتاد و نود و دو هزار و یکصد و هشتاد و یک ریال بابت حق بیمه مهرماه در وجه سازمان تأمین اجتماعی طبق مدارک پیوست قابل پرداخت می‌باشد.	
مدیر امور مالی	مسئول صدور چک
رؤیس حسابداری	
امور مالی	
با پرداخت مبلغ فوق الذکر موافقت می‌شود. مدیر عامل	
مبلغ ..... ریال طی چک شماره ..... مورخ ..... بانک ..... حساب جاری شماره ..... به اینجانب (نام و نام خانوادگی) ..... تحويل شد.	
مهر و امضاء دریافت‌کننده چک	

نکته

امروز پرداخت ۳۰٪ حق بیمه مربوط به حقوق و دستمزد در سامانه تأمین اجتماعی و از طریق درگاه بانکی انجام می‌شود.

کار عملی ۵

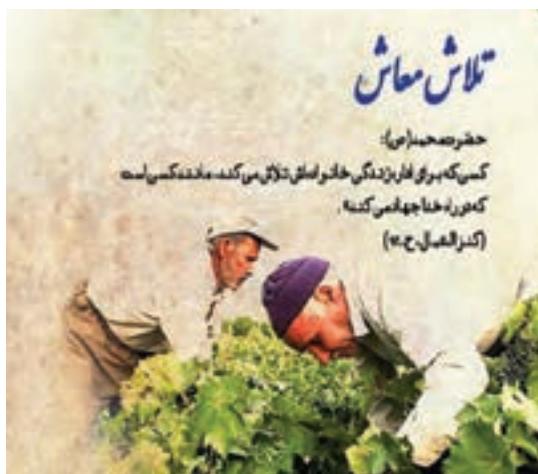
- با استفاده از اطلاعات کار عملی ۳ و کار عملی ۴ مطلوب است:
- الف) تهیه و تنظیم لیست بیمه (می‌توانید برای انجام این مورد از نرم‌افزار بیمه که قابل دریافت از سایت تأمین اجتماعی می‌باشد، استفاده کنید).
  - ب) تکمیل فرم درخواست صدور چک.

جرائم ناشی از عدم ارسال به موقع لیست حقوق و دستمزد

در صورتی که کارفرمایان از تنظیم و ارسال لیست حقوق و دستمزد بیمه شدگان حداکثر تا پایان آخرین روز ماه بعد خودداری کنند ملزم به پرداخت جریمه نقدی به میزان ده درصد (۱۰٪) مبلغ حق بیمه همان ماه خواهند بود.

جرائم ناشی از تأخیر پرداخت حق بیمه

کارفرمایانی که در موعد مقرر تمام یا قسمتی از حق بیمه مستند به لیست مربوط به هر ماه را پرداخت ننمایند علاوه بر تأدیه اصل حق بیمه، ملزم به پرداخت جریمه نقدی به میزان دو درصد (۲٪) تمام یا کسر بدھی قطعی پرداخت نشده به ازای هر ماه تأخیر می‌باشد.

علی بن حمزه می‌گوید: حضرت اباالحسن علی^ع را دیدم که در زمین خود کار می‌کند و قدم‌های مبارکش غرق عرق شده است. عرض کردم مردان کار کجا هستند که شما شخصاً زحمت می‌کشید؟ در جواب فرمودند: کسانی که از من و پدرم بهتر بودند کار می‌کردند. پرسیدم آنها کیستند؟ فرمودند: رسول خدا و امیرالمؤمنین و تمام پدرانم با دست خود کار می‌کردند. کار کردن، عمل انبیا و مرسلین و مردان صالح و شایسته است.

ارزشیابی

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف بیمه‌های حقوق و دستمزد	۶	
				تعریف حقوق و مزایای مشمول و غیرمشمول بیمه	۷	
				انجام محاسبات بیمه سهم کارگر، بیمه سهم کارفرما و بیمه بیکاری	۸	
				تهییه و تنظیم لیست بیمه توسط نرم‌افزار بیمه و تطبیق لیست بیمه با لیست حقوق و مزايا	۹	
				تکمیل مدارک ارسالی بیمه و دریافت برگ پرداخت بیمه	۱۰	

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد

شرح کار

- ۱ اعمال صحیح قوانین و مقررات بیمه در محاسبات بیمه
- ۲ تکمیل جداول بیمه براساس لیست حقوق و دستمزد
- ۳ محاسبه حق بیمه‌های متعلق به هر نوع بیمه و خدمات درمانی، تأمین اجتماعی، لشکری
- ۴ تفکیک حقوق و مزایای مشمول حق بیمه یا غیرمشمول حق بیمه
- ۵ تفکیک حق بیمه سهم کارفرما و کارگر و بیمه بیکاری و مازاد درمانی (بیمه تکمیلی)
- ۶ تطبیق لیست حق بیمه مکسوره با لیست حقوق و مزایای پرداختی
- ۷ تکمیل اطلاعات مربوطه و تهیه دیسکت در نرم‌افزار بیمه
- ۸ تهیه فرم درخواست صدور چک براساس لیست بیمه تهیه شده
- ۹ ارسال لیست بیمه به اداره بیمه مربوطه در موعد مقرر و اخذ رسید
- ۱۰ آشنایی با جرایم بیمه‌ای و جلوگیری از ایجاد آن

استاندارد عملکرد

تنظیم لیست بیمه حقوق در زمان یعنی براساس قوانین و لیست حقوق و دستمزد

شاخص‌ها

- ۱ ثبت اطلاعات از لیست حقوق و دستمزد
- ۲ تهیه دیسکت بیمه حقوق
- ۳ محاسبه بیمه حقوق و دستمزد
- ۴ تنظیم فرم درخواست صدور چک
- ۵ ارسال لیست، دیسکت و چک بیمه حقوق و دستمزد به اداره مربوطه
- ۶ تطبیق لیست حقوق و دستمزد با لیست بیمه

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار- میز و صندلی - ملزومات اداری - ماشین حساب - نرم‌افزار- کامپیوتر- پرینتر- فرم‌های مربوط به حقوق و دستمزد- قوانین و مقررات حق بیمه متعلقه با آخرین تغییرات

۶ مورد محاسبه بیمه در شرایط مختلف طی حداقل ۳۰ دقیقه
ابزار و تجهیزات: میز و صندلی - کامپیوتر- پرینتر- نرم‌افزار حقوق و دستمزد- ملزومات اداری - فرم‌های پرداخت حق بیمه (لیست‌ها و دیسکت تهیه شده)- ماشین حساب

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	ثبت اطلاعات از لیست حقوق و دستمزد	۱	
۲	محاسبه بیمه حقوق و دستمزد	۲	
۳	تطبیق لیست حقوق و دستمزد با لیست بیمه	۱	
۴	تهیه دیسکت بیمه حقوق	۱	
۵	تنظیم فرم درخواست صدور چک	۱	
۶	ارسال لیست، دیسکت و چک بیمه حقوق و دستمزد به اداره مربوطه	۱	
	شاخص‌های غیرفنی، اینمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:	۲	
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما مالیات حقوق و دستمزد چیست؟

مالیات حقوق و دستمزد

به موجب ماده ۸۲ و ۸۳ قانون مالیات‌های مستقیم؛ درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود با بت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته به طور نقد یا غیرنقد تحصیل می‌کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق است.

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما آیا همه موارد حقوق و مزايا مشمول مالیات می‌باشد؟

حقوق و مزايا مشمول و غیرمشمول مالیات

درآمد مشمول مالیات حقوق عبارت است از حقوق و مزايا مربوط به شغل اعم از مستمر و یا غیرمستمر قبل از وضع کسور و پس از کسر معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم.
به عبارتی:

معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم – جمع حقوق و مزايا = حقوق و مزايا مشمول مالیات

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما معافیت‌های مالیاتی مربوط به حقوق و دستمزد شامل چه مواردی هستند؟

معافیت‌های مالیاتی حقوق و دستمزد

الف) سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم در ابتدای هر سال از طریق وزارت دارائی و امور اقتصادی به واحدهای تجاری و غیر تجاری ابلاغ می‌شود. شکل ۱-۳ نمونه‌ای از بخشنامه سقف معافیت مالیاتی است.

شکا ۳-۱ نمونه بخشنامه سقف معافیت مالیات

ب) با توجه به ماده ۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم؛ بخواه از معافیت‌های مالیات، حقوق و دستمزد عبارت نداشته باشد.

- ۱ حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراث و حق سنت و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده.
  - ۲ هزینه سفر و فوق العاده مسافرت مربوط به شغل (حق مأموریت).
  - ۳ مسکن و اگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و خانه‌های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می‌گیرد.
  - ۴ وجود حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن.
  - ۵ عیدی سالانه یا پاداش، آخر سال جمعاً معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی.

۶) وجودی که کارفرما با بت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیماً به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبته پرداخت کند.

۷) مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت مالیاتی.

۸) درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جنبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحملی و آزادگان و فرزندان شهداء.

ج) به موجب ماده ۹۲ قانون مالیات‌های مستقیم؛ پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته طبق فهرست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بخشوده می‌شود.

د) به موجب ماده ۱۳۷ قانون مالیات‌های مستقیم؛ هزینه‌های درمانی پرداختی هر فرد با بت معالجه خود یا همسر و اولاد و پدر و برادر و خواهر تحت تکفل، از درآمد مشمول مالیات کسر می‌گردد.
در مورد معلولان و بیماران خاص و صعب العلاج علاوه بر هزینه‌های مذکور هزینه مراقبت و توانبخشی آنان نیز قابل کسر از درآمد مشمول مالیات معلول یا بیمار یا شخصی که تکفل او را عهده‌دار است، می‌باشد.

نکته

■ کارفرمایان بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی می‌توانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختنی حقوق بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شده سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه‌گر ایرانی نیز می‌توانند با کسر کل حق بیمه پرداختنی حقوق بگیران بیمه شده خود، از درآمد حقوق آنان و با قید میزان آن در فهرست‌های حقوق تسلیمی به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط مالیات متعلق را محاسبه نمایند.

■ چنانچه پرداخت کنندگان حقوق برای حقوق بگیران خود با مؤسسات بیمه ایرانی اقدام به انعقاد قرارداد بیمه عمر و بیمه‌های درمانی تکمیلی نموده و ماهیانه سهم حق بیمه مربوط به حقوق بگیر را از حقوق وی کسر و به مؤسسات بیمه پرداخت نمایند، در این صورت نیز مجاز هستند ضمن درج میزان حق بیمه پرداختی سهم حقوق بگیر در فهرست‌های حقوقی تسلیمی به اداره امور مالیاتی مربوط و ضمیمه نمودن گواهی مؤسسه بیمه به آن، نسبت به کسر حق بیمه پرداختی از درآمد حقوق آنان اقدام نمایند.

ه) توجه داشته باشید برخی معافیت‌ها نیز با توجه به شرایط اجتماعی در قانون برنامه توسعه در نظر گرفته می‌شود. به طور نمونه طبق ماده ۱۳۹ قانون برنامه سوم توسعه؛ اقساط ماهیانه تسهیلات اعتباری مسکن از بانک‌ها از درآمد مشمول مالیات دریافت کنندگان تسهیلات کسر و مانده درآمد در شمول محاسبات مالیاتی قرار می‌گیرد. استفاده از این معافیت مالیاتی فقط یک بار برای هر خانواده و یا افراد متأهل مجاز بوده و شامل واحدهای با مساحت مفید حداکثر ۱۲۰ متر مربع خواهد بود.

مثال

به اطلاعات حقوق و مزایای مهرماه سال ۱۳۹۶ شرکت بومستان توجه کنید:

کسور	حق بیمه سهم کارگر (%)	حقوق و مزایای مشمول بیمه	جمع حقوق و موارد	مزایای ماهیانه					حقوق ماهیانه	تاریخ
				مأموریت	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن		
۱۰۰۸۷۳۴۵	۱۵۰۵۳۳۰۵۰۴	۱۸۶۳۳۰۲۷۴	۱۰۲۳۹۹۰۸	۴۰۷۳۴۰۱۹۴	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۱	
۸۸۰۰۲۲۴	۱۲۰۵۷۴۶۳۳	۱۴۰۴۳۴۰۹۵	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۱۰۷۷۵۰۳۲۳	-	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۲	
۸۸۰۰۲۲۴	۱۲۰۵۷۴۶۳۳	۱۵۰۰۵۴۰۴۴۹	۸۱۹۰۹۵۴	۱۰۷۷۵۰۳۲۳	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۳	
۱۰۰۰۴۰۴۹۷	۱۴۰۳۴۹۰۹۵۶	۱۶۰۰۹۰۸۱۸	-	۳۰۵۵۰۰۶۴۶	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۴	
۱۰۱۲۸۰۷۶۹	۱۶۰۱۲۵۰۲۷۸	۱۸۰۲۹۵۰۱۱۷	۳۰۹۰۹۷۷	۵۰۳۲۵۰۹۶۸	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۵	
۸۳۸۰۸۰۰	۱۱۰۹۸۲۰۸۵۹	۱۳۰۸۴۲۰۷۲۱	-	۱۰۱۸۳۰۵۴۹	۱۰۸۵۹۰۸۶۲	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۶	
۹۲۱۰۶۴۸	۱۳۰۱۶۶۰۴۰۷	۱۴۰۰۹۶۰۳۳۸	-	۲۰۳۶۷۰۰۹۷	۹۲۹۰۹۳۱	۴۰۰۰۰۰۰	۱۰۱۰۰۰۰۰۰	۹۰۹۹۰۳۱۰	۷	
۶۷۴۱۰۵۰۹	۹۶۳۰۷۰۲۷۰	۱۱۰۰۵۶۶۰۲۱۲	۴۰۰۰۹۷۰۱	۲۰۰۷۱۲۰۱۰۰	۱۰۰۲۲۹۰۲۴۱	۲۰۸۰۰۰۰۰۰	۷۰۷۰۰۰۰۰۰	۶۵۰۰۹۵۰۱۷۰	جع	

با توجه به اطلاعات فوق، فرموده و مزایای مشمول مالیات در این شرکت به قرار زیر خواهد بود:

[حق بیمه سهم کارگر $\times \left(\frac{2}{7}\right)$] + حق مأموریت + معافیت مالیاتی ماهیانه حقوق] - جمع حقوق و مزایا = حقوق

و مزاپای مشمول

در سال ۱۳۹۶ سقف معافیت مالیاتی ماهیانه ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال بوده است، با جایگزاری اعداد مربوطه حقوق و مزایای مشمول مالیات عبارت خواهد بود از:

حقوق و مزایای مشمول [۲۰،۰۰۰،۰۰۰+۱،۲۳۹،۹۰۸+(\frac{۲}{۷})\times ۱،۰۸۷،۴۳۵]-[۲۰،۶۳۳،۲۷۴]

توجه داشته باشید چنانچه عدد به دست آمده منفی باشد، می‌توان گفت حقوق و مزایای مشمول مالیات برابر صفر است.

برای سایر افراد نیز حقوق و مزایای مشمول مالیات را محاسبه و جدول را به قرار زیر تکمیل می‌کنیم:

کسور	حق بیمه سهم کارگر (%)	حقوق و مزایای مشمول مالیات	حقوق و مزایای مشمول مالیات	مزایای ماهیانه					حقوق ماهیانه	ردیف
				اموریت	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن		
۱۰۰۸۷۳۴۵	۱۵۰۳۳۵۰۴	۱۸۶۲۳۱۲۷۴	۱۰۲۳۹۹۰۸	۴۷۳۴۱۹۴	۱۸۵۹۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۱	
۸۸۰۳۲۲۴	۱۲۰۷۴۶۳۳	۱۴۰۴۳۴۰۴۹۵	۱۰۸۵۹۸۶۲	۱۷۷۵۳۲۳	-	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۲	
۸۸۰۳۲۲۴	۱۲۰۵۷۴۶۳۳	۱۵۰۰۵۴۰۴۴۹	۶۱۹۰۹۵۴	۱۷۷۵۳۲۳	۱۸۵۹۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۳	
۱۰۰۰۴۰۴۹۷	۱۴۰۳۴۹۰۹۵۶	۱۶۰۲۰۹۰۸۱۸	-	۳۰۵۵۰۰۶۴۶	۱۸۵۹۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۴	
۱۰۱۲۸۷۶۹	۱۶۰۱۲۵۰۲۷۸	۱۸۰۲۹۵۱۱۷	۳۰۹۰۹۷۷	۵۳۲۵۰۹۶۸	۱۸۵۹۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۵	
۸۳۸۸۰۰	۱۱۰۹۸۲۰۸۵۹	۱۳۰۸۴۲۷۲۱	-	۱۰۱۸۳۰۵۴۹	۱۸۵۹۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۶	
۹۲۱۰۶۴۸	۱۳۰۱۶۶۰۴۰۷	۱۴۰۰۹۶۳۳۸	-	۲۳۶۷۰۹۷	۹۲۹۹۳۱	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۷	
۶۰۷۴۱۰۵۰۹	۹۶۰۳۰۷۰۲۷۰	۱۱۰۰۵۶۶۰۲۱۲	۴۰۰۲۹۷۰۱	۲۰۰۷۱۲۰۱۰۰	۱۰۰۲۲۹۰۲۴۱	۲۱۸۰۰۰۰۰	۷۱۷۰۰۰۰۰	۶۵۰۹۵۰۱۷۰	جمع	

از طریق جستجو در اینترنت، سقف مالیاتی چند سال متفاوت را تهییه کنید و با دوستانتان در مورد آنها گفت و گو کنید.

فعالیت

+ - × ÷

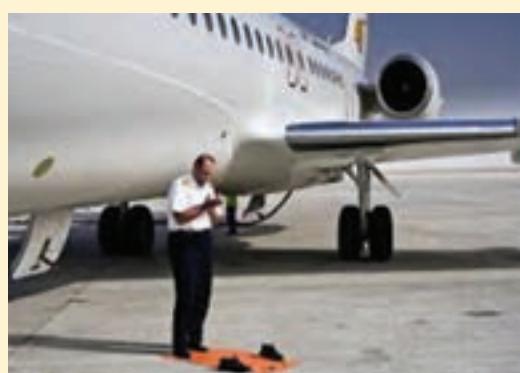
کار عملی ۶

با استفاده از اطلاعات کار عملی ۳ و ۴ مطلوب است:
محاسبه حقوق و مزایای مشمول و غیرمشمول مالیات.

کار عملی ۷

با توجه به محاسبات حقوق و مزایای دی ماه ××۱۳ پرسنل شرکت سیستان، مطلوب است:
 محاسبه حقوق و مزایای مشمول مالیات و غیر مشمول مالیات با فرض اینکه سقف معافیت مالیاتی ماهانه ۰۰۰۰،۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال باشد.

مزايا	مزایای ماهیانه								حقوق ماهیانه	حقوق
	مأموریت	حق شیفت	تعطیل کاری	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن			
۱۰۰۵۲۳۷۶۲	-	۶۶۹۰۸۴۴	۹۳۷۷۶۸	-	۱۲۱۷۸۲۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۹۸۳۴۰	۱	
۱۲۰۳۴۳۵۰	۱۳۴۵۰۸۰	-	-	۲۳۵۴۰۹۶۰	۶۰۸۹۱۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۷۲۵۴۰۰	۲	
۸۲۶۷۰۸۰	-	-	-	-	۶۰۸۹۱۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۳	
۷۷۵۹۰۱۵۰	-	-	-	-	۶۰۸۹۱۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۱۵۰۰۲۴۰	۴	
۱۱۳۰۰۱۳۶۰	۱۱۲۰۰۹۰۰	-	-	۲۳۵۴۰۹۶۰	-	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۷۲۵۴۰۰	۵	
۸۸۷۵۰۹۹۰	-	-	-	-	۱۲۱۷۸۲۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۶	
۱۰۰۸۰۰۳۶۰	-	-	-	۲۳۵۴۰۹۶۰	-	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۷۲۵۴۰۰	۷	
۸۵۴۵۰۹۲۶	۸۸۷۷۷۵۶	-	-	-	-	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۸	
۱۱۳۶۱۰۸۱۰	۶۷۲۰۵۴۰	-	-	۲۳۵۴۰۹۶۰	۶۰۸۹۱۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۷۲۵۴۰۰	۹	
۱۰۰۹۳۰۸۱۰	-	-	-	-	۲۰۴۳۵۰۶۴۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۱۰	
۸۳۲۳۰۹۸۷	۶۶۵۰۸۱۷	-	-	-	-	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۱۱	
۸۲۶۷۰۰۸۰	-	-	-	-	۶۰۸۹۱۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۱۲	
۸۳۰۹۰۲۳۳	-	-	-	۵۵۱۰۶۳	-	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۶۵۸۰۱۷۰	۱۳	
۸,۷۵۹,۶۱۷	-	-	-	۳۹۱۰۵۵۷	۱۲۱۷۸۲۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۱۵۰۰۲۴۰	۱۴	
۱۰۰۵۲۳۷۶۲	-	۶۶۹۰۸۴۴	۹۳۷۷۶۸	-	۱۲۱۷۸۲۰	۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۴۹۸۳۴۰	۱۵	
۱۴۲۰۸۲۷۰۱۷۸	۴۶۹۲۰۹۳	۱۳۳۹۰۶۶۸	۱۸۷۵۰۵۳۵	۱۰۳۶۲۴۶۱	۱۰۳۵۱۰۴۷۰	۳۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۹۳۰۵۹۵۰	جمع	

حضرت امام حسن عسکری علیه السلام فرموده‌اند: گرچه خداوند در نظام حکیمانه آفرینش، ارزاق مردم را تضمین کرده است ولی مباداً اندیشهٔ ضمانت خداوند را، مغوروتان سازد و شما را از انجام فریضهٔ کار و کوشش باز دارد.

شایستگی
غیر فنی

مثال

حقوق و مزایای فروردین ماه سال ۱۳۹۶ فردی پس از کسر معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم به غیر از معافیت ماده ۸۴ مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال می‌باشد. در سال ۱۳۹۶ معافیت سالیانه حقوق مالیات ۲۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال تعیین گردیده است. برای محاسبه مالیات حقوق وی به قرار زیر عمل می‌کنیم:

$$\text{درآمد سالیانه فرد} = \frac{۱۲}{N} \times (\text{درآمد شخص از ابتدای سال تا به حال} + \text{درآمد ماه جاری شخص})$$

توجه داشته باشید منظور از درآمد اشاره شده در فرمول فوق، درآمد پس از کسر معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم به غیر از معافیت ماده ۸۴ است و N برابر با تعداد ماه کارکرد می‌باشد.

$$(۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰+۰) \times \frac{۱۲}{۱} = ۲،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰$$

با اعمال معافیت ماده ۸۴، درآمد مشمول مالیات فرد برابر است با:

$$۲،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ - ۲۴۰،۰۰۰،۰۰۰ = ۲،۱۶۰،۰۰۰،۰۰۰$$

طبق بخشنامه معافیت مالیاتی سال ۱۳۹۶، مازاد معافیت سالانه حقوق سالانه با نرخ ۱۰٪ و مازاد بر آن با نرخ ۲۰٪ محاسبه می‌شود، بنابراین:

$$۲،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ \times ۵ = ۱۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰$$

پس:

$$۱۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰$$

$$۲،۱۶۰،۰۰۰،۰۰۰ - ۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰ = ۹۶۰،۰۰۰،۰۰۰$$

$$۹۶۰،۰۰۰،۰۰۰ \times ۲۰\% = ۱۹۲،۰۰۰،۰۰۰$$

بنابراین مالیات حقوق سالانه این شخص برابر است با:

$$۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰ + ۱۹۲،۰۰۰،۰۰۰ = ۳۱۲،۰۰۰،۰۰۰$$

از آنجایی که:

$$\text{مالیات حقوق تا پایان ماه جاری} = \frac{N}{۱۲} \times \text{مالیات حقوق سالانه}$$

$$\frac{۱}{۱۲} \times ۲۶،۰۰۰،۰۰۰ = ۲۶،۰۰۰،۰۰۰$$

مالیات حقوق ماه جاری = مالیات حقوق تا پایان ماه قبل - مالیات حقوق تا پایان ماه جاری

بنابراین مالیات فروردین ماه این شخص برابر خواهد بود با:

$$۲۶،۰۰۰،۰۰۰ - ۰ = ۲۶،۰۰۰،۰۰۰$$

نته

توجه داشته باشید از آنجایی که کار عملی‌های کتاب مربوط به ماه‌های متفاوت بوده و اطلاعات ماه‌های قبل در اختیار نمی‌باشد، برای محاسبه مالیات از فرمول زیر استفاده کنید:

$$\text{مالیات حقوق} = \text{نرخ مالیات} \times \text{حقوق و مزایای مشمول مالیات}$$

مثال

به اطلاعات حقوق و مزایای دی ماه سال ۱۳۹۶ شرکت آبادان توجه کنید:

کسور		حقوق و مزایای مشمول مالیات	حقوق و مزایای مشمول بیمه	جمع حقوق و مزایا	مزایای ماهیانه					حقوق ماهیانه	٪
مالیات	بیمه				مأموریت	اضافه کار	حق اولاد	مسکن	بن		
-	۱۲۱۱۶۱۸	-	۱۷۳۰۸۸۲۷	۱۹۱۶۸۵۶۹	-	۶۵۰۹۵۱۷	۱۸۵۹۱۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۱
-	۱۰۸۷۳۴۵	-	۱۵۰۵۳۳۰۵۰۴	۱۷۳۹۳۴۶۶	۱۸۵۹۱۸۶۲	۴۷۴۳۱۹۴	-	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۲
-	۱۰۴۵۹۲۱	-	۱۴۹۴۱۷۳۰	۱۸۰۴۱۵۰۰	۱۲۳۹۱۹۰۸	۴۱۴۲۴۲۰	۱۸۵۹۱۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۳
۶۸۲۳۷	۱۲۱۱۶۱۸	۶۸۲۳۷۴	۱۷۳۰۸۸۲۷	۲۱۰۲۸۰۵۱	-	۶۵۰۹۵۱۷	۳۷۱۹۷۷۲۴	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۴
-	۱۲۵۳۰۴۲	-	۱۷۹۰۰۶۰۱	۱۹۷۶۰۴۶۳	-	۷۱۰۱۱۲۹۱	۱۸۵۹۱۸۶۲	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۵
۳۳۲۳۸	۱۲۵۳۰۴۲	۳۳۲۳۸۲	۱۷۹۰۰۶۰۱	۲۰۶۹۰۳۹۴	-	۷۱۰۱۱۲۹۱	۲۷۸۹۷۹۳	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۶
-	۱۲۵۳۰۴۲	-	۱۷۹۰۰۶۰۱	۱۸۸۳۰۰۵۳۲	-	۷۱۰۱۱۲۹۱	۹۲۹۹۱۳۱	۴۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۹۲۹۹۳۱۰	۷
۱۰۱۴۷۶	۸۳۱۵۶۲۸	۱۰۱۴۷۵۷	۱۱۸۷۹۴۶۹۲	۱۳۴۹۱۳۴۹۶	۳۰۹۹۷۷۰	۴۳۱۹۹۰۵۲۲	۱۳۰۱۹۰۳۴	۲۸۰۰۰۰۰	۷۷۰۰۰۰۰	۶۵۰۹۵۱۷۰	جمع

برای به دست آوردن مالیات به قرار زیر عمل کردیم:

$$\text{[}(\text{حق بیمه سهم کارگر} \times \frac{\text{۲}}{\text{۷}}) + \text{حق مأموریت} + \text{معافیت مالیاتی ماهیانه حقوق]} - \text{جمع حقوق و مزایا} = \text{حقوق و مزایای مشمول مالیات}$$

مالیات حقوق = نرخ مالیات $\times$ حقوق و مزایای مشمول مالیات

به طور نمونه برای نفر چهارم:

$$\text{[}(\text{۲۱۰۲۸۰۵۵۱} - [\text{۲۰۰۰۰۰} + ((\frac{\text{۲}}{\text{۷}}) \times \text{۱۰۱۱۶۱۸})]) \times \text{۶۸۲۳۷۵}] = \text{حقوق و مزایای مشمول مالیات}$$

۶۸۲۳۷۵ = حقوق و مزایای مشمول مالیات

مالیات حقوق = ۱۰٪

۶۸۰۲۳۷ = مالیات حقوق

کار عملی ۸

با توجه به اطلاعات کار عملی ۵، مطلوب است:

محاسبه حقوق و مزایای مشمول مالیات.

کار عملی ۹

با توجه به اطلاعات کار عملی ۸، مطلوب است:

انجام محاسبات مالیات حقوق و دستمزد هر یک از پرسنل.

بررسی نمایید مدارک قابل ارائه به اداره امور مالیاتی در رابطه با حقوق و مزایای کارکنان چه مواردی هستند و مهلت ارسال مدارک تا چه زمانی می باشد؟

فعالیت

مدارک ارسالی و مهلت ارسال مدارک

پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن، مکلفاند مالیات حقوق و دستمزد را محاسبه و کسر و حداکثر تا پایان ضمن تسلیم فهرستی شامل نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت کنند.

به طور مثال؛ شرکت الف هزینه حقوق مهر، را در ۳۰ مهر ثبت کرده و در سوم آبان حقوق را به پرسنل پرداخت کرده است، حداکثر مهلت تسلیم لیست تا پایان ماه بعد یعنی تا ۳۰ آبان می‌باشد. پس از تکمیل لیست مالیات در نرم افزار مالیات و تهییه دیسکت مالیات (شامل فایل لیست ماهانه و فایل ریز کارکرد پرسنل)، به صورت غیرحضوری (اینترنتی) به اداره امور مالیاتی ارسال می‌شود.

فعالیت

در مورد مراحل ارسال الکترونیکی لیست حقوق و دستمزد در سامانه اداره امور مالیاتی تحقیق نموده و گزارش آن را در کلاس ارائه کنید.

درخواست صدور چک

پس از تحویل مدارک و دریافت رسید و خلاصه لیست مالیات بر حقوق، می‌باید نسبت به درخواست صدور چک به مبلغ کل مالیات اقدام نمود. در مورد مثال شرکت آبادان، فرم درخواست صدور چک را به قرار زیر تنظیم می‌نماییم:

شرکت آبادان دستور صدور چک	تاریخ: ..... شماره: .....
از امور مالی به مدیریت عامل	
مبلغ ۱۰۱۴۷۶ ریال به حروف یکصد و یک هزار و چهارصد و هفتاد و شش ریال بابت مالیات مهرماه در وجه سازمان امور مالیاتی کشور طبق مدارک پیوست قابل پرداخت می‌باشد.	
مدیر امور مالی	رئيس حسابداری
مسئول صدور چک	
امور مالی با پرداخت مبلغ فوق الذکر موافقت می‌شود. مدیر عامل	
مبلغ ..... ریال طی چک شماره ..... مورخ ..... بانک ..... حساب جاری شماره ..... به اینجانب (نام و نام خانوادگی) ..... تحویل شد.	
مهر و امضاء دریافت‌کننده چک	

نتکته

امروزه پرداخت مالیات مربوط به حقوق دستمزد در سامانه اداره امور مالیاتی از طریق درگاه بانگی انجام می‌شود.

فعالیت

جرائم ناشی از عدم ارسال به موقع لیست حقوق و دستمزد

به سایت اداره امور مالیاتی و سازمان تأمین اجتماعی مراجعه کرده، جرائم ناشی از عدم ارسال به موقع مالیات و بیمه را استخراج کنید.

کار عملی ۱۰

اطلاعات کارکرد آذرماه پرسنل شرکت ایران به قرار زیر است:

ردیف	شماره پرسنلی	نام	نام خانوادگی	کارکرد روزهای غیبت (روز)	تاریخ کارکرد	نام استعلامی (روز)	مرخصی استحقاقی (روز)	مرخصی استحقاقی (ساعت)	مرخصی استحقاقی (دقیقه)	مأموریت (روز)	اضافه کار (ساعت)
۱	۸۵۴۰۰۰۱۱			۳۰							
۲	۸۵۴۰۰۰۴۹			۳۰							۴۰
۳	۸۵۴۰۰۰۵۱			۳۰							۳۰
۴	۸۵۴۰۰۰۵۳			۳۰							
۵	۸۵۴۰۰۰۸۰			۳۰							۵۵
۶	۸۵۴۰۰۱۶۶			۳۰							۵
۷	۸۵۴۰۰۱۶۷			۳۰							۱۱
۸	۸۵۴۰۰۱۶۹			۳۰							۱۰
۹	۸۵۴۰۰۱۷۱			۳۰							۲۰
۱۰	۸۵۴۰۰۱۷۳			۳۰							۲

مطلوب است:

- (الف) تهییه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد (حداقل حقوق، بن کارگری و حق مسکن دو سال قبل را ملاک محاسبات خود قرار دهید).
- (ب) تهییه و تنظیم لیست بیمه و مالیات (سقف مالیاتی سال مربوطه را از اینترنت استخراج کنید).
- (ج) تکمیل مدارک بیمه و مالیات.
- (د) تکمیل فرم درخواست صدور چک بیمه و مالیات.

کار عملی ۱۱

اطلاعات کارکرد آذرماه پرسنل شرکت یزد به قرار زیر است:

درصد نوبت کاری	اضافه کار (ساعت)	مأموریت (روز)	مرخصی استحقاقی (دقیقه)	مرخصی استحقاقی (ساعت)	مرخصی استحقاقی (روز)	مرخصی استعلامی (روز)	غیبت (روز)	روزهای کارکرد	نام خانوادگی	نام	شماره پرسنلی	ن <small>ج</small>
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۰	۱
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۱	۲
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۲	۳
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۳	۴
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۴	۵
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۵	۶
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۶	۷
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۷	۸
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۸	۹
۲۲/۵							۳۰				۹۲۴۰۰۱۹	۱۰

مطلوب است:

- الف) تهییه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد (حداقل حقوق، بن و حق مسکن سال گذشته را ملاک محاسبات خود قرار دهید).
- ب) تهییه و تنظیم لیست بیمه و مالیات (سقف مالیاتی سال مربوطه را از اینترنت استخراج کنید).
- ج) تکمیل مدارک بیمه و مالیات.
- د) تکمیل فرم درخواست صدور چک بیمه و مالیات.

کار عملی ۱۲

اطلاعات کارکرد تیرماه پرسنل شرکت خراسان به قرار زیر است:

۰	۰	۰	۰	مرخصی دقیقه	
۰	۰	۰	۰	مرخصی ساعتی	
۰	۳	۰	۰	مرخصی روزانه	
۰	۰	۰	۰	غیبت	
۰	۰	۰	۰	کسر کار - دقیقه	
۰	۰	۰	۰	کسر کار - ساعت	
۰	۰	۰	۰	جمعه کاری - دقیقه	
۱۶	۲۴	۱۶	۱۶	جمعه کاری - ساعت	
۰	۰	۰	۰	شب کاری - دقیقه	
۰	۰	۰	۰	شب کاری - ساعت	
۰	۰	۰	۰	اضافه کاری - دقیقه	
۹۲	۱۰۸	۹۲	۹۲	اضافه کاری - ساعت	
۱۹	۲۱	۱۹	۳۱	کارکرد مؤثر - روز	
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	کارکرد استاندارد - روز	
بله	بله	بله	بازنشته	مشمول بیمه	
راتنده	کارمند	کارمند	سرپرست	سمت	
				نام خانوادگی	
				نام	
۴	۳	۲	۱	ردیف	

مطلوب است:

- الف) تهیه و تنظیم لیست حقوق و دستمزد (حداقل مزد، بن کارگری و حق مسکن سال جاری را ملاک محاسبات خود قرار دهید).
- ب) تهیه و تنظیم لیست بیمه و مالیات (سقف مالیاتی را از اینترنت استخراج کنید).

ارزشیابی

				شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق	خودارزیابی هنرجو	نظر هنرآموز
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵
				تعريف مالیات حقوق و دستمزد	۶
				تعريف حقوق و مزایای مشمول و غیرمشمول مالیات	۷
				انجام محاسبات مالیات حقوق و مزايا	۸
				تهییه و تنظیم لیست مالیات توسط نرم‌افزار مالیات و تطبیق لیست مالیات با لیست حقوق و مزايا	۹
				تمکیل مدارک ارسالی مالیات و دریافت برگ خلاصه لیست مالیات	۱۰

طبق تعالیم قرآنی، همه انسان‌ها در مقابل خداوند نسبت به اعمالی که انجام می‌دهند، مسئولیت پاسخگویی و یا حسابدهی دارند، یک کمک‌حسابدار بیمه و مالیات حقوق چگونه می‌تواند این مسئولیت را به جا آورد؟

فکر کنید

به نظر شما کمک‌حسابدار بیمه و مالیات حقوق، چه مسئولیت‌هایی در برابر خدا، خویشن، جامعه و محیط زیست دارد؟

بحث کنید

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد

شرح کار

- ۱ نحوه صحیح استفاده از قوانین و مقررات مالیاتی (بخش خصوصی و دولتی و لشکری)
- ۲ تکمیل جداول مالیات
- ۳ محاسبه مالیات حقوق طبق لیست حقوق و دستمزد
- ۴ تفکیک حقوق و مزایای مشمول یا غیرمشمول مالیات (تیغین حقوق و مزایای مشمول مالیات)
- ۵ تطبیق لیست مالیات تهیه شده با لیست حقوق و دستمزد
- ۶ تکمیل اطلاعات مربوطه و تهیه دیسکت مالیات در نرم افزار مالیاتی
- ۷ تهیه فرم درخواست چک مالیات بر اساس لیست مالیات تهیه شده
- ۸ ارسال لیست مالیات به انضمام دیسکت و چک مالیات به اداره مالیاتی مربوطه و اخذ رسید
- ۹ آشنایی با جرایم مالیاتی و جلوگیری از ایجاد آن

استاندارد عملکرد

تنظيم لیست مالیات حقوق و دستمزد در زمان یعنی براساس قوانین مالیاتی و لیست حقوق و دستمزد

شاخص ها

- ۱ ثبت اطلاعات از لیست حقوق و دستمزد
- ۲ محاسبه مالیات حقوق و دستمزد
- ۳ تطبیق لیست حقوق و دستمزد با لیست مالیات
- ۴ تهیه دیسکت مالیات حقوق
- ۵ تنظیم فرم درخواست صدور چک
- ۶ ارسال لیست، دیسکت و چک مالیات حقوق و دستمزد به سازمان امور مالیاتی

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار- میز و صندلی - ملزمات اداری - ماشین حساب - نرم افزار- کامپیوتر- پرینتر- فرم های پرداخت حق مالیات - قوانین و مقررات مالیاتی
۵ عدد محاسبه مالیات در شرایط مختلف طی حداقل ۳۰ دقیقه
ابزار و تجهیزات: میز و صندلی اداری - کامپیوتر- پرینتر- نرم افزار حقوق و دستمزد - قوانین و مقررات مربوط به مالیات - ملزمات اداری - ماشین حساب

معیار شایستگی

ردیف	مراحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	ثبت اطلاعات از لیست حقوق و دستمزد	۱	
۲	محاسبه مالیات حقوق و دستمزد	۲	
۳	تطبیق لیست حقوق و دستمزد با لیست مالیات	۱	
۴	تهیه دیسکت مالیات حقوق	۱	
۵	تنظیم فرم درخواست صدور چک	۱	
۶	ارسال لیست، دیسکت و چک بیمه حقوق و دستمزد به سازمان امور مالیاتی	۱	
	شاخصی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی، و نگرش:	۲	
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

فصل ۴

حسابداری حقوق و دستمزد

مسئله حقوق و دستمزد کارگر، همواره مورد بحث و بررسی و دقت نظر بوده است. زیرا این امر یکی از مهم‌ترین موضوعات و مسائل جامعه بشری به شمار می‌آید. در حقیقت، این مسئله جزء زیر ساخت‌های نظام اجتماعی است. از این رو، برای حل آن، تئوری‌ها، اصول و قواعد متعددی پدید آمده، و قوانین زیادی وضع شده است. دین اسلام به دلیل اینکه یک نظام و برنامه الهی برای زندگی است، اهمیت فراوانی برای تحقق عدالت اجتماعی در جامعه نشان می‌دهد و به اشکال مختلف موضوع احقيق حق کارگران را مورد تأکید قرار داده است.

همچنین به موجب لوح‌های کشف شده در تخت جمشید، ما امروز می‌دانیم که سازندگان تخت‌جمشید را بردگان تشکیل نمی‌دادند بلکه مردان و زنان آزاده‌ای بوده‌اند که به اندازه تخصص خود و کاری که انجام می‌دادند دستمزد می‌گرفتند. به آنان نه تنها دستمزدی شایسته که گاه پاداش و هدیه نیز پرداخت شده است.

در این میان ثبت حقوق و دستمزد کارگران به گونه‌ای دقیق و مناسب، همواره از مهم‌ترین موضوعات مربوط به حقوق و دستمزد بوده است.

قالَ عَلَيْهِ الْسَّلَامُ :

دَخَلْتُ بِلَادِكُمْ بِأَشْمَالِيِّ هَذِهِ وَرَاحَلَتِي وَرَاحَلَتِي هَا هِيَ فَانِ أَنَا خَرَجْتُ مِنْ بِلَادِكُمْ بِغَيْرِ
مَا دَخَلْتُ فَأَنَّتِي مِنَ الْخَاتِمِينَ.

حضرت علی (ع) می‌فرمایند :

ای مردم ! من با این لباسی که بر تن دارم و مرکبی که بر آن سوار هستم وارد شهر
شما شدم. پس اگر من از شهر شما خارج شدم در حالی که چیز دیگری غیر از اینها
داشتیم، بدانید به شما خیانت کرده‌ام.

«المناقب، جلد ۲، صفحه ۹۸»

مقدمه

با توجه به اهمیت موضوع حقوق و دستمزد، همواره محاسبات و صدور اسناد مربوط به این موضوع از مباحثت مورد توجه حسابداران در شرکت‌های مختلف بوده است. تنظیم اسناد مربوط، به صورت صحیح و به موقع از اهمیت خاصی برخوردار است و شایسته است حسابداران در رابطه با این موضوع دقت نظر لازم را به کار گیرند.

استاندارد عملکرد

صدر اسناد حسابداری حقوق و دستمزد، بیمه و مالیات بر اساس لیست حقوق و دستمزد و سند حسابداری ذخیره مخصوصی براساس سوابق پرسنل و قوانین کار و تأمین اجتماعی

شاپیوگی‌هایی که در این فصل کسب می‌کنید

- ۱ توانایی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد
- ۲ توانایی ثبت اسناد حسابداری مزایای نقدی و غیرنقدی
- ۳ توانایی صدور سند حسابداری پرداخت حق بیمه و مالیات حقوق و دستمزد
- ۴ توانایی طبقه‌بندی و تفکیک مدارک و مستندات و اسناد حسابداری
- ۵ توانایی انجام بایگانی اسناد حسابداری و مدارک و مستندات مربوطه
- ۶ توانایی محاسبه میزان مانده مخصوصی کارکنان
- ۷ توانایی تعدیل مبلغ مانده مخصوصی کارکنان
- ۸ توانایی صدور سند ذخیره مخصوصی و باخرید مخصوصی کارکنان

فعالیت

+ -
× ÷**۱** مبلغ ریالی هر یک از موارد زیر را در سال جاری مشخص کنید:

■ مزد مبنای روزانه: .....

■ مزد مبنای ساعتی: .....

■ پایه سنواتی - روزانه: .....

■ دستمزد یک ساعت اضافه کاری: .....

■ دستمزد پایه یک ساعت کار در شب (برای کارگر غیر نوبت کار): .....

■ بن کارگری - ماهانه: .....

■ حق مسکن - ماهانه: .....

■ حق اولاد (به ازای ۱ فرزند) - ماهانه: .....

■ عیدی - ماهانه: .....

■ حق سنت - ماهانه: .....

۲ کارگر شرکت سیستان در طول یک هفته، ۵۵ ساعت به کار اشتغال داشته است. میزان ساعت اضافه کاری

وی و مبلغ آن را محاسبه کنید. (طبق حداقل حقوق سال جاری): .....

۳ شرط دریافت پایه سنواتی چیست؟ .....

.....

۴ شرط دریافت حق اولاد چیست؟ .....

با توجه به آموخته‌های قبلی خود جواب سؤالات زیر را در جدول مربوط جاگذاری کنید:

- ۱ در صورت طی حداقل مسافتی معادل ۵۰ کیلومتر جهت انجام کار برای شرکت، به کارگر تعلق می‌گیرد.
- ۲ کاری که در طول ماه گردش دارد به نحوی که نوبت‌های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود.
- ۳ در صورت داشتن فرزند و حداقل ۷۲۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه به کارگر تعلق می‌گیرد.
- ۴ بابت کمک هزینه مسکن به کارگر پرداخت می‌شود.
- ۵ کارگر می‌تواند ..... از مرخصی سالانه خود را برای سال بعد ذخیره نماید.
- ۶ نرخ دستمزد کارگر بابت کار در این روز، معادل نرخ اضافه کاری است.
- ۷ درصد فوق العاده اضافه کاری
- ۸ به مجموع مزد مبنا و پایه سنواتی اصطلاحاً ..... گفته می‌شود.
- ۹ زمان انجام کار روز از ساعت ۶ صبح تا ساعت ..... است.
- ۱۰ درصد فوق العاده شب کاری (برای کارگران غیرنوبت کار)
- ۱۱ شرط دریافت پایه سنواتی داشتن حداقل ..... سابقه کار در شرکت است.
- ۱۲ درصد بیمه اجتماعی سهم کارفرما
- ۱۳ درصد حق بیمه سهم کارگر
- ۱۴ درصد بیمه بیکاری سهم کارفرما

														۱
														۸
														۲
														۹
														۳
														۱۰
														۴
														۱۱
														۵
														۱۲
														۶
														۱۳
														۷
														۱۴
عبدت ده جزء دارد، که نه جزء آن کسب روزی حلال است. رسول خدا(ص)														

لیست حقوق و مزایای پرسنل «شرکت نمونه» در زیر ارائه گردیده است:

卷之三

در لیست حقوق و دستمزد فوق مشخص کنید برای صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد و هزینه پیمده، به اطلاعات کدام قسمت‌ها نیاز داریم؟ (در روی لیست مشخص کنید)

کسر حقوق و دستمزد

فعالیت

۱ منظور از کسور قانونی چیست؟ و شامل چه مواردی می‌شود؟

۲ حکم قضایی مبنی بر برداشت مبلغی مشخص از حقوق کارگری دریافت کرده‌اید، این موضوع در چه حسابی نشان داده خواهد شد؟

۳ منظور از کسور توافقی چیست؟ چند نمونه ذکر کنید؟

۴ کارگری قبل از پایان ماه به واحد حسابداری مراجعه و تقاضای دریافت بخشی از حقوق خود را نموده است. با پرداخت مبلغی به وی موافقت می‌گردد. این موضوع تحت چه عنوانی ثبت خواهد شد؟

فعالیت

۱ مزایای نقدی و غیرنقدی مربوط به حقوق.

۲ مفهوم «کارانه» چیست؟ مثال‌هایی از صنایع مختلف ذکر کنید.

ارزشیابی

ردیف.	شاخص‌های مورد ارزشیابی			
	نظر هنرآموز	خودارزیابی هنرجو	ناموفق	موفق
۱		حضور به موقع در کلاس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط		
۲		همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)		
۳		شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری		
۴		پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن		
۵		ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی		
۶		تعريف اضافه‌کاری، حق جذب و سایر مزایای مربوط به حقوق		
۷		تعريف کسور حقوق		
۸		توانایی تحلیل اجزای حقوق و مزایای پرسنل		
۹		توانایی تحلیل و تفکیک کسور قانونی و توافقی		
۱۰		توانایی تفکیک مزایای نقدی و غیرنقدی		

برداشت گل برای گلاب‌گیری

بدهی‌های مربوط به حقوق و دستمزد

۱ سایر حساب‌های پرداختنی – بیمه پرداختنی

یکی از بدهی‌هایی که با تنظیم و ثبت لیست حقوق و دستمزد کارگران در پایان هر ماه برای واحد اقتصادی ایجاد می‌گردد، بدهی به سازمان تأمین اجتماعی می‌باشد که معمولاً تحت عنوان «سایر حساب‌های پرداختنی – سازمان تأمین اجتماعی» شناسایی می‌شود.

فعالیت

+ -
× ÷

در سامانه سازمان تأمین اجتماعی موارد زیر را جستجو و در کلاس ارائه دهید:

۱ مدارک و شرایط لازم جهت اخذ کد بیمه کارگاه توسط کارفرما:

۲ مدارک و شرایط لازم برای بیمه شدن هر کارگر:

۳ درصد بیمه قابل پرداخت برای هر یک از کارگران زیر را مشخص کنید:

ردیف	وضعیت کارگر	درصد بیمه سهم کارگر	درصد بیمه اجتماعی سهم کارفرما	درصد بیمه بیکاری سهم کارفرما
۱	کارگر عادی	.....	.....	.....
۲	مالک (سهامدار)	.....	.....	.....
۳	کارگر جانباز	.....	.....	.....

یادآوری: طبق قوانین جاری سازمان تأمین اجتماعی، هر نفر حقوق بگیر باید به میزان ۷٪ از حقوق خود را بابت استفاده از مزایای تأمین اجتماعی و بازنشستگی به عنوان «حق بیمه» پرداخت نماید. کارفرما موظف است در پایان هر ماه این مبلغ را به همراه ۲۳٪ حق بیمه سهم خود (۰٪ بیمه اجتماعی سهم کارفرما و ۳٪ بیمه بیکاری سهم کارفرما) طبق لیست حقوق تنظیم شده برای کارگران، به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

نکته

لازم به یادآوری است که در محاسبه حق بیمه‌های مربوط به حقوق و دستمزد کارگران باید معافیت‌های بیمه‌ای، مدنظر قرار گیرد. به عنوان مثال سهامدار (مالک) از پرداخت ۳٪ حق بیمه بیکاری معاف است و جانبازان عزیز از پرداخت ۷٪ حق بیمه سهم کارگر معاف می‌باشند.

مثال

جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه کارگران یک شرکت در فروردین ماه سال جاری معادل ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال است. حق بیمه‌های مربوط به حقوق آنها به ترتیب زیر محاسبه می‌گردد:

حل:

$$300,000,000 \times \%7 = 21,000,000$$

حق بیمه سهم کارگر

$$300,000,000 \times \%20 = 60,000,000$$

بیمه اجتماعی سهم کارفرما

$$300,000,000 \times \%3 = 9,000,000$$

بیمه بیکاری سهم کارفرما

$$21,000,000 + 60,000,000 + 9,000,000 = 90,000,000$$

جمع کل حق بیمه

فعالیت

از سامانه سازمان تأمین اجتماعی اقلامی از حقوق و دستمزد را که مشمول بیمه نمی‌باشد، جستجو کنید:

.....

صدور سند حسابداری مربوط به حق بیمه‌های حقوق و دستمزد (با صرفنظر از سایر کسور دستمزد):

شماره صفحه دفتر روزنامه: تعداد ضمائم:			شرکت ..... سند حسابداری	ردیف	شماره سند: تاریخ سند:
بستانکار (ریال)	بسنگانکار (ریال)	مبلغ جزء بدهکار (ریال)	شرح		
xx			هزینه حقوق و دستمزد - حقوق و مزايا		
xx (۱)			هزینه حقوق و دستمزد - بیمه سهم کارفرما		
xx (۲)			سایر حساب‌های پرداختی - سازمان تأمین اجتماعی		
xx			سایر حساب‌های پرداختی - حقوق پرداختی		
					جمع:
شرح سند: ثبت با بت حق بیمه سهم کارگر و کارفرما ماه ..... تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:					
(۱) ۲۳٪ × جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه					
(۲) ۳۰٪ × جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه					

نکته

در برخی شرکت‌ها، هزینه حقوق و دستمزد سهم کارفرما در سندی جداگانه ثبت می‌گردد.

فعالیت

+

-

×

÷

بررسی نمایید که حداقل مواردی از حقوق و مزایای کارگران، که طبق مصوبه دولت، کارفرما موظف است در سال جاری در لیست حقوق و دستمزد پرسنل خود به سازمان تأمین اجتماعی گزارش نماید، کدام‌اند؟

مثال

نیما در شرکتی مشغول به کار است. حقوق و مزایای مشمول بیمه‌وی در مرداد معادل ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. محاسبات و سند حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد و حق بیمه ایشان به شکل زیر است:

$$15,000,000 \times \% 7 = 1,050,000$$

$$15,000,000 \times \% 23 = 3,450,000$$

$$1,050,000 + 3,450,000 = 4,500,000$$

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شماره سند:
		هزینه حقوق و دستمزد - حقوق و مزايا				تاریخ سند: ۵/۳۱
		هزینه حقوق و دستمزد - بیمه سهم کارفرما				
		سایر ح پ - سازمان تأمین اجتماعي				
		سایر ح پ - حقوق پرداختني				
		جمع:				
شرح سند: ثبت بابت بیمه سهم کارگر و هزینه حقوق و دستمزد بیمه اجتماعي و بیکاری مردادماه						
تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:						

کار عملی ۱

ردیف	عنوان	مبلغ (ریال)
۱	مزد مینا	
۲	پایه سنواتی	
۳	بن کارگری	
۴	حق مسکن	
۵	حق اولاد	
۶	اضافه کاري	
	جمع حقوق و مزايا	

خانم دینا در «شرکت آذربایجان» مشغول به کار می‌باشد. اطلاعات زیر مربوط به مهرماه سال جاری ایشان است:

«سابقه بیمه: ۵ سال، تعداد اولاد: ۱، سابقه کار در شرکت: ۲ سال، مدت اضافه کار: ۵۰ ساعت.

مطلوب است:

(الف) انجام محاسبات حقوق و مزایای کارگر

(ب) محاسبه حق بیمه‌های مربوط به حقوق و دستمزد

(ج) صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد به همراه هزینه بیمه اجتماعي و بیکاری (با صرف نظر از سایر کسور)

یادآوری: حق اولاد مشمول بیمه نمی‌باشد.

صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد به همراه بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری (با صرف نظر از سایر کسور دستمزد):

- ۱** مهلت ارسال لیست حقوق ماهانه کارگران و پرداخت حق بیمه مربوط به آن، در سامانه سازمان تأمین اجتماعی چه مدت است؟ .....

۲ جزئیه عدم ارسال لیست حقوق پرسنل در سامانه تأمین اجتماعی در مهلت مقرر: .....

۳ جزئیه تأخیر در پرداخت حق بیمه پرسنل، به سازمان تأمین اجتماعی؛ .....

به نظر شما یک کارفرمای با وجودان و اخلاق مدار چه مسئولیت ها و تعهداتی در برابر کارگران خود دارد؟
در مورد این موضوع در کلاس گفت و گو کنید.

۲ سایر حساب‌های پرداختنی – مالیات حقوق و دستمزد

بدهی دیگری که با تنظیم و ثبت لیست حقوق و دستمزد کارکنان در پایان هر ماه برای واحد اقتصادی ایجاد می‌گردد، بدھی به سازمان امور مالیاتی است؛ که معمولاً تحت عنوان «سایر حساب‌های پرداختنی – اداره امور مالیاتی» شناسایی می‌شود.

در پایان هر ماه و در زمان تنظیم لیست حقوق و دستمزد، واحد حسابداری، مالیات حقوق پرسنل را محاسبه و در حسابی تحت عنوان «سایر حساب‌های پرداختنی – مالیات حقوق و دستمزد» ثبت نموده و در موعد مقرر به سازمان امور مالیاتی پرداخت می‌نماید.

فعالیت

+ -
× ÷

به جز معافیت مالیاتی سالانه حقوق که هر ساله توسط دولت اعلام می‌گردد، مابقی معافیت‌های مالیاتی مربوط به حقوق کارگران زیر را جست‌وجو کنید:

ردیف	وضعیت کارگر	درصد معافیت
۱	کارگر عادی	.....
۲	کارگر عادی (شاغل در مناطق محروم)	.....
۳	کارگر جانباز	.....

فعالیت

+ -
× ÷

موارد زیر را مشخص کنید:

۱ مبلغ ریالی معافیت مالیاتی حقوق و دستمزد در سال جاری:

ماهانه	سالانه	شرح
.....	.....	معافیت مالیاتی حقوق و دستمزد

۲ درصد مالیات متعلق به حقوق و دستمزد کارگران عادی در هر یک از سطوح زیر:

درصد	شرح	ردیف
.....	حقوق تا معادل مبلغ معافیت مالیاتی حقوق	۱
.....	حقوق از مبلغ معافیت مالیاتی حقوق تا ۵ برابر آن	۲
.....	حقوق از ۵ برابر مبلغ معافیت و بیشتر	۳

۳ در سال جاری محاسبه مالیات حقوق و دستمزد کارگران به چه صورت انجام می‌پذیرد با همکلاسی‌های خود در این رابطه مذاکره کنید.

فعالیت

+ -
× ÷

در سامانه سازمان امور مالیاتی اقلامی از حقوق و دستمزد را که مشمول مالیات نمی‌باشند، جستجو کنید:

.

یادآوری: نحوه محاسبه مالیات حقوق کارگران

$$\begin{aligned} \text{حقوق مشمول مالیات} &= [\text{سایر معافیت‌های مالیاتی حقوق} + \frac{2}{7} \times \text{حق بیمه سهم کارگر}] + \text{معافیت مالیاتی حقوق] - \text{جمع} \\ &\text{حقوق و مزایای مشمول مالیات} \\ \text{مالیات حقوق و دستمزد} &= \text{نرخ مالیات} \times \text{حقوق مشمول مالیات} \end{aligned}$$

صدور سند حسابداری مربوط به مالیات حقوق و دستمزد (با صرف نظر از سایر کسور حقوق):

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت .....:	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند:
ردیف	کد حساب	
		هزینه حقوق و دستمزد - حقوق و مزایا
		هزینه حقوق و دستمزد - بیمه سهم کارفرما
xxxxx		سایر حساب‌های پرداختنی - سازمان تأمین اجتماعی
xxxxx		سایر حساب‌های پرداختنی - اداره امور مالیاتی
xxxxx		سایر حساب‌های پرداختنی - حقوق پرداختنی
xxxxxx	xxxxxx	جمع:
شرح سند: ثبت بابت هزینه حقوق و دستمزد، بیمه و مالیات ماه .....:		
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

مثال

اطلاعات زیر مربوط به حقوق آقای شادمان در «شرکت کردستان» در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۶ است:

معافیات مالیاتی ماهانه حقوق	جمع حقوق و مزایای مشمول مالیات و بیمه
۲۰،۰۰۰،۰۰۰	۳۰،۰۰۰،۰۰۰

محاسبه و سند مربوط به مالیات حقوق این کارگر (با صرف نظر از سایر کسور حقوق) به ترتیب زیر خواهد بود:
حل:

$$\begin{aligned} &(7\% \times 30,000,000) \quad \downarrow \\ &30,000,000 - [20,000,000 + (\frac{2}{7} \times 21,000,000)] = 9,400,000 \\ &9,400,000 \times 10\% = 940,000 \quad \text{مالیات حقوق و دستمزد} \end{aligned}$$

سند حسابداری هزینه حقوق و دستمزد، بیمه و مالیات:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمایم:	شماره سند: شرکت کردستان
					تاریخ سند:
		هزینه حقوق و دستمزد - حقوق و مزايا		٣٠،٠٠٠،٠٠٠	بستانکار (ریال)
		هزینه حقوق و دستمزد - بیمه سهم کارفرما		٦،٩٥٠،٠٠٠	بدهکار (ریال)
		ساير حساب هاي پرداختني - سازمان تأميم اجتماعي		٩،٥٥٠،٠٠٠	
		ساير حساب هاي پرداختني - اداره امور مالياتي		٩٤٥،٠٠٠	
		ساير حساب هاي پرداختني - حقوق پرداختني		٢٦،٩٦٠،٠٠٠	
		جمع: سی و شش ميليون و نهدصد هزار ریال		٣٦،٩٥٠،٠٠٠	٣٦،٩٥٠،٠٠٠
.....					..... شرح سند: ثبت بابت هزینه حقوق و دستمزد، بیمه و مالیات ماہ .....
..... تصویب کننده: تأیید کننده:					..... تنظیم کننده:

کار عملی ۲

جدول زیر مربوط به اطلاعات حقوق پرسنل «شرکت آبادان» در مهرماه سال جاری است:

ردیف	نام کارگر	جمع حقوق و مزاياي مشمول بيمه و ماليات	وضعیت کارگر	مبلغ مالیات
۱	آرانی	۳۵،۰۰۰،۰۰۰	عادی	.....
۲	بیدگلی	۲۵،۰۰۰،۰۰۰	عادی	.....
۳	شیرازی	۲۵،۵۰۰،۰۰۰	جانباز	.....
۴	سمنانی	۱۹،۰۰۰،۰۰۰	عادی	.....
	جمع	۱۰۴،۵۰۰،۰۰۰		.....

تذکر: در اين ماه به کارگران مزاياي غير مشمول بيمه و ماليات (مانند حق اولاد و حق مأموریت) تعلق نگرفته است. مطلوب است:

- (الف) محاسبه بیمه و مالیات حقوق هر یک از پرسنل
- (ب) صدور سند حسابداری بیمه و مالیات مربوط به لیست حقوق کلیه کارگران (با صرف نظر از ساير کسور حقوق)

صدور سند حسابداری مالیات مربوط به لیست حقوق کارگران:

اسناد حسابداری مربوط به حسابداری حقوق و دستمزد: در اینجا کلیه ثبت‌های مربوط به حقوق و دستمزد را مرور می‌کنیم. به طور کلی ثبت‌های مربوط به حقوق و دستمزد کارگران شامل مراحل زیر می‌باشد:

محله ۱: ثیت‌های طی ماه

مرحله ۲: ثبت‌های لیست حقوق و دستمزد در پایان ماه

مرحله ۳: شیوه‌های پرداخت‌های مربوط به حقوق و دستمزد

مرحله ۱: اسناد حسابداری مربوط به حقوق، طی ماه: ممکن است طی ماه مبالغی تحت عنوان «مساعده» یا «وام» و نظایر آن به کارگران پرداخت شود:

۱) صدور سند پرداخت مساعدہ پہ پرسنل:

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

۲ صدور سند پرداخت وام به پرسنل:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شماره سند:
		سایر حساب‌های دریافتی - وام کارکنان	.....	تاریخ سند:
xx		موجودی نقد - بانک		
				جمع:
			.....	شرح سند: ثبت بابت پرداخت وام به آقای .....
				تنظیم‌کننده: تأیید کننده: تصویب کننده:

مرحله ۲: اسناد حسابداری مربوط به لیست حقوق و دستمزد: در پایان هر ماه پس از تنظیم و تکمیل لیست حقوق و دستمزد کارگران و مشخص شدن مبلغ ناخالص و خالص حقوق و کسور مربوط به آن، ثبت‌های مربوط به لیست حقوق که شامل ثبت لیست و ثبت بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری است، انجام می‌گیرد:

۱ صدور سند لیست حقوق و دستمزد:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	شماره سند:
		.....	.....	تاریخ سند:
		هزینه حقوق و دستمزد - حقوق و مزايا		
xx		سایر حساب‌های پرداختی - سازمان تأمین اجتماعی		
xx		سایر حساب‌های پرداختی - اداره امور مالیاتی		
xx		سایر حساب‌های پرداختی - صندوق اجرا		
xx		سایر حساب‌های پرداختی - فسط تعاوی (۲)		
xx		سایر حساب‌های دریافتی - مساعده		
xx		سایر حساب‌های دریافتی - وام کارکنان		
xx		سایر حساب‌های پرداختی - حقوق پرداختی		
				جمع:
		.....	.....	شرح سند: ثبت بابت لیست حقوق ماه .....
				تنظیم‌کننده: تأیید کننده: تصویب کننده:

- (۱) کسور قانونی
(۲) اگر شرکت تعاضی شخصیت حقوقی خارج از شرکت باشد، از عنوان سایر حساب‌های پرداختی استفاده می‌شود.
(۳) کسور توافقی (ممکن است کسور توافقی دیگری نیز وجود داشته باشد. مانند قسط مسکن و...)

۲ صدور سند هزینه بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری سهم کارفرما:

شماره صفحه دفتر روزنامه:		شرکت		شماره سند:	
تعداد ضمایر:		سند حسابداری		تاریخ سند:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
	(۱) xx	هزینه حقوق و دستمزد - بیمه سهم کارفرما			
xx		سایر حساب‌های پرداختنی - سازمان تأمین اجتماعی			
جمع:					
..... شرح سند: ثبت بابت بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری سهم کارفرما ماه					
تصویب کننده:		تأیید کننده:	تنظیم کننده:		
(۱) ۲۳٪ × جمع حقوق و مزایای مشمول بیمه)					

در بسیاری شرکت‌ها ثبت ۱ و ۲ فوق، به صورت ثبت مرکب تنظیم می‌گردد. (مانند سند حسابداری صفحه ۱۱۵)

نکته

کار عملی ۳

اطلاعات زیر مربوط به حقوق و دستمزد کارگران «شرکت خراسان» در آذر ماه سال جاری می‌باشد:
۹۵،۰۰۰،۰۰۰ ۱ جمع حقوق و مزایای مشمول:

تهویه و ضمحلات:

- ۱ به کارگران حق اولاد و حق مأموریت تعلق نگرفته است.
۲ شرکت تعاوی، شخصیت حقوقی خارج از شرکت است.
مطلوب است:

الف) صدور سند حسابداری مربوط به لیست حقوق و دستمزد کارگران در پایان آذر ماه
ب) صدور سند حسابداری مربوط به هزینه پیمه سهم کارفرما در پایان آذر ماه

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

۱ صدور سند مربوط به لیست حقوق و دستمزد کارگران در پایان آذرماه:

۲ صدور سند مربوط به هزینه بیمه اجتماعی و بیمه پیکاری سهم کارفرما در پایان آذرماه:

محله ۳: اسناد حسابداری پرداخت‌های مربوط به حقوق و دستمزد:

۱ صدور سند پرداخت حقوق کارگران:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	.....	شرکت ..... سند حسابداری	شماره سند:
تعداد ضمایم:	.....		تاریخ سند:
(بستانکار (ریال))	مبلغ جزء بدهکار (ریال)	شرح	ردیف کد حساب
xx		سایر حساب‌های پرداختنی - حقوق پرداختنی	
xx		موجودی نقد - بانک	
جمع:			
شرح سند: ثبت بابت پرداخت حقوق ماه			
تصویب‌کننده:	.....	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

۲ صدور سند پرداخت حق بیمه مربوط به حقوق به سازمان تأمین اجتماعی: (معادل مانده سایر حساب‌های پرداختنی - سازمان تأمین اجتماعی)

شماره صفحه دفتر روزنامه:	.....	شرکت ..... سند حسابداری	شماره سند:
تعداد ضمایم:	.....		تاریخ سند:
(بستانکار (ریال))	مبلغ جزء بدهکار (ریال)	شرح	ردیف کد حساب
xx		سایر حساب‌های پرداختنی - سازمان تأمین اجتماعی	
xx		موجودی نقد - بانک	
جمع:			
شرح سند: ثبت بابت پرداخت حق بیمه حقوق ماه			
تصویب‌کننده:	.....	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

۳ صدور سند پرداخت مالیات حقوق به اداره امور مالیاتی:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	.....	شرکت ..... سند حسابداری	شماره سند:
تعداد ضمایم:	.....	.....	تاریخ سند:
(بستانکار (ریال))	بسنانکار (ریال)	ردیف کد حساب	.....
xx	xx	.....	.....
xx	xx	.....	.....
جمع:			.....
شرح سند: ثبت بابت پرداخت مالیات حقوق ماه			.....
تصویب کننده:	.....	تأیید کننده:	.....
.....			تنظیم کننده:

۴ صدور سند سایر پرداخت‌های مربوط به کسور حقوق:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	.....	شرکت ..... سند حسابداری	شماره سند:
تعداد ضمایم:	.....	.....	تاریخ سند:
(بستانکار (ریال))	بسنانکار (ریال)	ردیف کد حساب	.....
xx	xx	.....	.....
xx	xx	.....	.....
xx	xx	.....	.....
جمع:			.....
شرح سند: ثبت بابت پرداخت سایر کسور حقوق ماه			.....
تصویب کننده:	.....	تأیید کننده:	.....
.....			تنظیم کننده:

نکته

- ۱ ممکن است کسور دیگری نیز وجود داشته باشد. مانند: قسط مسکن و... که در مرحله پرداخت‌های مربوط به حقوق، به شکل فوق ثبت خواهد شد.
- ۲ با توجه به اینکه برای حساب‌های مساعد و وام کارکنان قبل از پایان ماه سند پرداخت انجام گرفته است با صدور سند حقوق و دستمزد در پایان ماه، مانند این حساب‌ها کاهش می‌یابد. لذا نیازی به ثبت پرداخت نخواهند داشت.
- ۳ در صورتی که تاریخ پرداخت‌های مربوط به حقوق دستمزد، در یک زمان مشخص باشد، می‌توان کلیه ثبت‌های مرحله پرداخت را به صورت مركب (یک‌جا) انجام داد.

کار عملی ۴

برای کار عملی ۳ سندهای حسابداری مربوط به پرداخت‌های حقوق و دستمزد، بیمه، مالیات و سایر کسور را تنظیم نمایید. (تاریخ کلیه پرداخت‌ها در ۱۰/۵ و از محل بانک است).

۱ صدور سند مربوط به پرداخت حقوق:

۲ صدور سند پرداخت حق پیمه:

٣ صدور سند پرداخت مالیات و سایر کسور:

محاسبه و ثبت دقیق و به موقع حقوق و دستمزد کارگران و پرداخت‌های مربوط به آن، تأثیرات روانی و انگیزشی زیادی بر روی کارگران خواهد داشت. این موضوع کارگران را دلگرم و متعهد به کار نموده و انگیزه لازم برای انجام هرچه بهتر کار را در آنها ایجاد می‌نماید. از طرف دیگر محاسبه و ثبت نادرست و غیر دقیق حقوق و مزایای کارگران و پرداخت آن با تأخیر باعث می‌شود کارگران انگیزه لازم برای کار مفید و مؤثر را از دست داده و این موضوع می‌تواند نتایج ناخوشابنده‌ی برای شرکت در بی، داشته باشد.

ارزشیابی

نظر هنرآموز		خودارزیابی هنرجو		شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق		
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵
				تعريف بستانکاران دولتی حقوق و دستمزد	۶
				تعريف حق مالیات و بیمه حقوق	۷
				توانایی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد	۸
				توانایی صدور سند حسابداری پرداخت حق بیمه	۹
				توانایی صدور سند حسابداری پرداخت مالیات حقوق و دستمزد	۱۰

امام صادق (ع) فرمودند:

«اللَّا كُدُودٌ عَلَىٰ عِيالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ»

کسی که خود را برای روزی خانواده اش به زحمت می اندازد و کار می کند همانند مجاهد در راه خدا است.

«اصول کافی، جلد ۵، صفحه ۸۸

با نثار درود به تمام کارگرانی که در راه کار و کسب روزی حلال جان خود را از دست داده اند.

روحشان شاد

اسناد و مدارک حسابداری حقوق و دستمزد

در حسابداری، هر رویداد مالی برای آنکه قابل اتکا باشد مبتنی بر اسناد مثبته است. اسنادی که به روشی ماهیت، تاریخ و مبالغ مربوط به رویدادها را نمایش می دهند و می توانند مرجع رسیدگی های بعدی باشند.

فعالیت

۱ مفهوم اسناد مثبته را بیان کنید.

۲ اسناد مثبته مربوط به حقوق و دستمزد را نام ببرید.

۳ نمونه ای از اسناد مثبته مربوط به حقوق کارگران یک شرکت را تهیه نموده و در کلاس ارائه کنید.

اسناد حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد پرسنل یک شرکت باید به نحوی مطلوب و منظم طبقه‌بندی شود به‌گونه‌ای که امکان پیگیری و بررسی‌های بعدی را به آسانی فراهم نماید. بهتر است در هر شرکت پرونده‌ای از اطلاعات پرسنلی کارگران تهیه و نگهداری گردد.

فعالیت

به نظر شما هر شرکت چه مدارک و اطلاعات پرسنلی از کارگران خود را باید دریافت و نگهداری نماید؟

همچنین باید بایگانی مناسبی نیز از آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های مربوط به حقوق و دستمزد سال جاری تهیه و در دسترس باشد.

در کنار موارد فوق، مدارک مربوط به محاسبه حقوق ماهانه کارگران شامل کارت ساعت، گزارش تولید، لیست حقوق و دستمزد، فیش حقوقی و... نیز باید به شکلی دقیق و منظم بایگانی گردد.

طبقه‌بندی اسناد

از اساسی‌ترین مراحل بایگانی، طبقه‌بندی اسناد است. طبقه‌بندی اسناد از نظر بایگانی عبارت است از: تقسیم‌بندی اسناد به دسته‌هایی که حداقل میان آنها یک موضوع مشترک و خاص وجود داشته باشد. به عنوان مثال اسناد مربوط به «اطلاعات پرسنلی» در قسمت کارگزینی و «اسناد حسابداری» در قسمت بایگانی حسابداری نگهداری می‌شود.

خصوصیات طبقه‌بندی اسناد و مدارک

- یک طبقه‌بندی منطقی و صحیح که اساس تشکیل یک پرونده است باید دارای خصوصیات زیر باشد:
- (الف) امنیت: طبقه‌بندی اسناد باید طوری پی‌ریزی شود که محل دقیق سند از امنیت کافی برخوردار باشد.
  - (ب) سرعت: طبقه‌بندی باید موجبات دست یافتن به اسناد مورد لزوم، در حداقل زمان را فراهم سازد.
  - (ج) سهولت: نحوه طبقه‌بندی باید به سهولت قابل فهم بوده و اجرای آن امکان‌پذیر باشد.
  - (د) انعطاف‌پذیری: روش طبقه‌بندی باید طوری انتخاب شود که با تغییر و تحولات شرکت قابل تغییر و انعطاف باشد.

فعالیت

به نظر شما در مورد خصوصیات طبقه‌بندی اسناد و مدارک مربوط به حقوق و دستمزد، کدام یک از موارد فوق از اهمیت بیشتری برخوردار است؟ چرا؟

.

طبقه‌بندی مدارک و مستندات حقوق و دستمزد

طبقه‌بندی مدارک و مستندات حقوق و دستمزد به شکل‌های مختلفی قابل انجام است. در دایره حقوق و دستمزد در زونکن‌های جداگانه باید هر ماهه اسناد مثبته مربوط به حقوق به نحو مناسب نگهداری شود.

فعالیت

+ -
× ÷

تحقیق کنید که علاوه بر استناد مربوط به محاسبه حقوق پرسنل، در واحد حسابداری حقوق و دستمزد چه استناد و مدارک، آیین نامه ها و بخش نامه های مرتبط با حقوق پرسنل شرکت، مناسب است که تهیه و نگهداری شود؟

فعالیت

+ -
× ÷

به نظر شما به جای نگهداری استناد و مدارک حسابداری حقوق و دستمزد به شکل کاغذی، بهتر نیست جهت صرفه جویی در کاغذ، آنها را به صورت فایل در رایانه نگهداری نماییم؟ در مورد مزایا و معایب این کار در کلاس گفت و گو کنید.

تعريف بایگانی

بایگانی دارای دو مفهوم است:

- ۱ بایگانی یعنی طبقه بندی، تنظیم و نگهداری استناد و حفاظت از آنها با روشی که بتوان با سرعت، دقت، سهولت، و صرف وقت و نیروی انسانی کم به آن استناد دست پیدا کرد.
- ۲ بایگانی یعنی محل نگهداری استناد و مدارک بر طبق ضوابط معین و علمی. در مفهوم عام «بایگانی» را فن طبقه بندی، تنظیم، حفظ و نگهداری استناد و مدارک می گویند.

فعالیت

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

۱ به نظر شما آیا بایگانی اسناد و مدارک حقوق و دستمزد باید در دسترس کلیه پرسنل شرکت باشد؟

.....

۲ مسئول قسمت بایگانی یک شرکت باید دارای چه خصوصیات فردی و اخلاقی باشد؟

.....

اهمیت بایگانی

هنگامی بایگانی ارزش و اعتبار لازم را کسب خواهد کرد که اطلاعات آن به طور مستمر و مداوم به روز شود. به گونه‌ای که با مراجعه به هر پرونده آخرین اقدامات و عملیات بر روی پرونده، در دسترس باشد.

أنواع روش‌های بایگانی

بایگانی‌ها براساس عمر و ارزش اداری، به ۳ دسته تقسیم می‌شوند:

۱ بایگانی جاری

در این نوع بایگانی، اسناد فعال می‌باشند و دائمًاً مورد نیاز دایرہ ایجاد کننده هستند. مانند کارت ساعت کارکرد کارگران.

۲ بایگانی نیمه جاری

«بایگانی نیمه جاری»، بایگانی است که به پرونده‌های موجود در آن بر حسب نیاز مراجعه می‌گردد. مانند لیست حقوق و دستمزد مربوط به ماه‌های قبل.

۳ بایگانی راکد

در این بایگانی پرونده‌های نگهداری می‌شوند که به حکم قانون تا زمان معینی باید در شرکت وجود داشته باشند. مانند: اسناد و دفاتر قانونی شرکت (مربوط به سنتوات گذشته).

در هر شرکت با توجه به اینکه پرونده‌های بیمه و مالیاتی مربوط به حقوق و دستمزد پرسنل تا سال‌ها قابل پیگیری و حسابرسی می‌باشند، بنابراین باید به شکل منظم و دقیقی بایگانی شوند؛ بهنحوی که در مراجعت بعدی به سرعت قابل دسترسی باشند. مثلاً پرونده‌های مالیاتی شرکت تا ده سال بعد از دوره عملکرد قابل پیگیری قانونی می‌باشند. این موضوع اهمیت روش‌ها و نوع بایگانی مناسب را روشن می‌سازد.

فعالیت

+ -
× ÷

منظور از «امحاء» پرونده بایگانی چیست؟ درباره این موضوع تحقیق کنید.

فعالیت

+ -
× ÷

شما به عنوان حسابدار حقوق و دستمزد یک شرکت چه مسئولیت‌های حرفه‌ای و اخلاقی در برابر کارگران از یک طرف و کارفرما از طرف دیگر دارید؟

ارزشیابی

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف اسناد و مدارک حسابداری	۶	
				تعریف حق بایگانی	۷	
				توانایی انتخاب روش بایگانی مناسب برای یک شرکت	۸	
				توانایی طبقه‌بندی و تفکیک مدارک و اسناد حسابداری	۹	
				توانایی انجام بایگانی اسناد حسابداری	۱۰	

دو عامل ضروری در تحقق رؤیاها یتان، خوش‌بینی و وفاداری است. برای موفقیت در هر کاری، همین که از خود برای جامعه و آن کار مایه بگذارید، کافی است. هرچه اطلاعات، تجربیات و تلاش‌های شما بیشتر باشد، ذهنتان نیز فعال‌تر است و مسائل پیچیده‌تر را با سهولت بیشتری حل می‌کند.

کیم و وچونگ

نمونه هایی از اسناد و مدارک مربوط به حقوق و دستمزد

۱ نمونه گزارش کارکرد

کسر کار / غیبت		اضافه کاری		مرخصی / مأموریت		کارکرد	خروج	ورود	روز	تاریخ	نحوه
عنوان	مدت	عنوان	مدت	عنوان	مدت						
کسر کار	۰۱:۰۰	عادی	۰۱:۰۰			۰۸:۰۰	۱۸:۰۰	۰۹:۰۰	دوشنبه	۱۳۹۵/۰۶/۰۱	*
		عادی	۰۲:۰۰			۰۹:۰۰	۱۸:۰۰	۰۷:۰۰	سه شنبه	۱۳۹۵/۰۶/۰۲	*
کسر کار	۰۱:۰۰					۰۸:۰۰	۱۶:۰۰	۰۸:۰۰	چهارشنبه	۱۳۹۵/۰۶/۰۳	*
کسر کار	۰۱:۰۰					۰۴:۰۰	۱۲:۰۰	۰۸:۰۰	پنج شنبه	۱۳۹۵/۰۶/۰۴	*
		تعطیل	۰۶:۰۰				۱۵:۰۰	۰۹:۰۰	جمعه	۱۳۹۵/۰۶/۰۵	*
کسر کار	۰۳:۰۰					۰۶:۰۰	۱۵:۰۰	۰۹:۰۰	شنبه	۱۳۹۵/۰۶/۰۶	*

حضور	غياب	اضفة کار	مرخصی	مأموریت
	٢٨:١٥ ساعتی: ١ روزانه:	٣٠:٠٠ عادی: ٣٤:٠٠ تعطیل:	٥٥:٠٠ ساعتی: روزانه:	ساعتی: روزانه:
١٦٦:٤٥			١٤:٠٠	جمع

۲ نمونه فیش حقوقی

نمونه لیست حقوق و دستمزد ۳

عدم حضور کارگ در محل کار یا هماهنگی قبلی، تحت چه عنوانی بیان می‌شود؟

أنواع موخصى

بدون شک در زمان‌های مختلف و به اقتضای شرایط، کارگران نیاز به مرخصی پیدا می‌کنند. از طرف دیگر عدم حضور آنها در محیط کار باعث بروز مشکلاتی برای شرکت و کارفرما می‌شود. قانون گذار برای شرایط مختلف و با حفظ مصالح کارگر و کارفرما مرخصی‌های متنوعی پیش‌بینی نموده است. انواع مرخصی عبارت‌اند از: مرخصی استحقاق، مرخصی استعلام، مرخصی بدون حقه، مرخصی موعد.

- ۱ آیا در تمام انواع مرخصی (به جز مرخصی بدون حقوق) حقوق و مزایای کارگر به طور کامل پرداخت می‌گردد؟

.....

۲ تحقیق کنید آیا کارگران می‌توانند از کل مرخصی سالانه خود به صورت یکجا استفاده کنند؟ توضیح دهید.

.....

۳ در مورد مرخصی، موردی تحقیق کنید.

فعالیت

+ -
× ÷

در هر یک از موارد زیر کارگر از چه نوع مرخصی استفاده می‌نماید؟

مرخصی استحقاقی

عدم حضور در محل کار جهت انجام معالجه بیماری

مرخصی استعلامجی

عدم حضور در محل کار جهت انجام فریضه حج تمتع

مرخصی بدون حقوق

عدم حضور در محل کار به دلیل فوت پدر

مرخصی موردی

عدم حضور در محل کار جهت زایمان

عدم حضور در محل کار جهت ادامه تحصیل (به مدت دو سال)

عدم حضور چند ساعت در یک روز در محل کار جهت کار شخصی
(با هماهنگی قبلی با شرکت)

مانده مرخصی (مرخصی استفاده نشده)

در طی هر سال هر کارگر حق دارد از مرخصی سالانه خود استفاده نماید. به آن مقدار از این مرخصی که تا پایان سال استفاده نشده باشد «مرخصی استفاده نشده» می‌گویند.

۱ میزان مرخصی سالانه کارگران در کارهای سخت و زیان‌آور چه مدت است؟

۲ آیا ارجاع اضافه کاری به کارگرانی که در کارهای سخت و زیان‌آور مشغول به کار می‌باشند، مجاز است؟

فعالیت

+ -
× ÷

مدت مرخصی استحقاقی سالانه با استفاده از مزد و احتساب ۴ روز جمعه معادل یکماه است. یعنی هر کارگر در هر سال می‌تواند از ۲۶ روز کاری (معادل ۲۰۸ ساعت) مرخصی استفاده کند. (در اینجا یک روز معادل ۸ ساعت در نظر گرفته شده است که برخی شرکت‌ها در مورد مرخصی یک روز را معادل $\frac{7}{33}$ می‌دانند)

لازم به ذکر است در شرکت‌ها برای کارگر قراردادی، مانده مرخصی استفاده نشده در انتهای هر سال محاسبه و با وی تسویه حساب می‌گردد. به این صورت که در پایان سال اگر کارگر کمتر از ۲۰۸ ساعت (8×26 روز) مرخصی سالانه خود را استفاده کرده باشد، دستمزد مربوط به آن را محاسبه و به وی پرداخت می‌کنند.

فعالیت

+ -
× ÷

مدت زمان مرخصی استحقاقی ماهانه کارگر چه میزان است؟ محاسبات آن را ارائه دهید:

«مانده مرخصی» هر کارگر عبارت است از میزان مرخصی استفاده نشده وی به علاوه مرخصی‌های ذخیره شده از سال‌های قبل.

فعالیت

+ -
× ÷

بررسی نمایید که اگر از مرخصی استحقاقی سالانه کارگر (در قرارداد دائم) بیش از حد مجاز در پایان سال باقیمانده باشد در شرکت‌ها با آن چگونه برخورد می‌شود؟

فعالیت

+

-

×

÷

کارگری در سال گذشته (اولین سال کارکرد) از ۱۸ روز و در سال جاری از ۱۹۲ ساعت مرخصی سالانه خود استفاده نموده است. مانده مرخصی این کارگر در پایان سال جاری معادل چند روز می‌باشد؟

محاسبه مدت و مبلغ مانده مرخصی سالانه

میزان مرخصی استفاده شده - مرخصی استحقاقی سالانه = میزان باقیمانده مرخصی

$$\text{میزان باقیمانده مرخصی} \times \frac{\text{مزایای مستمر} + \text{حقوق}}{۲۲۰} = \text{مبلغ مانده مرخصی}$$

نکته

مزایای مستمر در فرمول فوق شامل بن کارگری، حق مسکن و حق اولاد می‌باشد.

!

مثال

کارگری در سال ۱۳۹۵ حداکثر قانونی مرخصی خود را ذخیره نموده و در سال ۱۳۹۶ نیز فقط از ۱۸ روز مرخصی استحقاقی خود استفاده کرده است. شرکت قصد دارد با این کارگر تسویه حساب نموده و وجه باقیمانده مرخصی وی را به ایشان پرداخت کند.

مانده مرخصی این کارگر و مبلغی که باید بابت آن به وی پرداخت گردد بر مبنای حقوق پایه و مزایای مستمر (معادل ۳۷۶,۹۷۷ ریال) به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{باقیمانده مرخصی استحقاقی کارگر} = ۱۷ - (۲۶ - ۱۸) = ۹$$

$$\text{مبلغ باقیمانده مرخصی کارگر} = ۹ \times ۳۷۶,۹۷۷ = ۶,۴۰۸,۶۰۹$$

فعالیت

+

-

×

÷

با توجه به مبلغ پایه حقوق و مزایای مستمر روزانه کارگران در سال جاری و با این فرض که کارگری در پایان سال معادل ۴۰ ساعت مرخصی باقیمانده داشته باشد، معادل ریالی این مرخصی را محاسبه نمایید.

کار عملی ۵

کارگری در طول سال قبل، از ۱۶۸ ساعت و در سال جاری از ۲۰ روز مرخصی استحقاقی سالانه خود استفاده نموده است. شرکت تصمیم دارد به نرخ دستمزد پایه و مزایای مستمر ساعتی سال جاری، مبلغ مرخصی استحقاقی این کارگر را تسویه حساب نماید.

مطلوب است محاسبه:

الف) باقیمانده مرخصی استحقاقی کارگر

ب) مبلغ باقیمانده مرخصی کارگر

ارزشیابی

ردیف.	شاخص‌های مورد ارزشیابی	خودارزیابی هنرجو	نظر هنرآموز	ناموفق	موفق
		خودارزیابی هنرجو	نظر هنرآموز	ناموفق	موفق
۱	حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط				
۲	همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)				
۳	شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری				
۴	پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن				
۵	ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی				
۶	تعریف مرخصی				
۷	تعریف انواع مرخصی				
۸	توانایی محاسبه مرخصی استفاده نشده				
۹	توانایی محاسبه مانده مرخصی سال‌های قبل				
۱۰	توانایی محاسبه مبلغ مانده مرخصی				

پیامبر اسلام (ص) می‌فرمایند:

«إِذْفَعُوا أَجْرَةَ الْأَجْيَرِ قَبْلَ أَنْ يَجْفَ عَرْقَهُ»
مزد کارگر را قبل از آنکه عرقش خشک شود، پردازید.

ارزشیابی شایستگی صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد

شرح کار

- ۱ کنترل مستندات و محاسبات لیست حقوق و دستمزد
- ۲ کنترل مستندات و محاسبات سایر مزایای نقدی و غیرنقدی کارکنان
- ۳ صدور سند حسابداری حقوق و مزایا
- ۴ صدور سند حسابداری پرداخت حقوق
- ۵ کنترل مستندات و محاسبات حق بیمه حقوق کارکنان
- ۶ صدور سند حسابداری و پرداخت حق بیمه کارکنان
- ۷ کنترل مستندات و محاسبات مالیات متعلقه به حقوق کارکنان
- ۸ صدور سند حسابداری پرداخت مالیات حقوق کارکنان
- ۹ مرتب‌سازی استاد بر اساس شماره / تاریخ سند حسابداری
- ۱۰ تفکیک مدارک و مستندات حسابداری بر اساس پرونده‌های مربوطه (پرونده‌های مالیاتی، بیمه، اموال، مخارج خارجی، قراردادها و...)
- ۱۱ بایگانی استاد حسابداری طبق روش‌های متداول بایگانی

استاندارد عملکرد

صدور استاد حسابداری بیمه و مالیات و حقوق بر اساس لیست حقوق و دستمزد

شاخص‌ها

- ۴ صدور سند حسابداری حقوق و دستمزد
- ۵ تفکیک استاد و مدارک حسابداری
- ۶ بایگانی استاد و مدارک حسابداری
- ۳ صدور سند حسابداری پرداخت حق بیمه حقوق

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: میز و صندلی اداری- اتاق کار- کامپیوتر- پرینتر - ملزمات اداری - ماشین حساب- نرم‌افزار- آبین‌نامه داخلی- مجموعه قوانین بیمه و مالیات- حداقل ۴ مورد کار در ۳۰ دقیقه

ابزار و تجهیزات: میز و صندلی اتاق کار- کامپیوتر - پرینتر - نرم‌افزار مالی حقوق و دستمزد- نرم‌افزار اکسل- ماشین حساب- دیسکت و یا CD - ملزمات اداری

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نموده قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	صدر سند حسابداری حقوق و دستمزد	۲	
۲	صدر سند حسابداری سایر مزایای نقدی و غیرنقدی پرسنل	۱	
۳	صدر سند حسابداری پرداخت حق بیمه حقوق	۱	
۴	صدر سند حسابداری پرداخت مالیات حقوق	۱	
۵	تفکیک استاد و مدارک حسابداری	۱	
۶	بایگانی استاد و مدارک حسابداری	۱	
شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی، و نگرش:			
میانگین نمرات			
* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.			

حساب هزینه دستمزد مرخصی و ذخیره دستمزد مرخصی

در ابتدای هر دوره مالی برای سرشکن شدن هزینه دستمزد ایام مخصوصی کارگران مبلغ دستمزد مربوط به آن به ترتیبی که بیان می‌شود، برآورد و برای ثبت آن از حساب‌هایی تحت عنوان «هزینه حقوق و دستمزد ایام مخصوصی» و «سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مخصوصی» استفاده می‌گردد.

روش‌های ثبت دستمزد ایام مرخصی

- ۱** روش ثبت دستمزد ایام مرخصی پس از استفاده کارکنان از مرخصی استحقاقی: در این روش دستمزد ایام مرخصی کارگران در زمان استفاده آنها از مرخصی و به صورت یکجا به حساب هزینه حقوق منظور می‌شود.

۲ روش ایجاد ذخیره: در این روش در ابتدای دوره مالی دستمزد ایام مرخصی کارگران برای تمام دوره مالی برآورد و ثبت می‌گردد. (معادل دستمزد ۹ روز)

محاسبه ذخیره دستمزد ایام مرخصی

ذخیره ماهانه دستمزد ایام مرخصی معمولاً در ابتدای دوره مالی به ترتیب زیر محاسبه می‌شود:

ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماهانه = $\frac{۱}{۱۲} \times \frac{۹}{۳۰} \times حقوق پایه و مزایای مستمر ماهانه برآورده کارگران)$

حسابداری دستمزد ایام مرخصی

الف) صدور سند حسابداری ذخیره دستمزد ایام مرخصی؛ (در پایان هر ماه)

شماره سند:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت .....
تاریخ سند:	تعداد ضمائم:	سند حسابداری
ردیف	کد حساب	شرح
	(ریال) بستانکار(ریال) بدھکار(ریال)	مبلغ جزء
	xx	هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی
	xx	سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مرخصی
		جمع:
		شرح سند: ثبت ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماه .....
تنظیم کننده:	تأیید کننده:	تصویب کننده:

نکته

ب) صدور سند تعدلیل حساب ذخیره دستمزد ایام مخصوصی: (در پایان دوره مالی)
در پایان دوره مالی یکی از ۳ حالت زیر واقع می‌شود:

حالت ۱: فقط ۹ روز از مخصوصی کارگر باقیمانده باشد: در این حالت ثبتی در دفاتر انجام نمی‌گیرد.
حالت ۲: بیش از ۹ روز از مخصوصی کارگر باقیمانده باشد: در این حالت مبلغ مربوط به مخصوصی باقیمانده مازاد
بر ۹ روز، محاسبه و به کارگر پرداخت می‌گردد. و ۹ روز مخصوصی برای سال بعد ذخیره می‌شود.

در قراردادهای موقت در پایان قرارداد کل مبلغ مربوط به مخصوصی‌های باقیمانده کارگر محاسبه و به وی
پرداخت می‌شود.

محاسبه مبلغ بازخرید مخصوصی:

حقوق پایه و مزایای مستمر روزانه $\times$ مدت باقیمانده مخصوصی استحقاقی(روز) = مبلغ بازخرید مخصوصی
و سند حسابداری زیر انجام می‌گیرد:

ردیف	کد حساب	تاریخ سند:	شماره سند:
		سند حسابداری	شرکت .....
		تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:
		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مخصوصی	
xx		موجودی نقد - بانک	بدهکار(ریال)
xx			بسستانکار(ریال)
جمع:			
شرح سند: ثبت بابت پرداخت دستمزد ایام مخصوصی (بازخرید مخصوصی)			
تصویب کننده:		تأیید کننده:	تنظیم کننده:

حالت ۳: کمتر از ۹ روز از مرخصی کارگر باقیمانده باشد: در این حالت حساب‌های هزینه و ذخیره دستمزد ایام مرخصی تعدیل شده و ثبت زیر انجام می‌گیرد: (معادل اختلاف ریالی مرخصی باقیمانده با ۹ روز)

شماره صفحه دفتر روزنامه:				شرکت	شماره سند:
تعداد ضمائم:				سند حسابداری	تاریخ سند:
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء بدھکار(ریال)	بسنانکار(ریال)	تعداد ضمائم:
		سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مرخصی	xx		
xx		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی			
					جمع:
شرح سند: ثبت بابت تعدیل هزینه و ذخیره دستمزد ایام مرخصی					
تصویب کننده:			تأیید کننده:		
تقطیع کننده:					

- ۱** مانده حساب ذخیره دستمزد ایام مرخصی هر ساله با توجه به آخرین نرخ‌های دستمزد تعديل می‌گردد.
۲ در قراردادهای موقت معمولاً در پایان هر دوره مالی مانده مرخصی کارگران صفر می‌شود (ثبت‌های مناسب انجام می‌گیرد).

نکته

مثا

در ابتدای دوره مالی، واحد حسابداری «شرکت تولیدی گیلان» حقوق پایه و مزایای مستمر ماهانه کارگران این شرکت را معادل $۴۸۰,۰۰۰$ ریال پرآورده است.

مطلوب است:

الف) محاسبه ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماهانه کارگران

ب) صدور سند حسابداری مربوط به ذخیره دستمزد ایام مرخصی استحقاقی در فروردین ماه

حل:

$$(480,000,000 \times \frac{9}{30}) \times \frac{1}{12} = 12,000,000$$

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت لاهیجان	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۱/۳۱
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	ردیف کد حساب
۱۲،۰۰۰،۰۰۰	مبلغ جزء	شرح
۱۲،۰۰۰،۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی
		سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مرخصی
		جمع:
		شرح سند: ثبت بابت ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماه فروردین
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

مثال

متوسط حقوق پایه کارکنان «شرکت تولیدی لاهیجان» در ابتدای سال ۱۳×۷ معادل $۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰$ ریال برآورده است. طبق آیین نامه داخلی شرکت معادل ریالی مانده مرخصی پرسنل (مازاد بر ۹ روز مرخصی قابل ذخیره) به ایشان پرداخت خواهد شد. (نرخ پایه دستمزد و مزایای مستمر روزانه $۳۵۰،۰۰۰$ ریال) مطلوب است:

- الف) محاسبه ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماهانه کارگران
- ب) صدور سند مربوط به ذخیره دستمزد ایام مرخصی فروردین و اردیبهشت ماه این شرکت
- ج) صدور سند بازخرید دستمزد ایام مرخصی کارگران تا پایان سال فقط از نیمی از مرخصی سالانه خود استفاده نموده اند)

$$\text{الف)} \quad \frac{۹}{۳۰} \times \frac{۱}{۱۲} = ۳،۰۰۰،۰۰۰$$

ب) صدور سند ذخیره دستمزد ایام مرخصی فروردین:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت لاهیجان	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۱/۳۱
بستانکار(ریال)	بدهکار(ریال)	ردیف کد حساب
۳،۰۰۰،۰۰۰	مبلغ جزء	شرح
۳،۰۰۰،۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی
		سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مرخصی
		جمع:
		شرح سند: ثبت بابت ذخیره دستمزد ایام مرخصی فروردین ماه
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:

فصل چهارم؛ حسابداری حقوق و...

صدور سند ذخیره دستمزد ایام مرخصی اردیبهشت:

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت لاهیجان	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۲/۳۱
بستانکار(ریال)	مبلغ جزء بدھکار(ریال)	شرح
۳،۰۰۰،۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی
۳،۰۰۰،۰۰۰		سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره دستمزد ایام مرخصی
		جمع:
تصویب کننده:	تأیید کننده:	شرح سند: ثبت بابت ذخیره دستمزد ایام مرخصی اردیبهشت ماه
تنظیم کننده:		

ج) صدور سند بازخرید دستمزد ایام مرخصی: (در پایان سال)

$$\begin{aligned}
 & 26-13=13 \\
 & 13-9=4 \\
 & 4 \times 350,000 = 1,400,000
 \end{aligned}
 \quad \begin{aligned}
 & \text{باقیمانده مرخصی} \\
 & \text{باقیمانده مرخصی مازاد بر } 9 \text{ روز} \\
 & \text{مبلغ مرخصی قابل بازخرید}
 \end{aligned}$$

شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت لاهیجان	شماره سند:
تعداد ضمائم:	سند حسابداری	تاریخ سند: ۱۲/۲۹
بستانکار(ریال)	مبلغ جزء بدھکار(ریال)	شرح
۱،۴۰۰،۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد - دستمزد ایام مرخصی
۱،۴۰۰،۰۰۰		موجودی نقد - بانک
		جمع:
تصویب کننده:	تأیید کننده:	شرح سند: ثبت بابت بازخرید دستمزد ایام مرخصی
تنظیم کننده:		

کار عملی ۶

متوسط حقوق پایه و مزایای مستمر کارکنان «شرکت کنگاور» در ابتدای سال ۱۳۹۶ معادل ۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال برآورد گردیده است.
مطلوب است:

- الف) محاسبه ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماهانه کارگران
ب) صدور سند حسابداری ذخیره دستمزد ایام مرخصی فروردین ماه

کار عملی ۷

در پایان سال جاری معادل ۸ روز از مرخصی کارگری باقیمانده است. طبق توافق مقرر گردید این میزان مرخصی به نرخ حقوق پایه و مزایای مستمر سال جاری باخرید شود.
مطلوب است:

- الف) محاسبه مبلغ باخرید مرخصی
ب) صدور سند مربوط به باخرید دستمزد ایام مرخصی

کار عملی ۸

آقای مشهدی در «شرکت خراسان» در سال ۱۳×۷ مشغول به کار بوده است. در ابتدای دوره مالی معادل ۹ روز برای ایشان ذخیره دستمزد ایام مرخصی برآورده و طی سال ثبت شده است. با ایشان توافق گردید که در پایان سال ۹ روز از مرخصی برای سال بعد ذخیره گردد. (نرخ حقوق پایه و مزایای مستمر روزانه ۴۵۰،۰۰۰ ریال درنظر گرفته شد) مطلوبست؛ انجام محاسبات مربوط به مرخصی آقای مشهدی و صدور اسناد حسابداری مربوط به آن با هر یک از مفروضات زیر در پایان سال؛

- فرض (۱) ۹ روز مرخصی ایشان باقیمانده باشد.
فرض (۲) ۱۶ روز از مرخصی ایشان باقیمانده باشد.
فرض (۳) ۳ روز از مرخصی ایشان باشد.

کار عملی ۹

اطلاعات مربوط به کارگران «شرکت طبرستان» در فروردین سال جاری به شرح زیر است:

ردیف	نام و نام خانوادگی	عنوان	شغل	جنس	تاریخ آغاز به کار	تاریخ نزدیک کار	اضافه کاری (ساعت)	مزد (ساعت)	مساعدہ	ساقمه کار در شرکت	ساقمه پیمایه	نعت فرزند	نوبت کار
۱	علی علوی سهامدار(مالک)	مدیر عامل					۳۰	۱۰	۱۰،۰۰۰،۰۰۰	۲ سال	۲۰ سال	۱	-
۲	محمد محمدی	حسابدار	عادی				۳۳	۱۱:۳۰	-	۶ ماه	۳ سال	۲	-
۳	رضا رضایی	انباردار	عادی				۱۰:۳۰	۱۰	۳،۰۰۰،۰۰۰	۲ سال	۱۰ سال	۳	-
۴	محسن محسنی	نگهبان	عادی				۱/۱۶	۳	-	۶ ماه	۶ ماه	۳	صبح و شب
۵	کاظم کاظمی	فروشنده	عادی				-	۱۵	-	۱ سال	۱۰ سال	۱	صبح و عصر
۶	کریم کریمی	فروشنده	عادی				۱/۱	۱۰	-	-	-	-	صبح و عصر
	جمع							۸۳:۳۰	۵۹:۳۰	۱۳،۰۰۰،۰۰۰			

توضیحات:

- ۱ کلیه پرسنل شرکت براساس حداقل مزد، حقوق و مزايا دریافت می‌کنند به جز علی علوی (مدیر عامل) که مزد مبنای روزانه معادل ۷۰۵۰۰۰ ریال در شرکت مشغول به کار است.
- ۲ کارگران کلیه مزاياي قانوني را (در صورت داشتن شرایط) دریافت می‌کنند.
- ۳ ماليات حقوق کارگران طبق قانون محاسبه می‌گردد.
- ۴ ذخیره دستمزد ایام مرخصی ماهانه برآورد و ثبت می‌گردد.
- ۵ کلیه پرداخت‌های مربوط به حقوق و دستمزد در تاریخ ۲/۵ انجام گردیده است.

مطلوب است:

- الف) تکمیل لیست حقوق و دستمزد پرسنل برای فروردین سال جاری
- ب) صدور سند لیست حقوق و دستمزد و هزینه بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری فروردین ماه
- ج) صدور سند ذخیره دستمزد ایام مرخصی فروردین ماه
- د) صدور اسناد حسابداری کلیه پرداخت‌های مربوط به حقوق و دستمزد فروردین ماه

لیست حقوق و مزایای کارگران

سال: ..

پیشنهاد:

مشخصات فردی	اطلاعات مزدی	حقوق و مزایای کارگر	سال: ..
ردیف	سمت	نام خانوادگی	
نام			
زمین			
ج			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			
۶			
۷			
۸			
۹			
۰			
۱			
۲			
۳			

فصل چهارم: حسابداری حقوق و...

صدور سند لیست حقوق و دستمزد:

صدور سند هزینه بیمه اجتماعی و بیمه بیکاری سهم کارفرما:

صدور سند ذخیره دستمزد ایام مرخصی:

صدور سند یرداخت حقوق کارگران:

صدور سند پرداخت حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی:

صدور سند پرداخت مالیات حقوق یه اداره امور مالیاتی:

پاکبان زحمت کش شهرداری، از صبح، قبل از طلوع آفتاب به کار در پارک مشغول می شود. حاصل تلاش او و همکارانش وجود فضایی تمیز و پاکیزه برای ما و خانواده هایمان است. ایشان با کار مفید و مؤثر، دستمزد دریافت می کند. برای همه ما، او و بقیه کارگران عزیز الگوی رفتاری مناسب می باشند. الگویی برای کار و تلاش برای محله، شهر و کشورمان و کسب روزی حلال.

با تقدیم احترام به تمام کارگران دلسوزی که مشغول خدمت به کشور عزیزمان هستند.

فعالیت

به نظر شما، ما چه مسئولیت هایی در برابر خدمات پاکبانان (این قشر زحمت کش جامعه) داریم؟ در مورد این موضوع با حضور هنرآموز خود گفت و گو کنید.

ارزشیابی

نظر هنرآموز		خودارزیابی هنرجو		شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف:
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق		
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آن	۴
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵
				تعریف حساب هزینه مرخصی	۶
				تعریف حساب ذخیره مرخصی	۷
				توانایی محاسبه مبلغ بازخرید مرخصی	۸
				توانایی صدور سند حسابداری ذخیره مرخصی کارکنان	۹
				توانایی صدور سند پرداخت مرخصی	۱۰

با توجه به تعالیم اخلاقی، یک کمک حسابدار تهیه استناد حسابداری حقوق و دستمزد چه مسئولیت‌هایی بر عهده دارد؟

فکر کنید

به نظر شما کمک حسابدار تهیه استناد حسابداری حقوق و دستمزد چه مسئولیت‌هایی در برابر کارگران و کارفرمایان و جامعه دارد؟

بحث کنید

ارزشیابی شایستگی صدور سند ذخیره مخصوصی کارکنان

شرح کار

- ۱ محاسبه و کنترل مانده مخصوصی بر اساس قوانین تأمین اجتماعی و امور استخدامی
- ۲ محاسبه نرخ ساعتی / روزانه مخصوصی بر اساس قوانین وزارت کار و سازمان تأمین اجتماعی
- ۳ محاسبه ذخیره مخصوصی «مانده مخصوصی در سال های قبل»
- ۴ تطبیق و تعدیل مانده مخصوصی بر اساس ذخیره مانده مخصوصی در سال های قبل و مانده در سال جاری
- ۵ صدور سند حسابداری ذخیره مخصوصی کارکنان
- ۶ محاسبه ذخیره باخرید مخصوصی کارکنان
- ۷ تهیه فرم باخرید مخصوصی کارکنان
- ۸ صدور سند حسابداری پرداخت باخرید مخصوصی کارکنان در حین خدمت

استاندارد عملکرد

صدر سند حسابداری ذخیره سازی مخصوصی بر اساس سوابق پرسنل و قوانین کار و تأمین اجتماعی

شاخص ها

- ۱ محاسبه میزان مانده مخصوصی کارکنان
- ۲ تعدیل مبلغ مانده مخصوصی کارکنان
- ۳ صدور سند ذخیره مخصوصی کارکنان
- ۴ صدور سند باخرید مخصوصی کارکنان

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار - میز و صندلی - ملزمات اداری - ماشین حساب - نرم افزار - کامپیوتر - پرینتر - قوانین و مقررات وزارت کار و سازمان تأمین اجتماعی
۲ مورد صدور سند ذخیره مخصوصی کارکنان به مدت ۲۰ دقیقه
ابزار و تجهیزات: اتاق کار - میز و صندلی اداری - ملزمات اداری - ماشین حساب - کامپیوتر - پرینتر - قوانین و مقررات وزارت کار و سازمان تأمین اجتماعی - فرم باخرید مخصوصی کارکنان

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	محاسبه میزان مانده مخصوصی کارکنان	۱	۱
۲	تعديل مبلغ مانده مخصوصی کارکنان	۲	۲
۳	صدر سند ذخیره مخصوصی کارکنان	۱	۱
۴	صدر سند باخرید مخصوصی کارکنان	۱	۱
	شاخصی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی، و نگرش:	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

فصل ۵

مزایای پایان خدمت و تسویه حساب کارکنان

یک کارگر به مدت طولانی در یک واحد اقتصادی مشغول به کار می‌باشد. در پایان سال‌های خدمت یکی از موضوعات کلیدی و با اهمیت، محاسبه دقیق و درست مزایای پایان خدمت و حقوق و دستمزد ایشان و تسویه حساب به موقع با آنها است. واحد حسابداری در رابطه با این موضوع باید دقیق و متعارف داشته باشد.

چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن
اگر باران به کوهستان نبارد

که می خوانند ملاحان سرودی
به سالی دجله گردد خشک رودی
«گلستان سعدی - باب هفتم»
(در تأثیر تربیت)

مقدمه

یکی از عوامل کلیدی ایجاد انگیزه و تعهد برای کارگران هر واحد اقتصادی، موضوع حقوق و دستمزد ایشان می باشد. محاسبه دقیق و پرداخت به موقع حقوق و مزایای کارگران می تواند آنها را به نیروهایی متعهد، سخت کوش و وفادار برای واحد اقتصادی تبدیل کند.

استاندارد عملکرد

صدور استناد حسابداری ذخیره سنتوات خدمت براساس سوابق خدمتی، کارکنان پرسنل و قوانین کار و تأمین اجتماعی و تسويه حساب کارکنان بر اساس قوانین کار و تأمین اجتماعی و فرم تسويه حساب

شاخصهایی که در این فصل گسب می کنید

- ۱ توانایی محاسبه سنتوات پایان خدمت کارکنان
- ۲ توانایی انجام محاسبه و تعیین مبلغ سنتوات پایان خدمت کارکنان، توانایی انطباق مبلغ سنتوات سالهای قبل و سال جدید، توانایی تعیین مبلغ هزینه و سنتوات پایان خدمت کارکنان
- ۳ توانایی صدور سند حسابداری ذخیره سنتوات پایان خدمت کارکنان
- ۴ توانایی صدور سند حسابداری بازخریدی سنتوات کارکنان حین خدمت
- ۵ توانایی تعیین مدت سنتوات خدمت، عیدی، مانده مرخصی، و کارکرد ماه جاری و سایر معوقات
- ۶ توانایی محاسبه مزایای پایان خدمت کارکنان
- ۷ توانایی کنترل حسابهای مربوط به تسويه حساب و مزایای پایان خدمت
- ۸ توانایی محاسبه مالیات متعلقه، توانایی محاسبه عیدی قابل پرداخت
- ۹ توانایی محاسبه مبلغ خالص قابل پرداخت، توانایی تکمیل فرم تسويه حساب کارکنان

حسابداری عیدی سالانه

به موجب ماده واحده قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاههای مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ مجلس شورای اسلامی، کلیه کارفرمایان مکلفاند به هر یک از کارگران خود به نسبت یک سال کار معادل شصت روز آخرین مزد به عنوان عیدی و پاداش بپردازند، مبلغ پرداختی از این بابت به هر یک از کارگران نبایستی از معادل نود روز حداقل مزد روزانه قانونی تجاوز کند.

در ابتدای هر دوره مالی مبلغ عیدی و پاداش سالانه بر اساس تجربیات گذشته برآورد می‌گردد. سپس عیدی و پاداش ماهانه را محاسبه و به «حساب هزینه حقوق و دستمزد - عیدی و پاداش» بدهکار و «حساب ذخیره عیدی و پاداش» بستانکار می‌شود.

دلیل برآورده مبلغ عیدی و پاداش سالانه در ابتدای دوره مالی و ثبت ماهانه آن این است که بهتر است هزینه مربوط به عیدی و پاداش در طی سال سرشکن شده و فقط در ماه پرداخت عیدی (عموماً اسفندماه) به حساب هزینه منظور نگردد و هزینه یک ماه به صورت انفجاری افزایش نیابد.

اسناد حسایداری مربوط به عیدی و پاداش:

الف) صدور سند عبدي و ياداش، ماهانه

این سند معادل یک دوازدهم مبلغ عیدی و پاداش سالانه، در پایان هر ماه انجام می‌گیرد:

شماره صفحه دفتر روزنامه:		شرکت		شماره سند:	
تعداد ضمائم:		سند حسابداری		تاریخ سند:	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		هزینه حقوق و دستمزد - عیدی و پاداش	xx		
xx		سایر حساب های پرداختنی - ذخیره عیدی و پاداش			
جمع:					
شرح سند: ثبت بابت ذخیره عیدی و پاداش ماه					
تصویب کننده:			تأیید کننده:		
تنظیم کننده:					

۱ با توجه به اینکه برآورده مبلغ عیدی و پاداش کارکنان در ابتدای دوره مالی و قبل از صدور احکام قطعی حقوق پرسنل انجام می‌گیرد، ممکن است در پایان دوره نیاز به ثبت تعدیلی برای انطباق مبلغ ذخیره عیدی و پاداش، با مبلغ احکام باشد.

۲ لازم به ذکر است که مازاد کل حقوق و مزایای کارگر در طول سال به علاوه مبلغ عیدی سالانه وی، نسبت به معافیت مالیاتی سالانه حقیقت و عدی، مشمول مالیات خواهد شد.

نکته

با کمک هنرآموز خود مثالی طرح کنید که در آن حقوق و مزایای سالانه یک کارگر به علاوه عیدی وی، مشمول مالیات گردد. (با نظر گرفتن مبلغ معافیت مالیاتی حقوق در سال جاری) و مبلغ مالیات آن را محاسبه کنید.

مثال:

ب) صدور سند پرداخت عیدی و پاداش

هنگام پرداخت تمام یا قسمتی از مبلغ عیدی و پاداش به کارگران، ثبت زیر انجام می‌گیرد:

مثال

«شرکت تولیدی خوزستان» دارای ۲۰ کارگر می‌باشد که همگی طی سال جاری به‌طور کامل در شرکت مشغول به کار بوده‌اند. متوسط حقوق پایه ماهانه هر کارگر معادل ۹۰۰۰،۰۰۰ ریال است. مراجع قانونی اعلام نموده‌اند که معادل دو ماه حقوق پایه به عنوان عیدی سالانه به هر کارگر تعلق می‌گیرد. نحوه محاسبه عیدی و پاداش، ماهانه کارگران و صدو سنده حسابداری، مبینه برای آن به شرح زیر است:

الف) محاسن :

$$(20 \times 9,000,000) \times 2 = 36,000,000$$

$$360'000'000 \div 12 = 30'000'000$$

عیدی و پاداش سالانه کل کارگران

عید، و یاداشر ماهانه

فصل پنجم: مزایای پایان خدمت ...

ب) صدور سند حسابداری مربوط به عیدی و پاداش فروردین ماه:

شماره سند:	.....	شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:	۰۱/۳۱	سند حسابداری	
ردیف	کد حساب	شرح	
بستانکار (ریال)	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	
۳۰،۰۰۰،۰۰۰			هزینه حقوق و دستمزد - عیدی و پاداش
۳۰،۰۰۰،۰۰۰			سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره عیدی و پاداش
			جمع:
			شرح سند: ثبت بابت ذخیره عیدی و پاداش فروردین ماه
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

نکته

سند فوق در پایان هر ماه تنظیم می‌شود.

با فرض اینکه در مثال قبل در پایان شهریورماه نیمی از مبلغ عیدی و پاداش سالانه کارگران به آنها پرداخت شده باشد، سند حسابداری مربوط به پرداخت به شرح زیر است:

$$\frac{۱}{۲} \times ۳۶۰،۰۰۰،۰۰۰ = ۱۸۰،۰۰۰،۰۰۰$$

شماره سند:	.....	شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:	۰۶/۳۱	سند حسابداری	
ردیف	کد حساب	شرح	
بستانکار (ریال)	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	
۱۸۰،۰۰۰،۰۰۰			سایر حساب‌های پرداختنی - ذخیره عیدی و پاداش
۱۸۰،۰۰۰،۰۰۰			موجودی نقد - بانک
			جمع:
			شرح سند: ثبت بابت پرداخت عیدی و پاداش ششم ماهه کارگران
تصویب کننده:	تأیید کننده:	تنظیم کننده:	

نکته

لازم به ذکر است که مبلغ عیدی و پاداش به نسبت میزان کارکرد هر کارگر طی دوره مالی، به وی پرداخت می‌گردد. به این معنی که اگر فرضاً کارگری ۹ ماه به کار اشتغال داشته باشد $\frac{9}{12}$ مبلغ عیدی و پاداش سالانه به وی تعلق خواهد گرفت.

فعالیت

به نظر شما بهتر است عیدی و پاداش کارگران به صورت ماهانه به آنها پرداخت شود یا در پایان اسفند این پرداخت انجام گیرد؟ چرا؟ در مورد آن در کلاس گفت و گو کنید.

کار عملی ۱

متوسط حقوق پایه ماهانه کلیه کارگران «شرکت سیستان» در سال جاری جمماً ۹۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال برآورد گردیده است. همچنین در ابتدای دوره مالی، عیدی سالانه کارگران، معادل ۲ ماه حقوق پایه آنها، پیش‌بینی شده است. مطلوب است:

الف) محاسبه عیدی سالانه کارگران

ب) محاسبه عیدی ماهانه کارگران

ج) صدور سند حسابداری مربوط به ذخیره عیدی، فروردین، اردیبهشت و خدادادمه

۵) صدور سند حسابداری مربوط به پرداخت عیدی و پاداش کارگران با فرض اینکه ۸۰٪ از مبلغ عیدی و پاداش سه‌ماهه ابتدای سال جاری در یاپان خرددامه پرداخت شده باشد.

صدور سند حسابداری مربوط به ذخیره عیدی و پاداش فروردین ماه:

صدور سند حسابداری مربوط به ذخیره عیدی و پاداش اردیبهشت ماه:

صدور سند حسابداری مربوط به ذخیره عیدی و پاداش خردادماه:

صدور سند حسابداری مربوط به پرداخت عیدی و پاداش:

کارگاه فرش بافی، (اشتغال و تولید)

ارزشیابی

ردیف.	شاخصهای مورد ارزشیابی			
	نظر هنرآموز	خودارزیابی هنرجو	ناموفق	موفق
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق	
۱				حضور بهموقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط
۲				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)
۳				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری
۴				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آنها
۵				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی
۶				تعريف عیدی و پاداش
۷				تعريف نحوه محاسبه عیدی و پاداش
۸				توانایی محاسبه عیدی و پاداش سالانه و ماهانه کارکنان
۹				توانایی صدور سند عیدی و پاداش کارکنان
۱۰				توانایی صدور سند پرداخت عیدی و پاداش کارکنان

فعالیت

در مورد ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان (یا اصطلاحاً حق سنت) چه می‌دانید؟

سنت پایان خدمت کارکنان (مزایای پایان کار)

«سنت پایان خدمت» یا اصطلاحاً حق سنت یکی از مزایای اجباری است که کارفرما در هر حالت موظف به پرداخت آن به کارگر است. حق سنت یا پاداش پایان خدمت مبلغی است که کارگر هنگام فراغت از کار از قبیل بازنشستگی، از کارافتادگی، فوت و استعفا و... دریافت می‌کند و میزان آن معادل یک‌ماه آخرین مزد ثابت دریافتی کارگر است.

حق سنت طبق قانون باید هنگام قطع ارتباط کاری پرداخت شود، ولی پرداخت آن قبل از پایان اشتغال نیز منع قانونی ندارد و علی‌الحساب به شمار می‌رود (در قراردادهای بیش از یک سال) و از مبلغ نهایی سنت پایان خدمت کارکنان، کسر می‌شود.

حق سنت متناسب با مدت اشتغال قابل پرداخت است و در صورتی که کارگر فوت کند به خانواده وی پرداخت می‌شود و پرداخت آن به عهده کارفرما است. میزان حق سنت باید از حداقل مزد ثابت کارگر در سال مربوط کمتر باشد ولی در قانون سقف خاصی برای آن مقرر نشده است.

نحوه محاسبه ذخیره سنت پایان خدمت کارکنان

$$\text{سنت پایان خدمت} = \frac{\text{آخرین مزد ثابت دریافتی}}{365} \times \text{میزان کارکرد}$$

بررسی نمایید منظور از «مزد ثابت» در محاسبه سنت پایان خدمت کارکنان چیست؟

فعالیت

مثال

آقای محمودی در تاریخ ۹۶/۰۵/۰۱ با مزد ثابتی معادل ۱۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال در «شرکت کرمانشاه» استخدام شده است. با فرض اینکه ایشان تا ۹۶/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نماید، می‌توان میزان سنت متعلقه را به شرح زیر محاسبه نمود:

حل:

با توجه به اینکه نامبرده در سال ۹۶ مدت ۸ ماه با شرکت همکاری داشته است نحوه محاسبه سنت خدمت ایشان به شرح زیر است:

$$12,000,000 \times \frac{8}{12} = 8,000,000$$

فعالیت

+
-
×
÷

آقای راد از تاریخ ۹۱/۰۴/۱۵ با مزد ثابتی معادل ۱۴،۶۰۰،۰۰۰ ریال در شرکت گرگان مشغول به کار شده است. با فرض اینکه ایشان تا تاریخ ۹۱/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نماید و کارفرما بخواهد سال ۹۱ ایشان را محاسبه و پرداخت کند، مانده سال ۹۱ ایشان خدمت آقای راد را محاسبه نمایید:

نکته

در قراردادهای بیش از یک سال، پرداخت حق سال ۹۱ ایشان هرسال، علی‌الحساب محسوب شده و هرساله باید (در پایان سال) با توجه به نرخ دستمزد آن سال، مبلغ حق سال تعديل گردد.

مثال

خانم صبور از تاریخ ۸۸/۰۲/۰۱ با مزد ثابتی معادل ۹،۷۰۰،۰۰۰ ریال در «شرکت اردبیل» مشغول به کار شده است، با فرض اینکه ایشان تا تاریخ ۸۹/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نماید و آخرین مزد ثابت وی معادل ۱۰،۵۰۰،۰۰۰ ریال باشد، سال ۹۱ ایشان به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{سال ۸۸: } \frac{11}{12} \times ۹,۶۲۵,۰۰۰ = ۹,۶۲۵,۰۰۰$$

$$\text{سال ۸۹: } \frac{12}{12} \times ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۵۰۰,۰۰۰$$

$$\text{کل سال ۹۱: } ۹,۶۲۵,۰۰۰ + ۱۰,۵۰۰,۰۰۰ = ۲۰,۱۲۵,۰۰۰$$

کار عملی ۲

آقای حسینی از تاریخ ۹۰/۰۹/۰۱ با مزد ثابتی معادل ۹۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال در شرکت نهادوند مشغول به کار شده است، با فرض اینکه ایشان تا ۹۳/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نماید و آخرین مزد ثابت وی معادل ۱۰،۵۰۰،۰۰۰ ریال باشد، سال ۹۳ ایشان را محاسبه نمایید.

حسابداری مزایای پایان خدمت کارکنان

الف) صدور سند ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

برخی شرکت‌ها در ابتدای دوره مالی مبلغ سالانه کارکنان را براساس تجربیات گذشته برآورد می‌کنند. سپس مزایای پایان خدمت ماهانه محاسبه و حساب «هزینه حقوق و دستمزد - سالانه کارکنان» بدھکار و حساب «ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان» بستانکار می‌شود.

$$\text{سالانه کارکنان} = \frac{\text{سالانه کارکنان}}{\text{سالانه کارکنان}} \times \text{سالانه کارکنان}$$

و سند زیر در پایان هر ماه صادر می‌گردد:

شماره سند:	شماره سند:
تاریخ سند:	تاریخ سند:
ردیف	کد حساب
	شرکت ..... سند حسابداری
xx	مبلغ جزء بدھکار (ریال)
xx	هزینه حقوق و دستمزد - سنتوات پایان خدمت کارکنان
	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
	جمع:
	شرح سند: ثبت بابت ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان ماه .....
تصویب کننده:	تأیید کننده: تنظیم کننده:

نکته

- ۱ با توجه به اینکه برآورد مبلغ سنتوات پایان خدمت کارکنان در ابتدای دوره مالی و قبل از صدور احکام قطعی حقوق پرسنل انجام می‌گیرد، ممکن است در پایان دوره نیاز به ثبت تعدیلی برای انطباق مبلغ ذخیره سنتوات پایان خدمت کارکنان با مبلغ احکام باشد.
- ۲ برخی شرکت‌ها صرفاً در پایان هر سال اقدام به صدور سند مربوط به پرداخت سنتوات پایان خدمت کارکنان می‌نمایند و برآورد و ذخیره ماهانه درنظر نمی‌گیرند.

ب) صدور سند پرداخت سنتوات پایان خدمت کارکنان

در ارتباط پرداخت سنتوات در پایان سال دو حالت وجود دارد :

- ۱ در پایان سال کارفرما سنتوات مذکور را پرداخت نماید؛ در این حالت سند زیر صادر می‌شود:

شماره سند:	شماره سند:
تاریخ سند:	تاریخ سند:
ردیف	کد حساب
	شرکت ..... سند حسابداری
	مبلغ جزء بدھکار (ریال)
xx	xx
xx	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
	موجودی نقد - بانک
	جمع:
	شرح سند: ثبت بابت پرداخت ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
تصویب کننده:	تأیید کننده: تنظیم کننده:

نکته

اگر قرارداد یکساله (موقت) باشد، در حالت فوق نیاز به ثبت‌های تعدیلی در سال‌های بعد (در صورت انعقاد قرارداد مجدد با کارگر) نخواهد بود.

۲ کاف، ما پر داخت سنتوات یا بیان خدمت کار، کنان، دامکو، به هنگام قطع همکاری، و تسویه حساب با کارگر نماید؛

در این حالت شیت پرداخت در هنگام تسویه انجام خواهد شد (شیت پرداخت به شکل سند قلی خواهد بود).

در حالت فوق، نحوه انعام محاسبات و صدور سند حسابداری، به شرح زیر می‌باشد:

در پایان سال اول نسبت به محاسبه ذخیره سنت و صدور سند ذخیره اقدام می‌گردید.

در پیاپی سال‌های بعد نیز نسبت به صدور سند ذخیره و نیز تعدیل مانده ذخیره سال‌های

قبل) پر اساس آخرین مزد ثابت در یافته کارگر اقدام می‌شود.

در نهایت در هنگام قطع همکاری و تسویه حساب با کارگر، مبلغ ذخیره مزایای پایان خدمت به نسبت

آخرین مزد ثابت دریافتی و طول مدت همکاری تعديل و نسبت به پرداخت آن اقدام می‌گردد.

آیا به من ایام، بایان خدمت کارکنان مالیات تعلق می‌گیرد؟ در مواد این موضوع حست و حمایت کنید.

فَعَالْت

1

مثا

اگر آقای کمیل از تاریخ ۱۰/۱۰/۸۸ در «شرکت لرستان» مشغول به کار شده و آخرین مزد ثابت دریافتی ایشان ده سال مذکور مبلغ ۴۰۰۰۰ باشد، با این هر ماه سند حسابداری، زیر صادر خواهد شد:

$$24,600,000 \times \frac{1}{12} = 2,050,000$$

اگر شرکت در پایان سال نسبت به پرداخت ذخیره مزایای پایان خدمت ایشان اقدام نماید، سند حسابداری زیر صادر خواهد شد:

ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شماره سند:
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		۲۴،۶۰۰،۰۰۰		۸۸/۱۲/۲۹
		موجودی نقد - بانک		۲۴،۶۰۰،۰۰۰		
جمع:						
شرح سند:						
تصویب کننده:						تنظیم کننده:
تأیید کننده:						

مثال

اگر آقای مهراد از تاریخ ۱۵/۱۰/۸۷ در «شرکت خرمآباد» با مزد ثابتی ماهانه معادل ۲۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال مشغول به کار شده باشد و تا تاریخ ۱۲/۲۹ در این شرکت مشغول به کار باشد، با فرض این که مبلغ مزد ثابت ماهانه ایشان در پایان سال ۸۸ معادل ۳۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال باشد و شرکت در پایان سال ۸۸ سنوات پایان خدمت آقای مهراد را پرداخت نماید.

مطلوب است:

(الف) محاسبه ذخیره سنوات خدمت ایشان در پایان هر سال

(ب) صدور اسناد حسابداری مربوط

حل:

(الف) محاسبه ذخیره سنوات خدمت ایشان در پایان هر سال:

۱ ابتدا مبلغ سنوات متعلق به مهراد را در سال ۸۷ محاسبه می کنیم:

با توجه به اینکه ایشان از ۱۷ دی ماه مشغول به کار شده، میزان کارکرد سال ۸۷ وی معادل ۷۳ روز می باشد.

پس سنوات پایان خدمت متعلق به ایشان در سال ۸۷ مبلغ ۴،۸۰۰،۰۰۰ ریال خواهد بود:

$$\frac{۷۳}{۳۶۵} \times ۴،۸۰۰،۰۰۰ = ۴،۸۰۰،۰۰۰$$

۲ سنوات پایان خدمت سال ۸۸ نیز معادل یک ماه آخرین مزد ثابت دریافتی ایشان یعنی مبلغ ۳۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال می باشد. برای محاسبه سنوات قابل پرداخت در پایان سال ۸۸ ابتدا لازم است مبلغ سنوات پایان خدمت سال ۸۷ ایشان را براساس نرخ مزد ثابت جدید تعديل کنیم. سپس مبلغ سنوات سال ۸۸ را محاسبه و اسناد مربوط را تنظیم کنیم:

$$\text{مبلغ سنوات سال ۸۷ با مبنای مزدی جدید} = \frac{۷۳}{۳۶۵} \times ۷،۰۰۰،۰۰۰ = ۷،۰۰۰،۰۰۰$$

$$\text{مبلغ تعديل سنوات سال ۸۷} = ۷،۰۰۰،۰۰۰ - ۴،۸۰۰،۰۰۰ = ۲،۲۰۰،۰۰۰$$

فصل پنجم: مزایای پایان خدمت ...

۳۵،۰۰۰،۰۰۰
 ۴،۸۰۰،۰۰۰ + ۲،۳۰۰،۰۰۰ + ۳۵،۰۰۰،۰۰۰ = ۴۲،۰۰۰،۰۰۰   مبلغ سال سنت ۸۸
 کل سنت ۸۷ قابل پرداخت

ب) صدور اسناد حسابداری مربوط:
 ۱ صدور سند ذخیره سنت پایان خدمت سال ۸۷

شماره سند: شرکت خرمآباد				شماره سند: سند حسابداری	
تعداد ضمائم:				تاریخ سند: ۸۷/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	بستانکار (ریال)
		هزینه حقوق و دستمزد سنت پایان خدمت کارکنان		۴،۸۰۰،۰۰۰	
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان			۴،۸۰۰،۰۰۰
جمع:					
شرح سند: ثبت بابت ذخیره مزایای پایان خدمت سال ۸۷					
تصویب کننده:			تأیید کننده: تنظیم کننده:		

در پایان سال ۸۸ ابتدا سنت پایان خدمت سال قبل را براساس حقوق سال ۸۸ تعديل نموده و اسناد زیر تنظیم می شود:
 ۲ صدور سند تعديل ذخیره سنت خدمت سال ۸۷

شماره سند: شرکت خرمآباد				شماره سند: سند حسابداری	
تعداد ضمائم:				تاریخ سند: ۸۸/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	بستانکار (ریال)
		هزینه حقوق و دستمزد سنت پایان خدمت کارکنان			۲،۳۰۰،۰۰۰
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان			۲،۳۰۰،۰۰۰
جمع:					
شرح سند: ثبت بابت تعديل ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان سال ۸۷					
تصویب کننده:			تأیید کننده: تنظیم کننده:		

۳ صدورسند ذخیره سالانه پایان خدمت سال ۸۸:

شماره صفحه دفتر روزنامه:				شماره سند:	
تعداد ضمائم:				تاریخ سند: ۸۸/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره سند:
		هزینه حقوق و دستمزد سالانه پایان خدمت کارکنان		۳۵،۰۰۰،۰۰۰	
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		۳۵،۰۰۰،۰۰۰	
				جمع:	
				شرح سند: ثبت بابت ذخیره مزایای پایان خدمت سال ۸۸	
				تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:	

نتیجه

می‌توان در پایان هر سال، برای مبلغ سالانه آن سال به همراه تعديل سال‌های قبل، یک سند صادر کرد.

شماره صفحه دفتر روزنامه:				شماره سند:	
تعداد ضمائم:				تاریخ سند: ۸۸/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شماره سند:
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		۴۲،۰۰۰،۰۰۰	
		موجودی نقد - بانک		۴۲،۰۰۰،۰۰۰	
				جمع:	
				شرح سند: ثبت بابت پرداخت مزایای پایان خدمت کارکنان مربوط به سال ۸۷ و ۸۸	
				تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:	

کار عملی ۳

خانم هوشیار از تاریخ ۹۰/۱۵/۱ در «شرکت خرمشهر» با مزد ثابت ماهانه معادل ۷۹۰,۰۰۰ ریال استخدام شده و تا تاریخ ۹۱/۱۲/۲۹ در این شرکت مشغول به کار بوده است. با فرض این که مبلغ مزد ثابت ایشان در پایان سال ۹۱ معادل ۵۵۰,۰۰۰ ریال باشد و شرکت در پایان سال ۹۱ سال ۹۱ سنوات پایان خدمت خانم هوشیار را پرداخت نماید،
مطلوب است:

الف) محاسبه سالیانه خدمت ایشان و تعدیلات لازم در پایان هر سال
ب) صدور استناد حسابداری مربوط

صدور سند حسابداری سال ۹۰ خدمت یا بان سنوات

صدور سند حسابداری تعديل سنوات پایان خدمت سال ۹۰ در پایان سال ۹۱:

صدور سند حسابداری ذخیره سال ۹۱ پایان خدمت سال:

صدور سند حسابداری پرداخت سالانه پایان خدمت در پایان سال ۹۱:

کار عملی ۴

آقای طاهر از تاریخ ۸۸/۰۸/۲۰ با مزد ثابت ماهانه معادل ۱۲،۷۷۵،۰۰۰ ریال در «شرکت آبدانان» مشغول به کار شده است، با فرض اینکه ایشان تا ۹۰/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نماید و شرکت بخواهد سنتها را در پایان سال ۹۰ پرداخت کند و مزد ثابت سال‌های ۸۹ و ۹۰ وی به ترتیب ۱۳،۸۷۰،۰۰۰ ریال و ۱۴،۹۶۵،۰۰۰ ریال باشد،

مطلوب است:

- الف) محاسبه سنتها در پایان خدمت آقای طاهر و تعدیلات لازم در پایان هر سال
- ب) صدور اسناد حسابداری مربوط به سنتها در پایان خدمت در پایان هر سال
- ج) محاسبه میزان حق سنتها قابل پرداخت در پایان سال ۹۰
- د) صدور سند حسابداری مربوط به پرداخت حق سنتها در پایان سال ۹۰

کار عملی ۵

آقای عادل از تاریخ ۹۲/۰۶/۱۵ با مزد ثابت معادل ۸،۷۶۰،۰۰۰ ریال در «شرکت هشتگرد» مشغول به کار شده است. نامبرده تا ۹۳/۱۲/۲۹ با شرکت همکاری نموده و کارفرما قصد دارد سنتها را در پایان سال ۹۳ پرداخت نماید و میزان افزایش مزد ثابت هرساله معادل ۱۰٪ می‌باشد،

مطلوب است:

- الف) محاسبه سنتها در پایان خدمت و انجام تعدیلات لازم در پایان هر سال
- ب) محاسبه سنتها قابل پرداخت به کارگر در پایان سال ۹۳
- ج) صدور اسناد حسابداری مربوط

بررسی نماید که در قراردادهای مختلف، شرکت‌ها معمولاً «مبلغ سنت خدمت» کارکنان خود را به چه صورت تسویه می‌کنند؟ (از کارگران سه شرکت سؤال کنید).

فعالیت

+

-

×

÷

مثال

آقای شهیدی از تاریخ ۹۱/۰۳/۱۵ در «شرکت سمنان» با مزد ثابتی ماهانه معادل ۱۳،۸۷۰،۰۰۰ ریال مشغول به کار شده است و تا تاریخ ۹۳/۱۲/۲۹ در این شرکت اشتغال داشته است. با فرض اینکه مبلغ مزد ثابت ماهانه ایشان در سال ۹۲ معادل ۱۶،۶۴۴،۰۰۰ ریال ماهانه و در سال ۹۳ ماهانه معادل ۱۸،۳۰۸،۴۰۰ ریال باشد و شرکت سنوات پایان خدمت کارکنان را در پایان سال ۹۳ پرداخت نماید؛ مطلوب است:

الف) محاسبه مبلغ سنوات پایان خدمت و تعديل سنوات در پایان هر سال

ب) صدور اسناد حسابداری مربوط

حل:

الف) در ابتدا مبلغ سنوات متعلق را در پایان هر سال محاسبه می‌کنیم:
با توجه به اینکه ایشان از ۱۵ خردادماه مشغول به کار شده، میزان کارکرد سال ۹۱ وی معادل ۲۸۹ روز می‌باشد، پس سنوات متعلق در سال ۹۱ مبلغ ۱۰،۹۸۲،۰۰۰ ریال است.

$$\text{مبلغ سنوات سال ۹۱} = \frac{۲۸۹}{۳۶۵} \times ۱۳،۸۷۰،۰۰۰ = ۱۰،۹۸۲،۰۰۰$$

همچنین سنوات سال ۹۲ نیز معادل یک ماه آخرین مزد ثابت دریافتی ایشان یعنی مبلغ ۱۶،۶۴۴،۰۰۰ ریال است. و تعديل لازم (مربوط به سال ۹۱) به ترتیب زیر انجام می‌گیرد:

$$\text{مبلغ سنوات سال ۹۱ با نرخ سال ۹۲} = \frac{۲۸۹}{۳۶۵} \times ۱۶،۶۴۴،۰۰۰ = ۱۳،۱۷۸،۴۰۰$$

$$\text{مبلغ تعديل سنوات سال ۹۱} = ۱۳،۱۷۸،۴۰۰ - ۱۰،۹۸۲،۰۰۰ = ۲،۱۹۶،۴۰۰$$

$$\text{مبلغ سنوات سال ۹۲} = ۱۶،۶۴۴،۰۰۰$$

همچنین سنوات سال ۹۳ نیز معادل یک ماه آخرین مزد ثابت دریافتی ایشان یعنی مبلغ ۱۸،۳۰۸،۴۰۰ ریال می‌باشد. برای تعديلات لازم برای سال ۹۱ و ۹۲ در پایان سال ۹۳ به روش زیر عمل می‌کنیم:

با توجه به اینکه آقای شهیدی از نیمه خداداد سال ۹۱ در شرکت مشغول به کار شده است، کل مدت همکاری ایشان با شرکت تا قبل از سال ۹۳ معادل ۶۵۴ روز می‌باشد (از ۹۱/۰۳/۱۵ تا ۹۲/۱۲/۲۹)، بنابراین:

$$\text{مبلغ سنوات خدمت سال ۹۱ و ۹۲ به نرخ سال ۹۳} = \frac{۶۵۴}{۳۶۵} \times ۱۸،۳۰۸،۴۰۰ = ۳۲،۸۰۴،۶۴۰$$

$$\text{مبلغ تعديل سنوات سال ۹۱ و ۹۲} = ۳۲،۸۰۴،۶۴۰ - (۱۰،۹۸۲،۰۰۰ + ۲،۱۹۶،۴۰۰ + ۱۶،۶۴۴،۰۰۰) = ۲،۹۸۲،۲۴۰$$

فصل پنجم: مزایای پایان خدمت ...

ب) صدور اسناد حسابداری مربوط

۱) سند حسابداری سنوات پایان خدمت در پایان سال ۹۱:

شماره سند:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت	تاریخ سند: ۹۱/۱۲/۲۹
ردیف کد حساب	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شرح
بسنانکار (ریال)	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	
	۱۰۰۹۸۲۶۰۰۰		هزینه حقوق و دستمزد سنوات پایان خدمت کارکنان
۱۰۰۹۸۲۶۰۰۰			ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
			جمع:
			شرح سند: ثبت ذخیره مزایای پایان خدمت سال ۹۱
			تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:

۲) سند حسابداری سنوات پایان خدمت در پایان سال ۹۲:

مبلغ سنوات سال ۹۲ و تعديل سال ۹۱ $۱۸,۸۴۰,۴۰۰ + ۲,۱۹۶,۴۰۰ = ۱۸,۸۴۴,۰۰۰$

شماره سند:	شماره صفحه دفتر روزنامه:	شرکت	تاریخ سند: ۹۲/۱۲/۲۹
ردیف کد حساب	سند حسابداری	تعداد ضمائم:	شرح
بسنانکار (ریال)	بدهکار (ریال)	مبلغ جزء	
	۱۸,۸۴۰,۴۰۰		هزینه حقوق و دستمزد سنوات پایان خدمت کارکنان
۱۸,۸۴۰,۴۰۰			ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
			جمع:
			شرح سند: ثبت ذخیره مزایای پایان خدمت سال ۹۲ و تعديل سال ۹۱
			تصویب کننده: تأیید کننده: تنظیم کننده:

۳ نحوه ثبت سند حسابداری در پایان سال:

مبلغ سنوات سال ٩٣ و تعديل ٩١ و ٩٢

شماره صفحه دفتر روزنامه:		شرکت		شماره سند:	
تعداد ضمائم:		سند حسابداری		تاریخ سند: ۹۳/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بسستانکار (ریال)	بدھکار (ریال)
		هزینه حقوق و دستمزد سنتات پایان خدمت کارکنان	۲۱،۳۹۰،۶۴۰		
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲۱،۳۹۰،۶۴۰		
جمع:					
شرح سند: ثبت ذخیره مزایای پایان خدمت سال ۹۳ و تعدیلات ۹۱ و ۹۲					
تصویب کننده:		تأیید کننده:			

^۴ در نهایت صدور سند حسابداری پرداخت سالانه خدمات در پایان سال ۹۳:

شماره صفحه دفتر روزنامه:		شرکت		شماره سند:	
تعداد ضمایم:		سند حسابداری		تاریخ سند: ۹۳/۱۲/۲۹	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	بدهکار (ریال)	بستانکار (ریال)
		ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان		۵۱،۱۱۳،۰۴۰	
		موجودی نقد - بانک			۵۱،۱۱۳،۰۴۰
جمع:					
شرح سند: ثبت پرداخت سنتوات پایان خدمت سال ۹۱ و ۹۲ و ۹۳					
تصویب کننده:			تأیید کننده:		

کار عملی ۶

خانم بهاری از تاریخ ۹۳/۰۲/۰۱ در «شرکت شهرکرد» با مزد ثابت ماهانه معادل ۱۲۵,۰۰۰ ریال مشغول به کار شده است و تا تاریخ ۹۵/۱۲/۲۹ در این شرکت مشغول به کار بوده است، با فرض اینکه مبلغ مزد ثابت ماهانه ایشان در سال ۹۴ معادل ۹۵۰,۰۰۰ ریال و در سال ۹۵ معادل ۱۳,۸۷۰,۰۰۰ ریال باشد و شرکت سوابع خدمت کارکنان را در پایان سال ۹۵ پرداخت نماید؛

مطلوب است:

الف) محاسبه ذخیره سالانه خدمت و تعدیل سالانه در پایان هر سال

ب) صدور اسناد حسابداری مربوط

ارزشیابی

نظر هنرآموز				خودارزیابی هنرجو	شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق			
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱	
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲	
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳	
				پاسخ صحیح به سوالات مطرح شده در کلاس و استدلال آنها	۴	
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵	
				تعریف سنوات پایان خدمت کارکنان	۶	
				تعریف مبلغ مانده سنوات خدمت سال‌های قبل و تعریف حساب هزینه سنوات خدمت کارکنان و ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۷	
				توانایی انجام محاسبه و تعیین مبلغ سنوات پایان خدمت کارکنان	۸	
				توانایی صدور سند حسابداری ذخیره سنوات پایان خدمت کارکنان	۹	
				توانایی صدور سند حسابداری باز خریدسنوات کارکنان	۱۰	

ارزشیابی شایستگی صدور سند ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

شرح کار

- ۱ محاسبه سال‌های خدمت کارکنان
- ۲ محاسبه آخرین حقوق و مزایای کارکنان
- ۳ محاسبه مبلغ سال‌های خدمت کارکنان طبق قانون کار و تأمین اجتماعی
- ۴ محاسبه تفاوت مبلغ سال‌های خدمت کارکنان با مبلغ ثبت شده سال‌های خدمت قبل کارکنان
- ۵ محاسبه هزینه سال‌های خدمت سال مالی
- ۶ صدور سند ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
- ۷ محاسبه مبلغ قابل پرداخت مزایای پایان خدمت به کارکنان در حین خدمت
- ۸ صدور سند پرداخت مزایای پایان خدمت به کارکنان در حین خدمت

استاندارد عملکرد

صدور سند حسابداری ذخیره سال‌های خدمت براساس سوابق خدمتی کارکنان و قوانین کار و تأمین اجتماعی

شاخص‌ها

- ۱ محاسبه میزان سال‌های خدمت کارکنان
- ۲ تعدیل مبلغ سال‌های خدمت کارکنان
- ۳ صدور سند حسابداری ذخیره سال‌های خدمت کارکنان
- ۴ صدور سند باخرید سال‌های خدمت کارکنان

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار - میز و صندلی - ملزومات اداری - ماشین حساب - نرم‌افزار کامپیوتر - پرینتر - قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی
محاسبه ۳ مورد ذخیره سال‌های خدمت به مدت ۲۵ دقیقه

ابزار و تجهیزات: میز و صندلی اداری - اتاق کار - ملزومات اداری - ماشین حساب - کامپیوتر - پرینتر - قوانین کار و تأمین اجتماعی - فرم محاسبه ذخیره سال‌های خدمت

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	محاسبه میزان سال‌های خدمت کارکنان	۲	
۲	تعديل مبلغ سال‌های خدمت کارکنان	۲	
۳	تصویر سند حسابداری ذخیره سال‌های خدمت کارکنان	۲	
۴	تصویر سند باخرید سال‌های خدمت کارکنان	۲	
	شاخص‌ها	۲	
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

تسویه حساب با کارکنان

در زمان قطع همکاری کارکنان با شرکت لازم است جمع حقوق و مزایای قابل پرداخت به آنها محاسبه و به ایشان پرداخت شود.

برای آشنایی بیشتر با نحوه تسویه حساب، در زیر یک نمونه فرم تسویه حساب ارائه شده است:

تاریخ تنظیم:	شرکت XXXX		محل درج آرم شرکت				
شماره:	فرم تسویه حساب پرسنل						
مشخصات و اطلاعات استخدامی							
کد ملی:	شماره پرسنلی:	نام خانوادگی:	نام:				
واحد استخدامی:		شماره شناسنامه:	نام پدر:				
		تاریخ اتمام کار:	تاریخ آغاز به کار:				
مانده وام		مدت اشتغال کل (روز)	حقوق پایه				
علی الحساب		کارکرد سال جاری (روز)	مزد رتبه				
مانده حساب‌ها		مانده مرخصی (ساعت)	مزایای پست				
مساعده		طلب کارکرد (روز)	حق جذب				
سایر مطالبات		طلب اضافه کار (ساعت)	بن کارگری				
بیمه تکمیلی		طلب مأموریت (روز)	حق اولاد				
سایر کسورات			حق مسکن				
جمع		جمع	حق خواربار				
بدین وسیله اعلام می‌دارد آقای / خانم ..... مطابق اطلاعات فوق در این شرکت مشغول به همکاری			فوق العاده کارایی				
امضا:			جمع				
محاسبات و مبالغ تسویه حساب							
-	حق بیمه		-	اضافه کار		-	حقوق پایه
-	مالیات حقوق		-	حق مأموریت		-	مزد رتبه
-	مالیات عیدی		-	سنوات خدمت		-	مزایای پست
-	وام، مساعده و علی الحساب		-	باخرید مرخصی		-	حق جذب
-	بیمه تکمیلی		-	عیدی		-	بن کارگری
-	سایر کسورات		-	سایر مطالبات		-	حق اولاد
جمع			جمع			-	حق مسکن
						-	حق خواربار
						-	فوق العاده کارایی
						جمع	
				خالص قابل پرداخت - ریال			
امضا:	معاونت مالی و اداری: نام و نام خانوادگی:	مدیر مالی: نام و نام خانوادگی:					
اینجانب ..... فرزند ..... واحد استخدامی ..... متولد ..... به شماره شناسنامه ..... بدین وسیله اقرار و اعتراف می‌نمایم که ..... کلیه حقوق و مزایای خود را دریافت نموده و هیچ‌گونه ادعایی نسبت به شرکت ندارم و این سند به عنوان مفاضاحساب کامل اینجانب می‌باشد.							
				امضا:	تاریخ:		

در جدول صفحه قبل ابتدا واحد اداری (کارگزینی) مشخصات پرسنلی فرم تسویه حساب را تکمیل و تأیید کرده و به واحد مالی ارسال می‌نماید. پس از آن واحد مالی براساس اطلاعات تکمیلی توسط واحد اداری نسبت به انجام محاسبات مالی اقدام می‌نماید.

در محاسبات مربوط به تسویه حساب حقوق و دستمزد موارد زیر انجام می‌شود:

- ۱ محاسبه حقوق و مزایای معوق (پرداخت نشده) براساس حکم حقوقی
- ۲ محاسبه مزایای پایان خدمت: مانند عیدی پرداخت نشده آخرین سال کاری، حق مأموریت، اضافه کار معوق، سنتوات و بازخرید مرخصی و ...
- ۳ محاسبه کسور شامل: محاسبه حق بیمه و مالیات حقوق معوق، مالیات عیدی و سایر بدھی‌های کارگر
- ۴ محاسبه مانده قابل پرداخت
- ۵ صدور دستور پرداخت

واحد مالی پس از تکمیل فرم فوق و تأیید آن، فرم را جهت تأیید به واحد مدیریت ارسال نموده و در نهایت پس از تأیید، نسبت به صدور دستور پرداخت و اخذ رسید دریافت وجه اقدام می‌نماید.

دستور پرداخت امور عالی، لطفاً از محل صندوق ☐ بانک ☐ بابت ..... مبلغ (به حروف) ..... به آغا/باختام ..... حساب ..... منظور تعالیٰ ..... امضاء مجرم ..... تاریخ: .....
رسید دریافت وجه اینجانب ..... یعنی ایندگی از ..... مبلغ (به حروف) ..... دیال ..... نقدا ..... یا طی چک ..... شعبه ..... بانک ..... حاری ..... موخر ..... بابت ..... دریافت نمودم ..... امضاء دریافت کننده ..... تاریخ .....

فصل پنجم: مزایای پایان خدمت ...

برگه تسويه حساب					شرکت تهران
مشخصات و اطلاعات پرسنلی و اطلاعات مزدی					
ردیف	کد پرسنلی	علت قطع خدمت:	استعفا	حقوق و مزايا / ريال	
۱۲۳۴۵	ایمان اوچی	مدت کارکرد / روز	۳۵	حقوق پایه	۹۴۹۹۳۱۰
۴۷	شماره شناسنامه	سابقه بیمه / روز	۱۵۰۰	حق مسکن	۴۰۰۰۰۰
بزد	محل خدمت	طلب مرخصی / ساعت	۰	اولاد	۹۲۹۹۳۱
۳۱۴۹۹۷۰۵۹۸	کد ملی	طلب عیدی / روز	۳۵	بن کارگری	۱۱۰۰۰۰۰
۱۳۹۶/۰۷/۰۱	تاریخ شروع به کار	طلب سالانه خدمت / روز	۳۵	پاداش بهره‌وری	۰
۱۳۹۶/۰۸/۰۵	تاریخ خاتمه خدمت	تعداد فرزند	۱	ایاب و ذهب	۰
جمع کل					۱۱۷۲۹۰۲۴۱
ملاحظات					
ردیف	شرح حقوق و مزايا	روز / ماه / سال	مبلغ (ريال)	ملاحظات	
۱	حقوق و مزايا	۳۵	۱۳۶۸۴۰۱۱۵	روز	
۲	عیدی	۳۵	۱۶۷۸۳۰۴۲۹	روز	
۳	حق سنوات	۳۵	۸۹۱۰۷۱۵	روز	
۴	معوقه روند		۰		
۵			۱۶۳۵۹۰۲۵۹		جمع کل پرداخت (ناخالص)
ردیف	شرح کسور	مبلغ (ريال)		ملاحظات	
۱	کسر کار	۲۳۴۰۷۰۷			
۲	حق بیمه معوق	۸۸۱۰۹۴۴			
۳	مالیات	۰			
جمع کل کسور					۱۰۱۱۶۰۶۵۱
قابل دریافت (خالص)					۱۵۲۴۳۰۶۰۸
امور مالی					
بدین وسیله اعلام می‌دارم مبلغ ۱۵,۲۴۲,۶۰۸ ریال بابت کلیه حق و حقوق قانونی دوران خدمت در شرکت تهران به اینجانب آقای / خانم ایمان ایمانی، با کد ملی ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۰ پرداخت گردید و هیچ گونه طلبی از شرکت ندارم.					
امضا و اثر انگشت:					تاریخ: ۹۶/۰۸/۲۰

فعالیت

+ -
× ÷

دو نمونه فرم تسویه حساب شرکت‌ها را تهیه و در کلاس با یکدیگر مقایسه کنید.

کار عملی ۷

آقای نیمایی با حقوق و مزایای پایه در «شرکت انزلی» از ابتدای سال جاری مشغول به کار بوده است. ایشان تا پایان شهریورماه با شرکت همکاری نموده و در دو ماه اخیر حقوق و مزایای خود را دریافت نکرده است و مانده حساب وام ایشان مبلغ ۱۵۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد. (آقای نیمایی از مرخصی خود طبق قانون استفاده نموده و هیچ‌گونه کسر کار یا معوقه دیگری نداشته است).

مطلوب است: تکمیل فرم تسویه حساب ایشان. (از فرم تهیه شده در فعالیت قبل استفاده کنید).

صدور سند حسابداری تسويه حساب

پس از تنظیم فرم تسویه حساب و انجام محاسبات مربوط، اسناد حسابداری در ارتباط با تسويه حساب کارکنان نیز صادر می‌گردد. سندهای تسويه حساب مشابه اسناد حسابداری مربوط به پرداخت‌های حقوق دستمزد خواهد بود که در مطالب قبلی (فصل چهارم) به آنها اشاره شد.

از بزرگی پرسیدند: چرا بیشتر جوانان موفق نمی‌شوند؟
گفت: برای اینکه راه خود را نمی‌شناسند و در جای دیگری گام بر می‌دارند. چنین افرادی دو نوع ضرر به جامعه می‌زنند:

■ کاری را که شایستگی آن را دارند و اگر تعقیب کنند کامیاب می‌شوند، انجام نمی‌دهند.

■ کاری را که بر عهده گرفته‌اند به خوبی انجام نمی‌دهند و از عهده آن بر نمی‌آیند.

«کتاب رمز پیروزی مردان بزرگ – ص ۱۲»

ارزشیابی

				شاخص‌های مورد ارزشیابی	ردیف.
ناموفق	موفق	ناموفق	موفق	خودارزیابی هنرجو	نظر هنرآموز
				حضور به موقع در کلاس درس و کارگاه آموزشی و رعایت نظم و انضباط	۱
				همراه داشتن وسایل آموزشی شخصی (کتاب، دفتر، ماشین حساب و...)	۲
				شرکت فعال در بحث‌های گروهی و مسئولیت‌پذیری و درستکاری	۳
				پاسخ صحیح به سؤالات مطرح شده در کلاس و استدلال آنها	۴
				ارائه نتیجه‌گیری صحیح و مستندسازی	۵
				تعريف فرم تسویه حساب با کارکنان و اقلام اطلاعاتی آن	۶
				تعريف کسور و اضافات مربوط به تسویه حساب	۷
				توانایی کنترل حساب‌های مربوط به تسویه حساب و مزایای پایان خدمت	۸
				توانایی محاسبه مبلغ خالص قابل پرداخت ، توanایی تکمیل فرم تسویه حساب کارکنان	۹
				توانایی صدور سند تسویه حساب، توانایی صدور سند پرداخت	۱۰

فکر کنید

با توجه به اینکه هر فرد در برابر خود و جامعه مسئولیت شهروندی دارد و باید پاسخگوی اعمال خود باشد، چه مسئولیت‌هایی بردوش کمک حسابدار تسويه حساب حقوق و دستمزد قرار دارد؟

بحث کنید

به نظر شما یک کمک حسابدار تسويه حساب حقوق و دستمزد به عنوان یک شهروند چه تعهدات اخلاقی نسبت به کارکنان و کارفرمایان دارد؟

ارزشیابی شایستگی ثبت تسویه حساب با کارکنان

شرح کار

۱ کنترل و محاسبه فرم تسویه حساب کارکنان

۲ محاسبه مزایای پایان خدمت کارکنان اعم از باخرید سالات خدمت، مرخصی، عیدی و...

۳ محاسبه بدهی های کارکنان اعم از مساعده - وام کارکنان

۴ محاسبه مبلغ قابل پرداخت قبل از کسور اعم از مالیات - بیمه

۵ محاسبه مالیات متعلقه

۶ محاسبه مبلغ خالص قابل پرداخت

۷ تکمیل فرم تسویه حساب کارکنان

۸ پرداخت وجه به ذی نفع و اخذ رسید (فیش واریزی)

۹ تسویه حساب

استاندارد عملکرد

صدور سند تسویه حساب کارکنان براساس قوانین کار و تأمین اجتماعی و فرم تسویه حساب

شاخص ها

۱ دریافت فرم تسویه حساب از واحد اداری

۲ محاسبه مبلغ مزایای پایان خدمت قابل پرداخت

۳ کنترل کسور و اضافات معوق

۴ محاسبه مبلغ قابل پرداخت مزایای پایان خدمت کارکنان

۵ صدور سند حسابداری تسویه حساب با کارکنان

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات

شرایط: اتاق کار - میز و صندلی - ملزومات اداری - ماشین حساب - نرم افزار - کامپیوتر - پرینتر - قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی - فرم های مربوطه

محاسبه - ۲ فرم تسویه حساب به مدت ۲۰ دقیقه

ابزار و تجهیزات: میز و صندلی اداری - ملزومات اداری - ماشین حساب - کامپیوتر - پرینتر - قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی - فرم تسویه حساب

معیار شایستگی

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	دریافت فرم تسویه حساب از واحد اداری	۱	
۲	محاسبه مبلغ مزایای پایان خدمت قابل پرداخت	۲	
۳	کنترل کسور و اضافات معوق	۲	
۴	محاسبه مبلغ قابل پرداخت مزایای پایان خدمت کارکنان	۲	
۵	صدر سند حسابداری تسویه حساب با کارکنان	۲	
	شاخص های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی، و نگرش:	۲	
*	میانگین نمرات		

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

منابع

- ۱ قشقایی، محمدحسین. مجموعه قوانین و مقررات کار و تأمین اجتماعی، تهران، مذاکره، ۱۳۹۰.
- ۲ عشقی، ابوالقاسم و دیگران، ۱۳۹۵، حسابداری صنعتی مقدماتی، تهران، چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.
- ۳ حقیقت‌نژاد، اعظم، ۱۳۹۳، حسابداری حقوق و دستمزد، تهران، سازمان آموزش فنی و حرفه ای
- ۴ قانون کار جمهوری اسلامی ایران
- ۵ مجموعه قوانین تأمین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران
- ۶ سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، Www.mcls.gov.ir، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶
- ۷ سایت پایگاه اطلاع رسانی تأمین اجتماعی، Www.tamin.ir، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶
- ۸ سامانه اطلاعات مالیات بر درآمد حقوق، Www.salary.tax.gov.ir، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶
- ۹ سایت مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، Www.rc.majlis.ir، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶
- ۱۰ سایت باشگاه خبرنگاران جوان، Www.yjc.ir، ۱۳۹۶

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی جهت ایفای نقش خطیر خود در اجرای سند تحول بنیادین در آموزش و پژوهش و برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، مشارکت معلمان را به عنوان یک سیاست اجرایی مهم دنبال می‌کند. برای تحقق این امر در اقدامی نوآورانه سامانه تعاملی بر خط اعتبارسنجی کتاب‌های درسی راه اندازی شد تا با دریافت نظرات معلمان درباره کتاب‌های درسی نونگاشت، کتاب‌های درسی را در اولین سال چاپ، با کمترین اشکال به دانش آموزان و معلمان ارجمند تقدیم نماید. در انجام مطلوب این فرایند، همکاران گروه تحلیل محتوا آموزشی و پژوهشی استان‌ها، گروه‌های آموزشی و دبیرخانه راهبری دروس و مدیریت محترم پروژه آقای محسن باهو نقش سازنده‌ای را بر عهده داشتند. ضمن ارج نهادن به تلاش تمامی این همکاران، اسامی دبیران و هنرآموزانی که تلاش مضاعفی را در این زمینه داشته و با ارائه نظرات خود سازمان را در بهبود محتوا این کتاب یاری کرده‌اند به شرح زیر اعلام می‌شود.

کتاب حسابداری حقوق و دستمزد – کد ۲۱۱۲۵۱

ردیف	نام و نام خانوادگی	ردیف	استان محل خدمت	نام و نام خانوادگی	ردیف
۱	معصومه پارسا فر	۱۳	شهرستان‌های تهران	فیروزه احمدپور	آذربایجان غربی
۲	مهرداد بهاروند	۱۴	لرستان	شهربانو محمودی	سیستان و بلوچستان
۳	فرح السادات سابعی	۱۵	همدان	سید مهدی علوی فرد	خراسان جنوبی
۴	همایون رضایی قهفرخی	۱۶	چهارمحال و بختیاری	حمیده اعوانی	سمنان
۵	لیلا جنابی	۱۷	فارس	رضا سالاری فرد	کرمان
۶	مصطفومه گرمه ای	۱۸	لرستان	شهربانو محمدی	کرمان
۷	شهناز سنگرزاده	۱۹	هرمزگان	اکرم ملک حسینی	مرکزی
۸	زهراء سلیمی	۲۰	اردبیل	مهندی خلیلی	قزوین
۹	پریزاد نژاد بهبهانی	۲۱	خوزستان	فاطمه مامات	خراسان رضوی
۱۰	علی اصغر فرج زاده	۲۲	آذربایجان شرقی	مهندیه مظفری غربا	مازندران
۱۱	فاطمه محمدی	۲۳	ایلام	سودابه سیه پوش	شهر تهران
۱۲	میلاد تمیزی	۲۴	اصفهان	ندا دلشد	کرمانشاه

